

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj Sam Mtion'

Ḫaxta'o Jesocristən'

1 Nga cho'en dižə' che de'e ḫaxta'o Jesocristən' dezdgan' gwxete dia che'enə'. Na' nyoj la yoguə'əte de'e ḫaxta'ogüe' ca' gwzolaozən len de'e ḫaxta'ocho Abraannə' xte na'a. Jeso'osən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' naque' xi'in dia che de'e Abraannə'.

²Abraannə' naque' ḫa Isaac, na' Isaaquən' naque' ḫa Jacob, na' Jacobən' naque' ḫa Joda len beṇə' biše'e ca' yeja'. ³Jodan' na' Tamar zjənaque' ḫaxna' Fares na' Sara. Na' Faresən' naque' ḫa Esrom, na' Esronnə' naque' ḫa Aram. ⁴Aranə' naque' ḫa Aminadab, na' Aminadabən' naque' ḫa Naason, na' Naasonnə' naque' ḫa Salmon. ⁵Salmonnə' na' Raab zjənaque' ḫaxna' Boos. Na' Boosən' na' Rot zjənaque' ḫaxna' Obed. Na' Obedən' naque' ḫa Isai. ⁶Na' Isain' naque' ḫa Rei Dabin', na' Rei Dabin' naque' ḫa Salomon. Na' xna' Salomonnə' goque' xo'olə de'e Orias antslə ze'e yeca'a Rei Dabin' le' par gague' xo'ole'.

⁷Na' Salomonnə' naque' ḫa Roboam, na' Roboannə' naque'

ḫa Abias, na' Abiasən' naque' ḫa Asa. ⁸Na' Asan' naque' ḫa Josafat, na' Josafatən' naque' ḫa Joram, na' Jorannə' naque' ḫa Osias.

⁹Na' Osiasən' naque' ḫa Jotam, na' Jotannə' naque' ḫa Acas, na' Acasən' naque' ḫa Esequias. ¹⁰Na' Esequiasən' naque' ḫa Manases, na' Manasesən' naque' ḫa Amon, na' Amonnə' naque' ḫa Josias. ¹¹Josiasən' naque' ḫa Jeconias na' biše'e ca'. Beṇə' ca' gwnitə' ca' tyempən' catə' beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'eḫaxje' de'e ḫaxta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian'.

¹²Gwde besyə'əche'eḫaxje' lega'aque' Babilonian', goljə Salatiel xi'in Jeconiasən'. Na' Salatielən' naque' ḫa Sorobabel. ¹³Na' Sorobabelən' naque' ḫa Abiod, na' Abiodən' naque' ḫa Eliaquim. Na' Eliaquinnə' naque' ḫa Asor. ¹⁴Asorən' naque' ḫa Sadoc, na' Sadoquən' naque' ḫa Aquim. Aquinnə' naque' ḫa Eliod. ¹⁵Na' Eliodən' naque' ḫa Eleasar, na' Eleasarən' naque' ḫa Matan. Na' Matannə' naque' ḫa Jacob. ¹⁶Nach Jacobən' naque' ḫa Jwse ben' naque' be'en che Marian'. Na' Marian' naque' xna' Jeso'os ben' nzi' Crist,

zeje dižə' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇəçhən'.

¹⁷Na' tyemp che de'e Abraannə' xte tyemp che de'e Dabin' goc žda' dia che'enə'. Na' goszolaon tyemp che de'e Dabin' xte catə'an beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'əxaxje' de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian' gozac yežda' dia che'enə'. Na' leczə dezd tyemp catə'an besyə'əche'əxaxje' lega'aque' Babilonian' xte catə'an bžin žan' goljə Cristən' gozac yežda' dia che'enə'.

Catə' goljə Jeso'osən'

¹⁸Na' quingan' goquə catə'an goljə Jesocristən'. Banaquən gwšagna' Marian' len Jwsen', na' ze'e ca'a Jwsen' le' par gague' xo'ole', gwsa'acbel'ine' banoa' Marian' bdao'. Goc ca' chedə' Spirit che Diozən' benən par niç bgüendao' bda'onə' lo'o le'enə'. ¹⁹Na' Jwsen' ben' banaquən si'e Marian' par gague' xo'ole', goque' to beṇə' chon de'e güen lao Diozən'. De'e na'anə' bene' xbab cuejyichje' Marian' šižizə sin cui no gacbe'i par niç cui əgws'i'e le' zto'. ²⁰Žlac chone' xbab gone' ca', to angl che Xancho Diozən' blo'elaogü'e le' lao bišgal. Na' gože'ene': —Jwse, le' naco' xi'in dia che de'e Dabin'. Bito žebo' si'o Marian' par gague' xo'olo'. Spirit che Diozən' benən par niç no'e bda'onə'. ²¹Na' sane' to bi'i byo, na' əgws'i'o labo' Jeso'os chedə' yebeje' beṇə' gwlaž chele ca' xni'a de'e malən' beṇə' se'ejle' che'.

²²Na' de'en goquə yoguə' de'e ca' goc complir can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

²³To no'ol güego' beṇə' nənaplažə'əchgua cuine' güe'e to bi'i byo dao' na' sane'ebo'.

Na' si' labo' Emanuel.

Na' Emanuel zeje dižə': Zoczə Diozən' len chio'o.

²⁴Na' catə' beban Jwsen' beyož gwneine' yelən' ca', beteyo bene' can' gož angl che Xancho Diozən' le'. Jəxi'e Marian' liže'enə' par goque' xo'ole'. ²⁵Pero Jwsen' gwdapəcze' le' respet xte catə'an gwxxane' to bi'i byo dao', xi'ine' nech. Na' gwxi' labo' Jeso'os.

Magos ca' jəsə'əlane'e Jeso'osən'

2 Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodən', goljə Jeso'osən' Belennə', to yež gan' mbane Jodean'. Na' goquən' besə'əžin to çhopə magos Jerosalennə', beṇə' za'ac galən' chla' bgüižən'. ²Na' gosə'əṇabene' beṇə' lao' syodan' gwse'e: —İGan' rei che beṇə' Izrael ca', be'en bagoljənə'? Nezetə' bagolje'ena' chedə' bable'ito' beljw che'enə' catə'an bla'an lažto'onə' galən' chla' bgüižən'. Na' za'ato' par niç güe'ela'oto'one'.

³Catə' bene Rei Erodən' xtižə'əga'aque'ena', de'e juisy de'e goquene', na' leczə ca' yoguə'əlo beṇə' lao' syoda Jerosalennə'.

⁴Nach btob Rei Erodən' yoguə'əlo bxož əblao che chio'o beṇə' Izrael na' leczə yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', con beṇə' nitə' syodan'. Na' gwnabene' lega'aque' gan' naquən galjə Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ⁵Nach gwse' beṇə' ca' Erodən': —Belen nan' galje', gan'

mbane Jodea, la' can' na to part
Xtižə' Diozən' de'en bzoj to profet
beṇə' be' xtiže'enə' cana'. Quinga
nan:

⁶Ca naquə yež Belen gan' mbane
Jodea,
naquəczən yež de'e
zaquə'əchgua entr yež əblao
ca' de'en zjəchi' Jodean',
chedə' to beṇə' Belennə' gague'
beṇə' gwnabia',
na' le' əggüia əgwyē' chio'o
beṇə' Izrael.

⁷Nach Erodən' bene' mendad ja'ac
magos ca' laogüe'enə' bgašə'əzə par
niç gwnabene' lega'aque' tcho'a
tšao' batə'əquən' besə'əle'ine' bla'
beljon'. ⁸Nach bsele'e lega'aque'
Belennə', gože' lega'aque': —Le'e
žja'ac Belennə' na' le'e žjəyediljyožə
bida'onə'. Na' catə' yeželelebo' na'
deyediçjue'ile nada' par niç leczə
ša'a əžje'ela'ogua'abo'.

⁹Beyož boso'ozenag magos ca'
can' gož rein' lega'aque', nach
gwsa'aque' əzja'aque'. Na' ca naquə
beljon' de'en besə'əle'ine' gan'
chla' bgüižən' catə' cuiṇə' sa'ac
lažga'aque'enə', zdan le'e yoban'
žialaon laoga'aque'enə' bžinten
gwzon gan' zo bida'onə', na'
gwlezən. ¹⁰Na' besyə'əbeine' xte
juisy ca de'en besə'əle'ine' beljon'
de'e yoblə. ¹¹Nach catə' gwso'e lo'o
yo'onə' na' besə'əle'ine' bida'onə'
len xna'abo' Marian'. Nach bosə'əzo
xibga'aque' gwso'elaogüe'ebə'. Na'
bosə'əsaljo caj čhega'aque' ca' na'
gosə'əbeje' or, yal na' to xnižə' yag
de'en chla' zix de'en ne' mirra par
gwso'ebə'on. ¹²Pero na' Diozən'
gwdixjue'ine' magos ca' lao bišgal
de que bito yesyə'ədie' gan' zo Rei

Erodən'. De'e na'anə' besyə'əque'e
yetolə nez par jəya'aque'
lažga'aque'enə'.

**Jwsen' len Marian' na' len
Jeso'osən' ja'aque' Egipton'**

¹³Na' catə' babesə'ac magos
ca', to angl čhe Xancho Diozən'
bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal,
na' gože'ene': —Gwyas, gwče'
bida'onə' na' xna'abo'onə' le'e žja'ac
Egipton' na' sole xte catə'əch əṇia'
le'e batə'əquə' guaquə yesa'acle,
chedə' Erodən' banži'e bia' yeyilje'
bida'onə' par gote'ebə'.

¹⁴Nach nencal gwyas Jwsen',
gwče'e bida'onə' len xna'abo'onə'
zja'aque' Egipton'. ¹⁵Nach gwnite'e
Egipto na'azə xte catə'əch got
Erodən'. Na' de'en gwso'one' ca' goc
complir de'en bzoj to profet beṇə'
be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga
bzoje' de'en gwna Xancho Diozən':
“Čhixjue'ida' Xi'ina'anə' yeze'e
Egipton'.”

**Erodən' bsele'e soldad par
gwso'ote' yoguə' bi'i byo dao'**

¹⁶Na' lao bazja'aque' Egipton'
Erodən' leçhguale bžejene' catə'
gocbe'ine' gosə'əxoayag magos
ca' le' de'en cuich besyə'ədie' gan'
zo'enə'. Na' segon can' gwyejni'ine'
catə' gwnabene' lega'aque' antslə do
batə'əquən' bla' beljon', bsele'e soldad
če' ca' par jse'ete' yoguə'əloj bi'i byo
che'en dao' zelao bi'i čhop ize, bi'i ca'
gwsa'aljə Belennə' na' yeziquə'əchlə
yež ca' zjənyechj zjəmbi'i Belennə'.
¹⁷Na' laogüe de'en gwso'ote' bi'i byo
dao' ca', goc complir can' bzoj de'e
profet Jeremiasən', ben' be' xtižə'
Diozən' cana', gwne':

¹⁸ Gaquə bgüine bgüežən' yež
de'en nzi' Rama.

No'ol ca' zjənaquə xi'iq̃ dia che
de'e Raquelən'

lechguale yesyə'ayašə'
yesyə'əgüinlažə'e che yoguə'
xi'iq̃nda'oga'aque' ca' əsa'at.

Na' bito se'enenə' par no
yeyo'exen lega'aque'.

¹⁹ Lao ne'e nitə' Jwse ca' Egipton'
got Erodən'. Nach to angl che
Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen'
lao bišgal. ²⁰Na' gože'ene': —Gwyas,
beche' bida'onə' len xna'abo'onə'
na' le'e žjəya'ac Izraelən'. Bagwsa'at
beñə' ca' besyə'əyilj bida'onə' par
so'ote'ebo'.

²¹Nach gwyas Jwsen' beche'e
bida'onə' len xna'abo'onə'
jəya'aque' lažga'aque' Izraelən'.

²²Pero Jwsen' catə' benene' de
que Arquelaon' bedie' belane'
xlatjə de'e xe' Erodən', bžebe'
žjəya'aque' gan' mbane Jodean'.
Na' Diozən' gwdixjue'ine' le' lao
bišgalən' de que bito žjəya'aque'
Jodean' sino que žjəya'aque' gan'
mbane Galilean'. ²³De'e na'anə'
besyə'əžine' syoda Nasaretən' na'
jəsyə'anite'e. Na' de'en jəsyə'anite'e
Nasaretən' goc complir de'en
bosə'ozəj de'e profet ca' cana'
gosə'əne' che Jesə'osən' de que
beñə' yesə'əsi'ene' beñə' Nasaret.

Juan ben' bchoa beñə' nis gwdixjui'e
dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

3 Na' gwde zan iz, Juan ben'
bchoa beñə' nis gwyəje' latjə
dašən' gan' mbane Jodean'. ²Na'
gwdixjue'ine' beñə' gože' lega'aque':
—Le'e yedinjə xtolə'əle ca', chedə'
babžin ža catə' Diozən' ben' zo

yoban' nabi'e con notə'ətežə beñə'
əso'e latjə.

³De'e profet Isaiazən' ben' be'
xtižə' Diozən' cana' bzoje' che
Juannə', gwne':

To beñə' əne' zižjo latjə dašən',
əne':

“Le'e so probnid par əgwzenagle
che Xancho' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par
əgwzenagle che' catə'an
yide', de'en gonle ca'
gwxaquə'əleben can' chonle
chxi' chloale nez ca' catə'
chidə to beñə' blao.”

⁴Na' Juannə' gwyaze' lachə' de'en
gwsə'one' len yišə' xa cameyən'. Na'
par dobey che' bchine' to pedas
yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na'
lecžə gwdaogüe' šil'in bia ser, bia
nitə' yixə'. ⁵Beñə' Jerosalennə', na'
beñə' ca' ža' yoguə' yež ca' gan'
mbane Jodean', na' lecžə beñə' ža'
yež ca' nyečhj mbi'i yao Jordannə'
gwsa'aque' ja'aque' gan' zo Juannə'
par bosə'ozə'əne' xtiže'ena'. ⁶Na'
bosə'əxoadole'e lao Diozən', na'
Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o
yao Jordannə'.

⁷Na' lecžə ja'ac zan beñə' Izrael
beñə' ca' zjənchoj zjənzi' fariseo, na'
beñə' ca' zjənzi' sadoseo. Ja'aque'
par bchoa Juannə' lega'aque' nis,
Nach Juannə' gože' lega'aque':
—Le'e nacle beñə' goxoayag
na' naljele. ¿Echaquele de que
guaquə yexonjele castigon' de'en
əselə' Diozən' par le'e? ⁸Cheyalə'
gonle de'en naquə güen par nič
əsa'acbe'i beñə' yoblə de que baboša'
yichjla'ažda'olen'. ⁹Na' bito gonle
xbab de que Diozən' bito gone' le'e
castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en

nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechguale chyažje Diozən' le'e. Guaquə gone' par nich yej quinga yesyə'ayaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ¹⁰Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əchog beņə' len na' chəsə'əzeye'en. ¹¹Na' ca naquə le'e chedinjele xtolə'əle ca', nada' de'e li chcho'a le'e nis. Na' ze'e yidə ben' gon par nich so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yichjla'ažda'ochon' len bitə'ətezə de'e mal. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmoše'. ¹²Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner, na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əcho Diozən', yotobe' chio'o par nich socho txen len le', na' beņə' ca' cui chso'onlilažə' le', əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

Catə' gwchoa Jeso'osən' nis

¹³Na' gwza' Jeso'osən' gan' mbane Galilean' na' gwyeje' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' par nich Juannə' bchoe' le' nis. ¹⁴Na' Juannə' benczə yichjlaogüe' caguə gone'ene' gwchoe' Jeso'osən' nis. Gože'ene': —Chyažjłəda' əgwcho' nada' nisən' na' nadə'əlan' zedenabdo' gwchoa' le' nisən'. ¹⁵Nach Jeso'osən' gože' Juannə': —Gone'e bchoa nada' nisən'. Cheyalə' goncho ca' par nich gaquə complir yoguə'əloł de'en non Diozən' mendad gaquə.

Nach gwcheb Juannə' bcho'ene' nisən'. ¹⁶Na' catə' beyož gwchoa Jeso'osən' nisən', le'e bechojte' lo'o nisən', na' le'e byaljwte le'e yobanə' na' ble'i Jeso'osən' gan' zo Diozən'. Ble'ine' Spirit che Diozən' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len le'. ¹⁷Na' gwse'ene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Bengan' Xi'inə', ben' chacda' chei, lechguale cheba chezaquə'əlaža'a le'.

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

4 Na' Spirit che Diozən' benən' par nich gwyej Jeso'osən' latjə dašən', par nich gwlo'oyelə' gwxiye'enə' le' gone' de'e malən'. ²Na' bitobi gwdao Jeso'osən' lao choa ža choa yel, na' catə' gwde de'e choa žanə' gwdone'. ³Na' gwxiye'enə' bgüiguə'ən gan' zo Jeso'osən', gožə'ən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej quinga yesyə'ayaquən yetxtil. ⁴Nach gož Jeso'osən' len: — Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o beņəch sino leczə chyažjecho yoguə'əloł dižə' de'en na Diozən' par əbancho.” ⁵Na' gwche' gwxiye'enə' le' yichjo' yo'odao' əblao che chio'o beņə' Izrael de'en zo Jerosalennə' na' gwlequən le' gan' le'ezełaogüe naquə sibə. ⁶Na' gožən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: Ešelə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le', na' əso'oxe'e le' par nich bito əchego'o no yej. ⁷Na' gož Jeso'osən' gwxiye'enə': — Leczə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən',

nan: “Bito con goncho Xancho
Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə.”

⁸Na' gwxiye'enə' gozche'en le' to
lao ya'a de'e naquə lechguale sibə,
na' blo'in le' yoguə' nasyon de'en
zjəchi' lao yežlyon' ca naquə dechgua
yelə' chnabia' chega'aquənnə'. ⁹Nach
gožən le': —Yoguə' de'e quinga
chle'ido' nga gonə'an le' šə gwzo xibo'
laogua' nga par güe'elaogo'o nada'.

¹⁰Nach gož Jeso'osən' len: —
Gwchi'izə' ca'alə nga Satanas.
Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan:
“Cheyalə' šejni'alažə'əcho tozə Xancho
Diozən' na' tozə le' güe'ela'ocho.”

¹¹Na' bebi'izə' gwxiye'enə len
le', nach besə'əžin balə angl ca'
jse'eclene'ene'.

**Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjuie
dižə' güen dižə' cobə che Diozən'**

¹²Na' Jeso'osən' gwze'e Jodean'
par gwyeje' Galilean' catə' benene'
de que bade Juannə' ližyan'. ¹³Na'
gwze'e Nasaretən' jsoe' syoda
Capernaum de'en chi' cho'a
nisdə'onə' do gan' chi' distrit de'en
nzi' Sabolon na' Neftali. ¹⁴Na' de'en
jəyezoe' syodan' goc complir can'
bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be'e
Xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

¹⁵Le'e gwzenag, le'e beṇə' Galilea,
le'e cui nacle beṇə' Izrael,
na' nitə'əle distrit Sabolon na'
Neftali de'en mbane yešlə'alə
nisdə'onə' na' yao Jordannə'.

¹⁶Nchə' yichjla'ažda'olen' pero
Diozən' əsele'e to beṇə'
cue'e be'eni' xen lo'o
yichjla'ažda'olen'.
Nacle ca beṇə' guat len
yichjla'ažda'olen' por ni che
de'e malən' chonle,

pero be'enə' əselə' Diozən'
yocobe' yichjla'ažda'olen'.

¹⁷Na' dezd tyemp na', Jeso'osən'
gwzolao gwduxjuie' gwne': —Le'e
yedinje xtolə'əlen', chedə' babžin
ža nabia' Dioz ben' zo yoban' con
notə'ətezə beṇə' əso'e latjə.

**Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxen
beḷ par gwsa'aque' disipl che'**

¹⁸Na' goquən' lao zda
Jeso'osən' cho'a Nisdə' Galilean'
ble'ine' chəpə beṇə' gwxen
beḷ, choso'ozale'e yixjw beḷ
chega'aque'enə' lo'o nisen'.
Zjənaquə chəpə biše'e. Toe' le'
Simon Bed, na' yetoe' Ndres.

¹⁹Nach gože' lega'aque': —Le'e da
len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxen
beḷ, na' na'a əgwzejni'ida' le'e par
nich gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

²⁰Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque'
yixjw beḷ chega'aque' ca' nach
ja'aclene' Jeso'osən'.

²¹Nach gwsa'aque' yelatə' na'
jəsyə'ədi'e Jacob len Juan chəpə
biše'e, len xaga'aque' Sebedeo. Že'e
to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw
beḷ chega'aque'enə'. Na' leczə
gwṇabe Jeso'osən' Jacobən' len
Juannə' par žja'aclene' le'. ²²Na'
le'e bosyo'ocua'anlentie' xaga'aque'
Sebedeon' barcon' na' ja'aclene'
Jeso'osən'.

Jeso'osən' bsdə' blo'ine' beṇə' zan

²³Na' gozac catə' Jeso'osən'
gwyeje' yoguə' yež ca' zjəchi' gan'
mbane Galilean', gwzolaogüe' bsdə'
blo'ine' beṇə' ca' zjəža' lo'o yo'odə'
ca' gan' gwsə'eləo' beṇə' Izrael ca'
Diozən'. Na' gwduxjuie' dižə' güen
dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e

con notá'atezə beṇə' əso'e latjə. Na' Jeso'osən' beyone' yoguə' beṇə' ca' chse'i gwde gwde yižgüe'. ²⁴Na' gosə' gwlaļjə yoguə' de'en ben Jeso'osən' doxenlə nasyon Siria. Nach beṇə' Siria ca' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene laogüe'enə', beṇə' ca' chse'i zan cļas yižgüe' na' beṇə' ca' chse'ey chesə'əla, na' len beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque', na' len beṇə' ca' chsa'az šon, na' beṇə' ca' zjənat to part cuerp čhega'aque'ena'. Na' beyone' yoguə'ətega'aque'. ²⁵Na' zan beṇə' za'ac distrit čhe Galilea, na' beṇə' za'ac yež ca' gan' nzi' Decapolis, na' beṇə' za'ac syoda Jerosalennə', na' beṇə' za'ac yež ca' yeļə' distrit čhe Jodea, nach beṇə' za'ac yešlā'a yao Jordannə' jəsə'ənaogüe' lē'.

Dižə' de'en bsed blo'i Jeso'osən' to lao ya'a blo'ine' non' zjəzo mbalaz

5 Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' beṇə' zan zjənzag, gwloe' gwchi'e to lao ya'a. Na' gosə'əbiguə' disipl čhe' ca' gan' chi'ena'. ²Nach gwzoloa bsed blo'ine' lēga'aque', gwne':

³—Le'e chacbe'ile de que chyažjele gaquəlen Diozən' le'e, zole mbalaz čhedə' bacho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

⁴Na' le'e zole trist lo'o yichjla'ažda'olen' por ni čhe xtolə'əle ca', mbalaz sole čhedə' Diozən' yeyonxenlāže'e le'e.

⁵Na' le'e laogüe de'en chzexjw yichjle len Diozən' na' len beṇə'chən', mbalaz sole čhedə' Diozən' gone' par ničh gaquə güen čhele can' baben Diozən' lyebe.

⁶Na' le'e chzelažə'əchguale gacle beṇə' güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' Diozən' bachaclene' le'e par ničh gacle beṇə' güen laogüe'enə'.

⁷Na' le'e cheyašə'əlažə'əle beṇə' yoblə, mbalaz zole čhedə' lēcə ca' Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e.

⁸Na' le'e banacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', zole mbalaz čhedə' žjəyезole txen len Diozən'.

⁹Na' le'e chogo'ole yeļə' chxenlāžə' čhe beṇə' ljuēžjle ca' chesə'ədilə, mbalaz zole čhedə' la' Diozən' bagwcue'e le'e ca xi'ine'.

¹⁰Na' le'e choso'oči' choso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'e chontezle de'en naquə güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

¹¹Na' catə' chesə'əzi'ichizə' beṇə' le'e na' chesə'əsaquə'əzi'e le'e na' chso'e yoguə' cļaste dižə' güenlāžə' contr le'e por ni čhe de'en chonlilažə'əle nada', bia'aczə sole mbalaz. ¹²Cheyaļə' yeba yezaquə'əlažə'əchguale la'əṇə'əczə za'ac de'e ca' contr le'e čhedə' Diozən' gone' par ničh gaquə'chgua de'e güen čhele catə' yežinle gan' zoe'ena'. Can' chso'one beṇə' ca' le'e lēcə can' gwso'one de'e xaxta'ocho ca' de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Naccho ca zedə' na' ca be'eni' par len beṇə' ža' yežlyo nga

¹³Ca zedə' chaclenən par ničh caguə cuiayi' no yid belə', lē'egatezə ca' le'e chaclenle par ničh beṇə'chən' cui chso'onteque' de'e mal. Na' šə zedə'ən bitoch bi xzi' naquən, nezecho bito bi gac goncho par ničh yeyaquən xzi' de'e yoblə. Na' bitoch

bi zaquə'an lete goschon fuerlə
na' əgwleʃ əgwšošj beṇə' len. Can'
gaquə len le'e šə cuich gonle can'
chene'e Diozən'.

¹⁴Ca be'eni' chaclenən beṇə'
par chəsə'əneze' gan' cheyalə'
žja'aque', ca'acən' chaclenle beṇə'
par chəsə'əneze' nac chene'e
Diozən' so'one'. Na' can' notə'ətezə
beṇə' chac chle'ine' to syoda xen
de'len chi' to lao ya'a, ca'acən'
notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' de'e
güennə' chonle. ¹⁵Catə' chgualə'əle
to yi' bito chdosə'əlen žomə sino
chda'alēn le'e ze'e par chse'eni'in
len yoguə' beṇə' ža' lo'o yo'onə'.
¹⁶Na' ca naquə le'e ža, cheyalə'
sotezə sole gonle de'e güennə'
par nič yesə'əle'i beṇə' len na'
əsə'elaogü'e Xacho Diozən' ben' zo
yoban'.

**Jeso'osən' bsd blo'ine' can' na
lei de'en bzoj de'e Moizezən'**

¹⁷Bito gonle xbab de que nada'
za'a zedeyena' par nič lei de'len
bzoj de'e Moizezən' na' de'len
boso'ozoj de'e profet ca' cana' cuich
so'onən žin. Za'a par nič gaquə
complir yoguə'əlo de'len bsi' Diozən'
xneze gaquə ca de'len boso'ozoj
beṇə' ca'. ¹⁸De'e li chnia' le'e, xte
ca te che yežlyo nga len de'e ca'
chle'icho le'e yoban', ni to letr dao'
ni to asento de'len nyoj le'e lein' cui
ten ca'azə xte que gaquə yoguə'əlo
de'len chene'e Diozən' gaquə. ¹⁹De'e
na'anə' yoguə' de'e ca' zjənyoj de'len
chene'e Diozən' gonle, la'anə'əczə
šə lebeyožə to de'e dao', legonən.
Notə'ətezle šə əchoele cui gonle
can' none' mendadən', na' šə leczə
əgwlo'ile beṇə' yoblə cui so'one'

can' none' mendadən', Diozən'
bito gonle le'e yelə' bala'an catə'
yežinle yoban' gan' chnabi'enə'.
Na' notə'ətezle šə gonle can' none'
mendadən' na' šə leczə gwlo'ile
beṇə' yoblə so'one' can' none'
mendadən', Diozən' gonle le'e yelə'
bala'an catə' yežinle yoban' gan'
chnabi'enə'. ²⁰Echnia' le'e, beṇə'
fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'i lein' bito zjənaquə
yichjla'ažda'oga'aque'enə' güen lao
Diozən'. Na' šə yichjla'ažda'olen'
bito gaquəchən güen lao Diozən'
cle ca čega'aque'enə', bito yežinle
yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

Choncho de'e mal šə chža'a ljuežjcho

²¹Na' leczə bsd blo'i Jeso'osən'
lega'aque' gwne': —Banezele
can' gož de'e Moizezən' de'e
xaxta'ocho ca': “Cui no gotle. Na'
šə no got ljuežj beṇəche', jostis ca'
čhoglaogü'e'len che' de que cheyalə'
gate!” ²²Na' nada' chnia' le'e
notə'ətezle šə chža'a ljuežj beṇəchle
zaquə'əczən par gatle ca to castigw
čhele žalə' ca', na' notə'ətezle šə
chžia chnitə'əle ljuežjle zaquə'əczən
par so'on beṇə' golə blao ca'
chəsə'anabia' nasyon Izraelən'
castigw chelen'. Na' notə'ətezle
šə cholgüiž ljuežjle dižə' pesad,
zaquə'əczən par yoselə' Diozən' le'e
lao yi' gabil.

²³Cheyalə' socho binlo len ljuežj
beṇəchcho. Na' la'anə'əczə catə'
bazole lo'o yo'odao' par əgwnežjwle
bi de'len əgwnežjwle güe'ela'ole
Diozən', šə žjsa'alaza'əle de que
babenle contr to beṇə' ljuežjlen',
²⁴na'azə cheyalə' yocua'anle
šlož de'len noxə'əlen'. Zgua'atec

žjəyeye'exenle beṇə' ljuəžjlen',
nach gwaquə žjəyenežjwle de'en
bagwlejlə par güe'ela'ole Diozən'.

²⁵Catə' to beṇə' gonle xya che' na'
əche'e le'e lao jostis, legonlene' regl
binlo lao ngo'ole nezən' par niç
na' cui che'e le'e lao jostisən'. Šə
bito gonle ca' ža, catə' əžinle lao
jostisən' gone' le'e lao na' polsian'
par yosə'əže'e le'e ližya. ²⁶Echnia'
le'e, bito yebeje' le'e xte catə'
çhixjwle doxen de'en çhalə'əlen'.

**De'e malən' choncho
šə chgo'o xtocho**

²⁷Banezele can' gwna de'e
Moizezən': "Bito co'lo xtole na' bito
cuejyichjle be'en chele o no'ol chele
par solenle beṇə' yoblə." ²⁸Na' nada'
chnia' le'e de que notə'ətezle šə
chgiiale to no'olə na' chzelažə'əle
solenlene', banaple dolə' çhedə'
tozəczə ca malən' bachonle lo'o
la'ažda'olen' len de'en chon beṇə'
chgo'o xtoe'.

²⁹Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə
de'en chle'ile len jəlaole chonən
par niç əxople gonle de'e malən',
nca'alə xneze žalə' cui žia jəlaolen'.
Len nca'alə xneze cuejlen cle ca
cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni che
len. ³⁰Na' šə de'en chonlenle na'ale
ca' chonən par niç əxople gonle
de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui
žia na'ale na'anə'. Len nca'alə xneze
çhogga'aclen cle ca cuiayi'ile lao yi'
gabilən' por ni che lega'aquən.

**Beṇə' csad ca' bito cheyalə'
yesyə'əla'a ljuəžjga'aque'**

³¹Leczə nezele can' gwna de'e
Moizezən': "Notə'ətezə beṇə' ye'le'e
no'ol che'enə', cheyalə' çhas

to act ga güe'en dižə' de que
besyə'əle'enə'." ³²Na' nada' əchnia'
le'e de que notə'ətezle yela'ale no'ol
çhelen', šə bito naque' to no'olə
go'o xtoi, gonle par niç gaque' ca
to no'olə go'o xtoi. Na' notə'ətezle
yošagna'ale len to no'olə beṇə'
bela'a ben' chei le', leczə tozəczə
ca malən' chonle len beṇə' ca'
chesə'əgo'o xtoi.

Jeso'osən' bzejni'ine' che jorament ca'

³³Na' leczə banezele can' gož
de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca':
"Bito əgwzole jorament lao Xancho
Diozən' catə' ənale to de'en gonle
šə cui gonle complir can' nalenə'.
Catə'an chzole jorament lao Xancho
Diozən', cheyalə' gonle can' chonle
lyeben' laogüe'enə'." ³⁴Pero na' nada'
chnia' le'e, cuat əgwzole joramentən'
por bitə'ətezə, nic por yoba çhedə'
na'anə' zo Diozən' chnabi'e. ³⁵Na'
nic əgwzole joramentən' por yežlyon'
çhedə' den xni'a Diozən'. Na' nic
əgwzole joramentən' por syoda
Jerosalenə' çhedə' naquan syoda
che Diozən' ben' naquə le'eze'laogüe
Rei blaο. ³⁶Na' nic gon yichjlen'
testigw de que cho'ele dižə' li,
çhedə' bito gaquə gonle par niç
yišə' yichjlen' yeyaquan šyiš o
yeyaquan gasj. ³⁷Cheyalə' güe'ele
por dižə' li niç cui əyāžjən əgwzole
jorament par se'ejle'e beṇə' chele. Šə
chyažjən bichlə dižə' de'e ənale par
se'ejle'e chele, nacbia' gwxiye' nan'
chnabia'an yichjla'ažda'olen'.

**Bito co'olažə'əcho
beṇə' contr checho**

³⁸Šə to beṇə' gone' zi' jəlaolenə'
nezele de que lei de'en bzoj de'e

Moisezən' nan de que guaquə gonle zi' jelaogü'e'ənə'. Na' šə to beṇə' əxope' to leyle leczə nezele de que lein' nan guaquə əxople to che'ənə'. ³⁹Pero na' nada' əchnia' le'e, bito əgwžonle gon beṇə' de'e mal len le'e. Šə to beṇə' cape'e šl'a'a xaguə'əlen', le'e güe' latjə cape'e de'en yešl'a'a. ⁴⁰Šə to beṇə' chene'ene' əque'e xcamislen' laogüe de'en chałə'əle latə' xmeche', güe'etele latjə əque'e len xadon chelen'. ⁴¹Na' šə to beṇə' blao gone' byen šejlenlene' gua'ale yoa' che'ənə' to kilometro, le'e šejlene' gua'alēn yeto kilometro. ⁴²Na' šə bi de'en chṇabe beṇə' le'e, le'e güe'len. Na' le'e cueje šə bi de'e chṇabe' cuejlēne'.

**Cheyałə' gaquecho che
beṇə' contr checho**

⁴³Na' leczə baṇezele can' chəsə'əne': "Cheyałə' gaquele che beṇə' migw chele na' gue'ile beṇə' contr chele." ⁴⁴Pero nada' əchnia' le'e, le'e gaque che beṇə' contr chelen', le'e nabe Diozən' gaquə de'e güen che beṇə' ca' choso'ožia choso'onitə' le'e. Na' le'e gon de'e güen len beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'e, na' le'e gon orasyon lao Diozən' par beṇə' ca' chsa'adə' le'e dižə', na' par beṇə' chəsə'əsaquə'əzi' le'e. ⁴⁵Šə gonle ca' na'achən' əsa'acbe'i beṇə' de que nacle xi'in Xacho Diozən' ben' zo yoban'. Le'ənə' chone' ca chla' bgüižən' par yoguə'əloł beṇə' la'anə'əczə šə chso'one' de'e güen o šə chso'one' de'e mal. Na' leczə chone' par ničh chac yejw par yoguə'əloł beṇə' ža' yežlyon' la'anə'əczə šə zjənaque' beṇə' güen

o šə zjənaque' beṇə' mal. ⁴⁶Šə porzə chaquele che beṇə' ca' chsa'aque chele žbixa zedegua'atguan par le'ənə'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' gochixjw ca', beṇə' ca' nale zjənaque' beṇə' malchgua. ⁴⁷Na' šə con chguaple diox beṇə' ljuežjle ca'azə žəchonle xbabən' de que chonchle güen cle ca beṇə' yoblə? Bito chonchle güen. Can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', con beṇə' ljuežjga'aque' na'azə chesə'əguape' diox. ⁴⁸Cheyałə' gacle beṇə' šao' ca beṇə' šao' beṇə' güenṇə' naquə Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

**Jeso'osən' blo'ine' naquən'
cheyałə' goncho caridan'**

6 Le'e gon de'en naquə de'e güen pero caguə parzə ničh yesə'əleli beṇə' can' chonlen' na' so'elaogüe'e le'e, chedə' šə chonle ca' bito güe'elao' Xacho Diozən' ben' zo yoban' le'e. ²De'e na'anə' šə bi de'en chene'ele əgwnežjwle to beṇə' par gaquəlenlene', le'e əgwnežjon pero caguə parzə ničh yesə'əneze beṇə' can' chonlen' na' əso'elaogüe'e le'e. Beṇə' goxoayag ca' chəsə'ənežjue' bi de'en chəsə'ənežjue' beṇə' do lo'o yo'oda'onə' na' do lao lcue' parzə ničh əso'elao' beṇə' lega'aque'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaoczəga'aque'ənə' pero Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ³Pero na' le'e ža, šə bi de'en əgwnežjwle to beṇə' par gaquəlenlene', bito co'ole be' lban ca de'en chonle. ⁴Gonlen ca cui əsa'acbe'i beṇə' na' cui so'elaogüe'e le'e. Xacho Diozən' ben' chle'i

yoguə' de'en choncho güe'elaogüe'e le'e.

**Bsed blo'i Jeso'osən' nac
cheyalə' goncho orasyon**

⁵Catə' gonle orasyon bito gonlen can' chso'on beṇə' goxoayag ca'. Lega'aque' chəsyə'əbeine' chəsə'əzeche' chso'one' orasyon lo'o yo'odao' chega'aque' ca' gan' chso'elaogüe'e Diozən' na' do squin lquey, chso'one' orasyonṇə' par chesə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaocəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ⁶Na' catə' gonle orasyon le'e yeyo'o lo'o yo'o chele na' əgwseyjwle puertən', na' gonle orasyonṇə' lao Xacho Diozən' ben' cui chle'icho. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e choncho le' güe'elaogüe'e le'e.

⁷⁻⁸Ca naquə beṇə' ca' cui zjənobmbia' Diozən', catə' chso'one' orasyon chso'echgüe' dižə'. Chso'one' xbab laogüe de'en chso'echgüe' dižə' Diozən' əgwzenague' chega'aque'. Bito gonle can' chso'one'enə'. Ca naquə Xacho Diozən', banezczene' bi de'en chyažjele ze'e nablelene'en.

⁹Quingan' gonle orasyonṇə':

Xato' beṇə' zo yoba, chṇabto' yoguə'əloḷ beṇəchən' əso'elaogüe'e le'.

¹⁰Chṇabto' gono' par niç beṇə' zan əso'e latjə nabi'o lega'aque'. Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga, can' chac yoban'.

¹¹Beṇšga ṇa'a de'e gaoto' tza tza.

¹²Na' bezi'ixenšga cheto' chedə' leczə chezi'ixento' che

sa'aljuežj beṇəchto'onə' bitə'ətezə de'en chso'onene' neto'.

¹³Na' bito go'o latjə gaquə de'e ṇabia' neto' len xbab cheto'onə' par gonto' de'e malən', mas bcuasə' bcue'ej neto' len gwxiye'enə'. Le'enə' chnabi'o na' napo' yeḷə' guac na' napo' yeḷə' bala'an par zejlicane. Amen.

¹⁴Na' šə chezi'ixenle xtoḷə' sa'aljuežj beṇəchlen' bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e, leczə gozi'ixen Xacho Diozən' ben' zo yoban' xtoḷə'əlen'. ¹⁵Pero na' šə le'e bito chezi'ixenle che sa'aljuežj beṇəchlen', leczə ca' Xacho Diozən' bito yezi'ixene' chelen'.

**Jeso'osən' bzejni'ine' naquən'
cheyalə' goncho catə' socho sin cui
ye'ej gaocho par güe'ela'ocho Diozən'**

¹⁶Na' catə'an chzole sin cui che'ej chaole par niç cho'ela'ole Diozən' bito gon cho'alaolen' ca cho'alao beṇə' chegüinchgüei can' chso'on beṇə' goxoayag ca'. Lega'aque' chso'onlizəga'aque' ca beṇə' chegüine'e parzə niç chsa'acbe'i beṇəchən' de que nite'e cui zjəne'ej zjənaoga'aque'. De'e li əchnia' le'e bagwyejlaocəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ¹⁷Pero na' le'e catə' zole sin cui ne'ej naole par cho'ela'ole Diozən', le'e əgwpa'a yichjle na' xala'anle. ¹⁸Legon ca' par niç cui əsa'acbe'i beṇəchən' de que zole sin cui ne'ej naole. Tozə Xacho Diozən' ben' cui chle'icho nezene'

can' chonle. Na' Xacho Diozən'
ben' chle'i yoguə' de'e choncho
güe'elaogüe'e le'e.

**Quingan' cheyalə' goncho par
nich gatə' checho de'en cui te
chei gan' chnabia' Diozən'**

¹⁹Bito gwtoble de'e zan de'e
zaque'e na' de'e xochē lao zole
yežlyo nga, la' yesə'əbiayi'in. Bałən
chsa'aljən bia dao' na' chsa'ob
lega'aqueən, na' yebałən chzen no
xche'i, na' lecza chaš beṇə' bguan
na' so'e yesə'əque'e bi de'en deilen'.

²⁰Le'e gon par nich gon Diozən'
de'e šao' de'e güenchlā chele de'e
cui te chei catə' yežinle yoban' gan'
zoe'enə', chedə' na' bito galjə bia
dao' par əsa'ob len, na' nic sen
xche'i par cuiayi'in, na' nic gaquə
šo'o beṇə' bguan par əque'en.

²¹Gan' de de'en chaquele chei nan'
zo yichjla'ažda'olen'.

Žia jelaochon' par chle'icho

²²Žia jelaochon' par chle'icho.
Con šə bito bi chaquən chle'iczecho
binlo. ²³Pero šə nchol jelaochon'
bito chle'icho. Ca'aczən' naquən
len yichjla'ažda'olen' šə nacle
beṇə' la'aždao' güen yo'o be'eni'
che Diozən' yichjla'ažda'olen',
pero šə nacle beṇə' mal nchol
yichjla'ažda'olen'. De'e li lechguale
nchol yichjla'aždao' le'e cui
chzenagle che Diozən'.

**Bito gaquə gaquecho che Diozən' na'
gacteicho che bien chechon' tši'izə**

²⁴Notono no gaquə so liž chopə
xan žin par gaque' xmosga'aque'
tši'izə, chedə' la' šə gone' ca'
gue'ine' to xan žinnə' na' gaquene'

che yetoe', o gone' žin che toe' do
yichj do laže'e na' bito bi respet
gape' par xane'en yeto par gone'
xšine'enə'. Lecza can' le'e bito
gaquə gonle xšin Diozən' do yichj
do lažə'əle na' gonte xšinle par
gacle beṇə' gwni'a.

**Diozən' chgüia chye'
chio'o naccho xi'ine'**

²⁵De'e na'anə' chnia' le'e, bito
cuc yichjle tlaozə de'en ye'ej
de'en gaole lao mbanle. Na'
lecza ca' cuerp chelen' bito cuc
yichjle tlaozə de'en guacwlen'.
Zaquə'əch yelə' mban chelen' ca
yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp
chelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'.

²⁶Legontoš xbab chele, ca naquə
bia ca' zjəžia xile'e bito chsa'azəb
na' bito chəsyə'əlapəb na' nic bi
da'a xoa' chēga'aqueb zo, pero na'
chguaoczə Xacho Diozən' ben' zo
yoban' lega'aqueb. Naquəchxən'
zaquə' le'e ca bia ca' zjəžia xile'enə'.
²⁷Na' ni tole bito gaquə yoston
cuinle gašjə metr šə con cue'e
yichjle ətonle.

²⁸Na' žbixchen' chbec yichjle che
xala'anle? Legontoš xbab ca naquə
yej sosennə' chesə'əcha'oczən, len
bitobi žin chso'onən, nic chsa'aljən
do. ²⁹Na' əchnia' le'e, Salomonṇə'
goque' lachə' xochē juisy, pero
bito bžinlaže'e xala'ane'enə' ca
yelə' xochē che yej sosən ca'.

³⁰Diozən' none' xochē yixə' de'en
ze yoba len to termzə zen nach
choso'ozeye'en, naquəchxe gon
Diozən' len le'e, güe'eczə yichje'
gone' yoguə'əte de'en chyažjele,
le'e cui chejle'etecle de que gone'
de'en chyažjele. ³¹Le'e ža, bitoch

cuec yichjle che bi de'en chyažjele ənalizle: “¿Bin' ye'ej gaocho na' bin' gacwcho?” ³² Con por de'e ca'azən' zjəchi' yichj beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', che de'en əse'ej əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero na' Xacho Diozən' ben' zo yoban', nezczene' yoguə' de'e ca' chyažjele. ³³ De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par niç Diozən' nabi'e le'e, na' güe'elažə'əle gonle de'en na Diozən' naquə güen. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaolen', na' xala'anle. ³⁴ Le'e gon xbab che de'en chac tža tža. Bito cuec yichjle che bi de'en gaquə gwxe güižj, la' guatə'əczə de'e zan de'e cuec yichjcho chei catə' əžin žan'.

Bito zaquə'əcho par əṇacho che beṇə' de que zjənapə' dolə'

7 Bito gonle xbab de que zaquə'əle par əṇale che beṇə' de que zjənapə' dolə'. Šə əṇale chega'aque' de que zjənapə' dolə' leczə ca' əna Diozən' chele de que napple dolə'. ² Can' chosbague'ele beṇə' de que zjənapə' dolə' le'egatezəczə can' yosbague'le Diozən' le'e de que napple dolə'. Con can' chonle len beṇə', le'egatezə can' gon Diozən' len le'e. ³ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' beṇə' ljuəžjle, na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴ Che' beṇə' ljuəžjle: “Be'e latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožə'onə’”, na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁵ iBeṇə' goxoayag le'e! Zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na'

techlə ənezele naquən' gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' ljuəžjlen'.

⁶ Pero na' bito güe'etezle xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'lenene' yoso'ozenague' chei, chedə' la' guacte so'onene' le'e znia can' chon beco' catə'ən cho'exəxjchob de'en cui cho'olažə'əb. Na' šə güe'etezle xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'lenene' yoso'ozenague' chei, con yosə'əlej yoso'ošošje' dižə' de'en güe'elenga'aclene'enə' can' chso'on coš ca' len de'en cui chse'lene'eb əsa'ob.

Le'e nabe Diozən' bi de'en əṇabelene' la' gonczə'en

⁷ Bitə'ətezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par niç gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beṇə' chio'o, chṇabchon. Šə to de'e chene'echo əželecho, chyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beṇə', chṇecho cho'a puertən' par niç chsaljue'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'ən de de'en chene'echo gaquə. ⁸ Na' notə'ətezcho šə bi de'e chṇabechone' gone', la' de'e gonczə'enə'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' əgwzejni'ine' chio'o, əgwzejni'iczene'. Na' notə'ətezcho šə chṇabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beṇə' chṇe' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

⁹ Na' le'e nacle xa bidao', šə xi'inlen' əṇabebo' le'e yetxtil əgwnežjwlebo' to yej?

¹⁰ Na' šə əṇabebo' le'e to bel ya'a

¿əgwnežjwlebo' to be₁ bia nxobə le'i? Cle bito gon₁ ca'. ¹¹Le'e nacle be_{ñə}' mal pero nezele chnežjwle xi'ĩnlen' de'e güen. Naquəchxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' len be_{ñə}' chñab laogüe'enə' bi de'en chyažjene'.

¹²Na' can' naquən, con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on be_{ñə}chən' len le'e ca'atezəczən' cheya_{lə}' gon le'e len lega'aque', chedə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en boso'ozoj de'e profet ca' be_{ñə}' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

**Nezən' de'en yežin yoban'
gwxaquə'əleben ca to nez las**

¹³Lao ye_{lə}' mban chechon' chopə nez nan' de. To nez las, na' to nez laguə'. Cheya_{lə}' goncho byen šo'ocho to nez šao' to nez güen la'a_{ñə}'əczə naquən ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. Na' nez malən' gwxaquə'əleben ca to nez yo nez laguə' chedə' chpein chio'o par ničh yežincho gabi_{lən}' gan' saquə'əzi'icho zejlicane. Pero be_{ñə}' zan bazjəyo'e nez laguə'anə'. ¹⁴Nezən' de'en yežin yoban' gan' əbancho zejlicane len Diozən' gwxaquə'əleben ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. De'e na'anə' balga be_{ñə}' chəsyə'əželene'en par chjəsə'ənaogüe'en.

**Segon can' naquə frot de'e chbia to
to yaguən' nezecho bi c₁las yaguən'**

¹⁵Cheya_{lə}' gapcho cuidad par ničh cui šejle'echo xtižə' be_{ñə}'

ca' chso'on₁laže'e chəsə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e. Xochechguan' chso'e dižə'anə' par choso'opeine' chio'o, chse'enene' goncho xbab de que zjənaque' be_{ñə}' güen. Pero lega'aque' zjənaque' be_{ñə}' la'aždao' mal na' chse'enene' yoso'ožiyi'e chio'o. ¹⁶Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi c₁las yaguən'. Ca'aczən' gacbe'iczecho de que be_{ñə}' ca' chəsə'əxoayague', segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' be_{ñə}'. Ca naquə yag yešən' bito chbian obas, na' nic yag bcho'onən' chbian yixgüio.

¹⁷Na' de'en naquə yag güen, frot güenczə chbian na' de'e cui naquə güen leczə bito chbian frot güen.

¹⁸Yag frot güennə' bito chbian frot de'e cui naquə güen, na' leczə to yag frot de'en cui naquə güen bito chbian frot güen. ¹⁹Na' yoguə' yag frot de'e cui chesə'əbian frot güen, yesə'əchogüe'en na' yesə'əzeye'en. ²⁰Na' gacbe'icho non' chəsə'əxoayag, segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' be_{ñə}'.

**Caguə yoguə' be_{ñə}' yesyə'əžine'
yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e**

²¹Be_{ñə}' zan chse'e nada': "Naco' Xana'", pero caguə yogue'e yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Be_{ñə}' ca' chso'on can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', lega'acze'enə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo'enə'. ²²Catə' əžin ža yoso'odie' cuent lao Diozən' be_{ñə}' zan əse'e nada': "Xana', goclen neto' na'a, la' be_{ñə}' zan gwdixjue'ito' xtižə'onə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bebejto' de'e xio' ca' zjəyo'o

zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bento' de'e zan miłagr." ²³Pero na' clar yapə'əga'aca'ane': "Bito nombli'a le'e. Ležjəya'ac ca'alə le'e beṇə' güen de'e mal."

**Chopə beṇə' na' yo'o
de'en gwsə'on to toe'**

²⁴Beṇə' chzenag xtižə'anə' na' chone' can' nanṇə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' sin' beṇə' ben liže' na' gwleque' lanen' len yej gual. ²⁵Na' goc yejw zil juisy na' bchojchgua yaonə' na' gwyechjən liže'enə'. Na' lei bdoḃən be' bdon'. Pero bito gosə'əzoin par yoso'ochixən len, chedə' gwleque' lanen' de'e gual. ²⁶Na' beṇə' chzenag xtižə'anə' pero bito chone' can' nanṇə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' falš beṇə' ben liže'enə' falš bzoe'en lao yox. ²⁷Na' goc yejw zil juisy, gwyechj be' bdon' na' bchojchgua yao na' beyožən gan' zo liže'enə'. Nach bebiḃən gwžiyai'in. Na' catə' gwže'enə' xte gwṇin.

²⁸Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' ca', beṇə' zan ca' gwse'ene xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' can' bsdə' blo'ine'. ²⁹Na' can' bzejni'ine' lega'aque' nachbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

**Jeso'osən' beyone' to beṇə'
che'i yižgüe' de'en ne' lepr**

8 Beṇə' zan zesyə'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beyetje' ya'anə'. ²Nach to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr bgüigüe'e lao Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə'

gože'ene': —Xana' gonšgüei ben par niçh yeyacda'.

³Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwđane'ene' gože'ene': — Guaquəczə, beyaque.

Na' le'e beyactei be'enə'. ⁴Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca naquə nga babena' len le'. Gwyey lao bxožən' niçh le'ine' baçh beyacdo'. Na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozən' can' non de'e Moisezən' mendad par niçh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

**Jeso'osən' beyone' xmos
capitan beṇə' Roma**

⁵Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' le'e bšagte to capitan beṇə' Roma le'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' ⁶gože'ene': —Xana', xmosa'an die' ližə'anə', chacšenchgüeine'. Nat cuerp che'enə' na' lechguala chžaglaogüe'.

⁷Nach Jeso'osən' gože' capitannə': —Sa'alena' le' na' yeyona'ane'.

⁸Pero na' capitannə' gože'ene': —Xana', bito zaca'a par sa'o ližə'anə'. Ngatezə ben mendad yeyaque xmosa'anə' nach yeyaquene'. ⁹Rein' chnabi'e nada' pero leczə nitə' soldad chia' ca' na' chnabi'aga'aca'ane' na' choso'ozenague' chia'. Catə' chapa'a toe': "Gwyeyj", na' cheje', na' catə' chapa'a yetoe': "Da nga", na' chide'. Nach catə' chapa'a xmosa'anə': "De'e nga gono'", na' chone'en. Con benšga mendad na' nezdə' gaquə can' na'onə'.

¹⁰Na' Jeso'osən' bebanene' catə' benene' xtižə' capitannə', na' gože' beṇə' ca' nao le'enə': —De'e liczə

æchnia' le'e, notono beṇə' ne'e
 žjəti'a beṇə' gonlilažə'atēc nada'
 ca benga. Ni tozə beṇə' Izrael cui
 chonlilažə' nada' ca le'. ¹¹Echnia'
 le'e, beṇə' zan ža' doxenlā yežlyon'
 so'onlilaže'e nada, na' lega'aque'
 žjəsyə'anite'e txeṇ len de'e
 xaxta'ocho Abraanṇə' na' de'e
 xaxta'ocho Isaaquən', na' de'e
 xaxta'ocho Jacobən' yoban' gan' zo
 Diozən' chnabi'e. ¹²Na' ca naquə
 ṇasyon Izrael chechon' le'en gwlej
 Diozən' par ṇabi'e, əchoj beṇə' zan
 bito so'e latjə ṇabi'e lega'aque'.
 De'e na'anə' əsele'e lega'aque' lao
 yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na'
 sa'oyejə leyga'aque'enə'.

¹³Gwde gwna Jeso'osən' ca' nach
 gože' capitannə': —Guaquə yeyejo'.
 Babeyona' xmoso'onə', chedə'
 chejli'o chia'.

Na' xmos capitannə' lao or na' le'e
 beyacteine'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Bedən'

¹⁴Na' gwyej Jeso'osən' liž Bedən'
 na' ble'ine' taobin' che Bedən'
 die' lao camən', na' yo'e de'e
 lan'. ¹⁵Jeso'osən' bexe'e ne'lenə'
 na' le'e bechojte' de'e lan'. Nach
 le'e gwyaste no'olən' bene' de'e
 gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

¹⁶Na' catə' gwxeṇ, besə'əžin
 beṇə' gan' zo Jeso'osən' zjənche'e
 beṇə' zan zjəyo'o zjəyaz de'e
 xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə'.
 Jeso'osən' con bene' mendad
 na' besyə'əchoj de'e xio' ca'.
 Na' beyone' yoguə' beṇə' ca'
 chsa'acšenənə'. ¹⁷Can' bene' par
 niç goc complir can' bzoj de'e

profet Isaiazən' che' cana', nan:
 “Le'enə' yeque'e de'en chžaglaochō
 na' gone' ca yeyaquecho che yoguə'
 yižgüe'.”

**Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca'
 gwse'ene žja'aclen le'**

¹⁸Gwde na' ble'i Jeso'osən'
 babesə'əžin beṇə' zan zjənyechje'
 le', nach bene' mendad len disipl
 che' ca' yesə'əlague'e yešlā'alə
 nisdā'onə'. ¹⁹Na' bchoj to ben'
 chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e
 Moisezən' nach bgüigue'e lao
 Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr,
 gwza'alena' le' gatə'ətezə šejo'.

²⁰Na' par niç be'lenə' benyaṇe'e
 xbab šə de'e liczə che'enene' šejlene'
 le', na' Jeso'osən' gože'ene': —Zjəde
 liž becoyo'o ca' na' lecə zjəde liž
 bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero
 nada' bitobi xlatja' de gan' gona'
 dezcanz la'anə'əczə bselə' Diozən'
 nada' golja' beṇəch'.

²¹Na' bchoj yeto ben' nao
 de'en chsed chlo'i Jeso'osən' na'
 gože'ene': —Xana', gwza'alena'
 le' pero zgua'atec be'ešga latjə
 yega'anlena' xa'anə' xte catə'əch
 əžin ža gate' na' əgwcuaša'ane'.

²²Jeso'osən' gože'ene': —Da
 len nada'. Beṇə' ca' zjənaquə len
 yichjla'ažda'oga'aquē' ca beṇə'
 guat guaquə yesə'əcuasə'e beṇə'
 guat ca'.

**Jeso'osən' gwleczie' to
 be' gual lao nisdāon'**

²³Gwde be' Jeso'osən' dižə' ca',
 gwyo'e lo'o barcon' len disipl che'
 ca'. ²⁴Na' lao zda barcon' gwtas
 Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyeçh j to
 be' gual lao nisdā'onə', na' gwzolao

chož nisan' lo'o barcon'. ²⁵Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —iXanto'! iBosla chio'o! iBaçh chbiayi'icho!

²⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

Nach gwyase' ne'e chas chatə' nisdə'onə' nach bene' mendad besyə'əbe'eži nisdə'onə' len be'ənə', na' le'e besyə'əbe'ežiten. ²⁷Na' disipl che' ca' besyə'əbanene' can' bene'ənə', nach gwse' ljuējga'aque': —Bitolja naquə bengə con to beṇəçzə, la' ĩnacxa gon to beṇəçh par yebeczie' be' gualən' len nisdə'onə'?

Çhopə beṇə' Gadara zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aquen'

²⁸Na' besə'əžine' yešla'alə nisdə'onə', laž beṇə' Gadara ca'. Na' catə' besyə'əchoje' barcon', besə'əšag çhopə beṇə' Jeso'osən', beṇə' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'oga'aquen'. Beṇə' quinga banitə'əte' capsant na' chesə'əchoje' chaše' do tnezən' gaļə'əzə capsantən' chso'one' znia juisy len beṇə' chesə'əžague', na' caguə no chac ta tnezən'. ²⁹Na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gwse'en Jeso'osən': —Partlə le', na' partlə neto', Jeso'os Xi'in Dioz. ĩEza'o par əgwçhi'i əgwsaco'o neto' catə' cuiṇə' əžin ža əžin or par si'tito' castigw?

³⁰Na' gaļə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. ³¹Nach de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin Jeso'osən' gwse'en le': —Šə yebejo' neto' yichjla'aždao' beṇə' quinga, güe'ešgo' latjə žjəyežo'oto' lo'o la'aždao' coš ca'.

³²Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leyechoj.

Nach besyə'əchojən yichjla'aždao' beṇə' ca' na' jəsyə'əžo'on lo'o la'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədiṇses coš ca' le'e ya'a gan' chašəbən' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisdə'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisan'.

³³Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca' besa'acdoe' na' besyə'əžine' syodan', jəsyə'ədiṇjue'ine' beṇə' lao' syodan' yoguə' can' bagoc na' can' babiesə'əyaque beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³⁴Nach yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'. Na' catə' besə'əžague' Jeso'osən' gwsa'atə'əyoine' le' yezele lažga'aque'enə'.

Beyon Jeso'osən' to beṇə' nat to part cuerp che'ənə'

9 Nach Jeso'osən' beye'te to lo'o barcw len disipl che' ca' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisdə'onə' par besyə'əžine' Capernaum gan' bazocze'. ²Na' besə'əžin xonj beṇə' na' zjənle'ne' to beṇə' nat to part cuerp che'ənə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. Ca' naquə gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onlilaže'ene', nach gože' beṇə' güe'ənə': —Bebēi, xi'indaogua'a. Babezi'ixena' xtolə'onə'.

³Na' balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' beṇə' güe'ənə', na' gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gosə'əne':

—Benga chzia chnite'e Diozən' laogüe de'en chon cuine' ca Diozən'.

⁴Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' chso'one'enə', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab malən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ⁵Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtolə'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia' par gaquə can' nia'anə'. ⁶Diozən' bsele'e nada' golja' benəch na' de'e nğan' gona' par ničh ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' benəchən'.

Nach gože' beṇə' güe'enə': — Gwyas beyoa xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

⁷Na' beyas be'enə', beze'e zjəyede' liže'. ⁸Na' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquən', lechgualə besə'əžebe'. Na' gwso'elaogüe'e Diozən' ca naquə bene' yelə' guac par ničh Jeso'osən' goc bene' de'e ca' zjənac ca'.

Jeso'osən' gwleje' Mation' par goque' disipl che'

⁹Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' gočhixjw na' le' Matio, chi'e latjə gan' chčhixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Na' Mation' le'e gwzoža'ate' gwyejlene' le'.

¹⁰Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Mation' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gočhixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. ¹¹Na' beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' txen len beṇə' güen de'e mal ca',

gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len beṇə' gočhixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹²Na' catə' Jeso'osən' benene' xtižə'əga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. ¹³Lešej na' legwsed bi zeje Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə tlaozə gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Za'a zedəyena' par ničh beṇə' ca' zjəneze' de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par ničh beṇə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Chəsə'əṇabene' Jeso'osən' bixchen' disipl che' ca' cui chəsə'ənite'e sin cui əse'ej əsa'ogüe'

¹⁴Nach disipl che Juan ben' bchoa nis gosə'əbigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Zan las beṇə' fariseo ca' na' neto' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozən'. Pero disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixchen' ža?

¹⁵Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw che be'enə' chšagna'anə' bito chəsə'əgüüne'ene' sino chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. Catə'əchən' əžin ža

yesə'əche'exaxj beṇə' contr chia' ca' nada' cana'achən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

¹⁶Notono beṇə' zo beṇə' chchine' to pedas lachə' cuinə' xoa nis par yoda' xa gole'enə' de'en bach chyoe. Šə can' gone', catə' chib xe'enə' yebe' lachə' cobən' na' əchezəchən len. ¹⁷Na' leczə notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əchezə'ən yid golənə' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə, par niçh ca' bito cuiayi' binon' na' yidən'.

Gože' lega'aque' ca' par niçh bzejni'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr golə chega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' no'olən' gwdan lox xadon che'enə'

¹⁸Na' ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə' quinga, bžin to beṇə' gwnabia' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Ze'e gotte to xi'ina' no'olə. Yo'ošga cano'obo', na' yebambo'.

¹⁹Na' le'e gwzoža'ate Jeso'osən' na' txen len disipl che' ca' ja'aclene' beṇə' gwnabian'. ²⁰Na' lao zja'aque' liž beṇə' gwnabian' jənao to no'olə lega'aque', beṇə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. Na' bene' byen bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gwdane' lox xadon che'enə'. ²¹La' bene' xbab lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə', gwne': "Con cana' xadon che'enə', goyacczəda'." ²²Na' gwyeçhj Jeso'osən', ble'ine' no'olən', na' gože'ene': —Bebi xi'indaogua'a. Babeyacdo' chedə' chonlilažo'nada'.

Na' le'e bega'ate yizgüe' de'en che'i no'olən'.

²³Catə' bžin Jeso'osən' liž beṇə' gwnabian', na' ble'ine' beṇə' zan zjəža' na' nitə' beṇə' chəsə'əcuež ca bžejo, na' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe'. ²⁴Na' gože' lega'aque': —Le'e yechoj ngalə. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

Pero na' beṇə' ca' gwso'onle'e che'. ²⁵Na' beyož besyə'əbeje' beṇə' ca' fuerlə, nach gwyo'o Jeso'osən', bex'e na' bi'i no'olə guat da'onə', na' beyasbo'. ²⁶Na' ca' naquə de'e güennə' de'en ben Jeso'osən' gosə' gwłaljə dižə'ənə' yoguə' yež ca' zjəchi' do na'.

Jeso'osən' beyone' çhopə beṇə' lçhol

²⁷Na' catə' beza' Jeso'osən' len disipl che' ca', jəsə'ənao çhopə beṇə' lçhol lega'aque'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' gosə'əne' zizjo gosə'əne': —Le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabi. Beyašə'əlažə'əšgüei neto'.

²⁸Na' catə' bežin Jeso'osən' len disipl che' ca' liže'enə' na' besyə'əyo'e, na' leczə gwso'o beṇə' lçhol ca'. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —İEchejle'ele de que guac gona' par niçh yele'ilen'?

Nach gwse'ene': —Chejle'eto' Xanto'.

²⁹Nach Jeso'osən' gwdane' jlaoga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Yele'ile, chedə' chonlilažə'əle nada'.

³⁰Nach besyə'əle'ine'. Na' Jeso'osən' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' ca' naquə bene' par niçh besyə'əle'ine'.

³¹Bixa na' besa'aque' na' gatə'ətezə' ja'aque' doxen Galilean'

jəsyə'əye'elene' beṇə' dižə' ca
naquə de'en baben Jeso'osən' len
lega'aque'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' mod

³²Na' catə' besa'ac beṇə' ca'
babesyə'ələ'inə', le'e besə'əžinte
beṇə' yoblə zjənche'e to beṇə'
mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə'
yichjla'ažda'ogüe'ena'. ³³Jeso'osən'
bebeje' de'e xi'onə' na' le'e benete
be'ena'. Na' beṇə' zan ca' besə'ələ'i
can' goquən' besyə'əbanchgüeine',
na' gosə'əne': —Chio'o beṇə' Izrael
de'e nechən' bable'icho ca naquə
miłagr de'en chon bengā.

³⁴Pero na' beṇə' fariseo ca'
gosə'əne': —Gwxiye' de'en chnabia'
de'e xio' ca'anə' chaclenən le' par
niç chebeje' de'e xi'onə'.

**Jeso'osən' cheyašə'
cheži'ilāže'e beṇəçhən'**

³⁵Na' Jeso'osən' len disipl çe'
ca' ja'aque' yo'odao' çe to to
yež na' to to syoda gan' mbane
Galilean' na' gwduxjue'ine' beṇə'
dižə' güen dižə' cobən' can' ṇabia'
Diozən' notə'ətezə beṇə' so'e
latjə. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca
chsa'acšene len bitə'ətezə yižgüe'
de'en chse'ine'. ³⁶Na' Jeso'osən'
ble'ine' beṇə' zan ca' zjəsə'ənao le'
na' beyašə' beži'ilāže'e lega'aque'
çhedə' gocbe'ine' chsa'aczejlaže'e
naclən' so'one' na' gocbe'ine' caguə
no zo no gaquəlen lega'aque' len
yoguə' de'en chəsə'əžaglaogüe'ena'.
Gwsa'aque' ca xilə' bian' cui
no xanga'acquəb zo par əgwyē'
lega'acquəb. ³⁷Nach gože' disipl
çe' ca': —Nitə' beṇə' zan beṇə'
yoso'ozenague' çe Diozən'

catə' se'enene' xtiže'ena'. Na'
gwxaquə'ələbəga'aque' ca to cwseš
xen de'en chetoba'. Na' chyažjda'
beṇə' zan əsa'aclene' nada', la'
to çhəpgale nitə'. ³⁸De'e na'anə'
leṇabe Xancho Diozən' əselə'əche'
beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o
yetobcho cwseš çe'ena'.

**Jeso'osən' gwleje' beṇə' šižin
ca' par əsa'aque' apostol**

10 Jeso'osən' betobe' disipl
çe' ca' šižin na' bnežjue'
lega'aque' yełə' guac par niç
əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio'
zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao'
beṇə', na' par niç əsa'aque'
yesyə'əyone' beṇə' bitə'ətezə yižgüe'
de'en chse'ine' na' bitə'ətezəchlə
de'e chsa'aque'ne'.

²Quinga zjəle beṇə' šižin ca':
Simon ben' leczə le' Bed, na'
Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' xi'in
Sebedeon' Jacob len Juannə', ³na'
Lip na' Bartolome, na' Tomas, na'
Matio ben' goquə beṇə' gochixjw,
na' Jacob xi'in Alfeo, na' Lebeo, ben'
leczə le' Tadeo, ⁴na' Simonṇə' ben'
ben txen len partid Cananistən', na'
Jod Iscariot ben' bdie' Jeso'osən'
lao na' beṇə' contr ca'.

**Jeso'osən' bsele'e disipl çe' ca'
šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'ena'**

⁵Na' catə' Jeso'osən' bsele'e
beṇə' šižin quinga jəsə'ədixjui'e
xtižə' Diozən', gože' lega'aque': —
Chselə'a le'e žje'ele xtižə' Diozən'
len yeziquə'əchlə beṇə' Izrael
ca'. Na' bito əžja'acle laž beṇə' ca'
cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' nic
əžja'acle yež ca' zjəchi' Samarian'.
⁶Le'e žja'ac porzə gan' ža' beṇə'

Izrael beṇə' bazjəmbiayi' čhedə' bitonə' so'ombi'e Diozən'. ⁷Le'e žja'ac na' le'e žjətixjue'e de que babžin ža Diozən' ben' zo yoban' nabi'e con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ⁸Le'e yeyon beṇə' chsa'acšene, na' le'e yeyon beṇə' ca' chse'i yizgüe' de'en ne' lepr, na' le'e yosban no beṇə' bagwsa'at, na' le'e yebej de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə'. Diozən' babenē' le'e yelə' guac che'ena' dadzə par gonle de'e quinga, de'e na'anə' le'e gaclen beṇə' ca' dadzə.

⁹Bitobi gonle probnid gua'ale, ni mech de or, de p̄lat, o de cobr lo'o bols mech chelen' lao co'ole nezən'. ¹⁰Na' nic gua'ale bsod, o yeto xcamisle, nic gua'ale yel, na' nic goxə'əle garrot. Ca naquə le'e chonle xšina'anə' zaquə'əle par gon beṇə' de'e ye'ej gaole gan' se'la'a le'ena'.

¹¹Na' gatə'ətezə syoda o yež gan' əžinle, leṇab šə zo to beṇə' güen beṇə' yebei əgüialaogüe'e le'e liže'ena'. Na' na'atezə sole xte catə'əch yesa'acle. ¹²Na' catə' əžinle liže'ena', le'e gguape' diox, na' le'e nabražə' so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'ena'. ¹³Na' šə na' nitə' beṇə' chse'enene' yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len yichjla'ažda'oga'aque'ena', na' gaquə can' ənabražə'əle par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'ena', bito gaquə ca de'en bagwnabražə'əlen'. ¹⁴Na' gatə'ətezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic əgwzenague' chele, le'e yesa'ac liž be'ena' o yežən'.

Na' catə' yesa'acsen', əgwsi'ins ni'alen' par yežib bišten' de'en gwžianə', nič əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui chesə'əzenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. ¹⁵Diozən' bene' par byinj yi' na' sofr lao syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenague' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yosə'əgüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' na' Gomorran'.

Gaquə de'e saquə'əzi'icho

¹⁶Le'e gon xbab de que nada' əselə'a le'e žjətixjue'ele xtižə'anə' len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao' ladjoga'aque'ena', čhedə' beṇə' ca' se'enene' so'ote' le'e can' chso'on bež ca' chso'otəb xilə' dao'. Pero le'e cheya'ə' gacle lechguale beṇə' xenlažə' na' lechguale beṇə' bib par len lega'aque'. ¹⁷Nitə' beṇə' so'one le'e lao na' beṇə' gwnabia' ca' por ni che de'en chonlilažə'əle nada' na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' čhega'aque' ca'. De'e na'anə' le'e čhiljlažə' naclən' gonle par nič cui gacle lao na' beṇə' contr ca'. ¹⁸Nach leczə por ni che de'en chonlilažə'əle nada' nitə' beṇə' yesə'əche'exaxje' le'e lao no gubernador, na' lao no rei. Na' catə' gaquə ca' güe'ele xtižə'anə' lao beṇə' gwnabia' ca', beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁹Pero catə' yesə'əche'exaxje' le'e lao beṇə' ca', bito cuec yichjle nac

yoži'ile xtižā'əga'aque'enā'. Lao or na'atezə Diozən' əgwzejni'ine' le'e bin' cheyałə' ənāle. ²⁰La' caguə le'ezən' güe'ele xtižā'anā', Spirit che Xacho Diozən' əgwzejni'in le'e bin' cheyałə' nāle.

²¹⁻²²Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada', na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə' par ničh so'ote' le'e, na' leczə xte no xi'inle' so'one' le'e lao na' beṇə' ca' so'ot le'e. Pero šə sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əch əžin ža gatle, nachən' žjəyezole len Diozən'. ²³Šə beṇə' nitə' to yež yesyə'əlague' le'e, le'e yesa'actele na' žjəya'acle ga yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' benach, na' de'e li chnia' le'e bitonə' yeyož güe'ele xtižā'a lao yoguə' beṇə' Izrael ca' catə'an yida' de'e yoblə.

²⁴Nezele can' naquən catə' to beṇə' chsede' len to maestr, bito əṇacho naque' beṇə' blaoch ca maestrən', na' to mos bito naque' blaoch ca xane'enə'. ²⁵Na' ben' chsed bito cheyałə' gone' xbab so'on beṇə' güenč len le' cle ca chso'one' len maestr che'enə'. Le'egatezə ca' mosən' bito cheyałə' gone' xbab so'on beṇə' güenč len le' cle ca chso'one' len xane'enə'. Nitə' beṇə' chesə'əne' chona' txen len de'en chnabia' de'e xio' ca' de'en le Beelsebo. Nadan' naca' Xanle na' naquəchxe yesə'əne' che le'e nacle dišpl chia'.

**Cheyałə' žebcho castigw
de'en gon Diozən' chio'o**

²⁶Na' la'anə'əczə yoso'oči' yoso'osaquə' beṇə' le'e laogüe

de'en cui chse'ejni'ine' de que chonle can' chene'e Diozən' bito žeble lega'aque'. Guaquə can' na dicho de'en na: "Yoguə'əloł de'en ngašə' nā'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə' əloł de'e cui no gwse'ejni'i antslə leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len." ²⁷De'e zan de'en chsed chlo'ida' le'e de'en cui chsed chlo'ida' yeziquə'əchlə beṇə'. Na' le'e ža, legwsed legwlo'in yoguə'əloł beṇə', na' le'e gon par ničh beṇə' zan se'ejni'ine'en. ²⁸Bito cheyałə' žeble beṇə' ca' so'ot le'e, chedə' lega'aque' bito gaquə bi so'onene' yichjla'ažda'olen'. Cheyałə' žeble Diozən', la' len' nape' yelə' chnabia' par əgwžiaiye cuerp chelen' len yichjla'ažda'olen' lo'o yi' gabilən'.

²⁹Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero bito nacho tob gat sin cui əneze Xacho Diozən'. ³⁰Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' checho xte nezene' balə yišə' yichj to tocho žia la'anə'əczə nezecho bito bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. ³¹De'e na'anə' bito žeble, chedə' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

**Cheyałə' güe'echo dižə' len beṇə'
de que nombi'acho Jesocristən'**

³²Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəchən' de que chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que nacle xi'ina'. ³³Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəchən' de que bito chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que bito nacle xi'ina'.

**Yesə'ədilə beṇə' por ni che
de'en bidə Jeso'osən'**

³⁴Bito gonle xbab de que beṇə' ža' yežlyo nga yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuēžjga'aque' laogüe de'en bida'. Bito yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuēžjga'aque' laogüe de'en bida' sino yesə'ədilə'. ³⁵Laogüe de'en babida' yediłə beṇə' byo len xə'lenə' na' no'olən' len xne'lenə', na' yediłə xo'oliž beṇə' len taobin' che'lenə'. ³⁶Entr lo'o yo'ozəga'aque' yesyə'anite'e contr.

³⁷Notə'ətezle šə chaquele che xale o che xna'ale mazəchlə can' chaquele chia' nada' bito zaquə'əle par gacle disipl chia'. Le'egatezə ca' šə chaquele che xi'inle mazəchlə can' chaquele chia' leczə bito zaquə'əle par gacle disipl chia'.

³⁸Na' notə'ətezle šə laogüe de'en chaquele yoso'oči' yoso'osaquə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', bito zaquə'əle par gacle disipl chia' šə ca'. ³⁹Notə'ətezə beṇə' chaquele' gone' par ničh cui či' saque'e o par ničh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanłazə' cuine' či' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', be'enan' əbane' zejlicane.

**Beṇə' ca' ɲitə' mbalaz catə'
yesyə'əžine' yoban'**

⁴⁰Notə'ətezə beṇə' yebeine' güialaogüe' le'e nacle disipl chia', nadə'əczan' yebeine' güialaogüe' šə ca'. Na' šə yebeine' güialaogüe' nada' leczə Dioz na'anə' əgüialaogüe', Dioz ben' bsełə' nada'.

⁴¹Beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən',

mbalaz gaquə chega'aque' catə'an yesyə'əžine' yoban', na' notə'ətezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. Na' mbalaz gaquə che beṇə' ca' chso'on can' chazlazə' Diozən' catə'an yesyə'əžine' yoban'. Na' notə'ətezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. ⁴²Notə'ətezə beṇə' chnežjue' la'anə' tbaszə nis ye'ej be'lenə' chonlilažə' nada', de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə'an yežine' yoban', la'anə'əczə ben' bnežjue' nisən' cuitec bi zaque'e len beṇə'chən'.

**Juannə' bsele'e čhopə disipl
che' gan' zo Jeso'osən'**

11 Catə' beyož ben Jeso'osən' mendad can' so'on disipl che' ca' šižin, beze'e latjən'. Na' gwyeje' yež ca' zjəchi' do na' jased jəlo'ine' xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'.

²Na' ca naquə Juannə' ben' bčhoa beṇə' nis, lao die' ližyan' benene' dižə' ca naquə yoguə' de'en chon Jeso'osən' ben' bsełə' Diozən' par chaclene' nasyon Izraelən', nach Juannə' bsele'e čhopə disipl che' ca' gan' zo Jeso'osən', ³jse'eže'ene': —ĎElen' ben' naquən əsełə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?

⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyež Juannə' doxen can' chenele na' can' chle'ile chona'. ⁵Bable'ile chona' par ničh balə beṇə' lchəl chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebalə beṇə' cuež chesyə'əyene'. Na' leczə bable'ile bena' par ničh balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne'

lepr babesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat, na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə chia'anə' len beṇə' yašə' ca'.
 6 Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

7 Nach catə' besyə'əsa'ac disipl che Juannə', nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —¿Nacxa naquə ben' jələ'itgüeiczele latjə dašən'? ¿Ešayečə šayen chaque'? Bitə. 8 ¿Nacxan' goque' catə' jələ'ilene'? ¿Enyaze' lachə' šao'? ¿Ešə bitə? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nitele yo'lo güenchgua ca no liž rei. 9 ¿Noxan' jələ'ilen' ža? ¿Eto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e, caguə con to profetən'. 10 Che bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əsəla'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə' par ničh nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'an yido'.

11 De'e li əchnia' le'e, notono no beṇəch ne'e so beṇə' naquəch beṇə' blaoch ca Juan ben' chchoa beṇə' nis. Na' notə'ətezəchlə beṇə' güe'e latjə nabia' Diozən' le', la'anə'əczə bitə naque' beṇə' blaə, gwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə ca Juannə'.

12 Dezd catə'an gwzəloa Juannə' gwduxjui'e xtižə' Diozən' na' bcho'e beṇə' nis xte ža neža beṇə' zan choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chəsə'yiljlaže'e naclə so'one' par ničh nabia' Diozən' lega'aque'.

13 Catə' cuinə' solao gwzene Juannə' xtižə' Diozən', con lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'en boso'ozəj

yoguə' profet ca', de'e ca'azən' bzejni'in chio'o che Diozən'. 14 Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yeto beṇə' yedəyən can' ben Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' che Juan na'anə' boso'ozəje' žalə' šejle'ele. 15 Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag xtižə'anə'.

16 ¿Nac əgwsaquə'əlebetgüeida' le'e mbanle na'a? Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb chele. Ca naquə bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' ljuežjga'acbo': 17 “Bento' legr, bitə gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüež, peor.” 18 Juannə' bide' laole nga. Bitə güe'ej gwdaošaogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə. Nach gwnale che': “Yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'aždaogüe'enə'.” 19 Na' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole. Na' nale chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'ezo, na' leczə nale de que naca' migw che beṇə' gochixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal. Pero na' nacbia' de que Dioz na'anə' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin' por ni che can' chso'on beṇə' ca' choso'ozenag che'.

Yež ca' gan' cui boso'ozenague' che Jeso'osən'

20 Nach Jeso'osən' be'e xtižə' beṇə' ca' ža' yež ca' gan' bene' de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanene', na' gwđile' lega'aque' chedə' bitə besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'. Nach gwne': 21 —iProbchguazə le'e beṇə' Corasin! iProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e

besy'ədinjiteine' xtolə'əga'aque'enə'
 žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac
 čhia'anə' ca de'en bablo'ida'
 le'e. Žalə' goquə ca', sa'azlje'
 lachə' zešə' na' zosə'əža'alja
 cuinga'aque' de par nič sa'acbe'i
 beṇə' de que babesy'ədinjene'
 xtolə'əga'aque'enə'. ²²Echnia' le'e
 saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca'
 nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža
 gon Diozən' castigw zejlicane che
 yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'.
²³Le'e nitə'əle Capernaunnə', chonle
 xbabən' de que Diozən' gonchgiue'
 le'e yelə' bala'an, pero bito gone' le'e
 yelə' bala'an, sino gone' le'e castigw
 zejlicane de'en cui chejle'ele čhia'.
 Žalə' bena' de'e zaquə' yesy'əəbane
 beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' can'
 babena' laole nga, besy'ədinjene'
 xtolə'əga'aque'enə' žalə' ca' na' nē'e
 chi' syodan' žalə' ca'. ²⁴Echnia' le'e,
 saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca'
 gwnitə' Sodomān' catə' əžin ža gon
 Diozən' castigw zejlicane che yoguə'
 beṇə' chso'on de'e malən'.

Beṇə' ca' so'onlilažə'
Jeso'osən' nite'e mbalaz

²⁵Na' lao orən' Jeso'osən' bene'
 orasyon lao Diozən' gwne': —Xa',
 len' chnabi'o beṇə' ža' yoban'
 na' yežlyon'. Na' chona' yelə'
 choxwlen čhio' de que babzejni'ido'
 balə beṇə' can' che'endo' so'e latjə
 nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.
 Bzejni'ido'on beṇə' ca' gwsa'acbe'i
 chəsə'əyažjene' no əgwsed əgwlo'i
 lega'aque' na' bito bzejni'ido'on
 beṇə' ca' chso'on xbab de que
 zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə'
 zjənyejni'i. ²⁶Beno' ca' ža Xa',
 čhedə' can' gwyazlaž'o.

²⁷Nach gože' beṇə' ca' ža'anə':
 —Xa'anə' babene' lao na'a chona'
 par nič chombia' beṇə' le'. Le'
 nombi'ayane'e nada', na' nada'
 nombi'ayana'a le'. Na' beṇə' ca'
 bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə',
 chona' par nič zjənombi'ene'
 na' notono no nochlə zjənombia'
 Xa'anə' na' ni nada'. ²⁸Legonlilažə'
 nada', le'e zole trist tant pesad
 chaquele chonle yoguə' de'e
 ca' chəsə'əne' chene'e Diozən'
 gonle. Nada' gona' ca sole mbalaz.
²⁹Legon can' nona' mendad gonle
 na' legwzenag de'en əgwzejni'ida'
 le'e. Nada' naca' beṇə' xenlažə'
 na' beṇə' gačjwlažə' na' gona' ca
 sole mbalaz lo'o yichjla'ažda'olen'.
³⁰Na' de'en nona' mendad gonle
 bito naquən pesad, na' de'en chsed
 chlo'ida' bito naquən zdebə.

**Boso'olechj disipl ca' trigon' ža
 dezcanzən' par gwsa'ogü'e'en**

12 Na' gozaquən to ža dezcanz
 Jeso'osən' gwdie' len
 disipl che' ca' gan' nyaž trigon',
 na' disipl che' ca' gosə'ədone',
 nach gosə'əlečhje' trigon' na'
 gwsa'ogü'e'en. ²Na' besə'əle'i balə
 beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl
 ca', na' gwse'e Jeso'osən': —Bgüiašc
 can' chso'on disipl čhio' ca' žin de'e
 cui de lsens goncho ža dezcanzən'.

³Nach gož Jeso'osən' beṇə'
 fariseo ca': —¿Ecabi za'alazə'əle
 de'en bablable can' ben de'e Rei
 Dabin' catə' le' na' beṇə' ljuēžje'
 ca' gosə'ədone'? ⁴Gwyeje' lo'o
 yo'odao' əblaonə' nach gwdaogü'e'
 yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca'
 par Diozən', na' Dabin' bnežjue'en
 gwsa'o beṇə' ljuēžje' ca' la'anə'əczə

cui zjənaque' b̥xoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len letg b̥xoz ca' chac sa'ogü'e'en. ⁵¿Ena' cabi za'alažə'əle ca de'en bablable le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən' can' chso'onczə b̥xoz ca' mendad che yo'oda'onə' yoguə' ža dezcanz na' bito chso'omba'ane' žanə'. Na' bito ṇacho de que zjənapə' dolə' por ni che de'en chso'one' mendadən' ža dezcanzən'. ⁶Echnia' le'e, nada' zoa' nga zaquə'əcha' cle ca yo'odao' əblaonə'. ⁷Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Che'lenda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə' tlaozə' gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'." Žalə' chejni'ile bi zejennə' bitolja əṇale che disipl chia' quinga de que zjənapə' dolə' por ni che šə' bin' bagwso'one' ža dezcanzən'. ⁸Echnia' le'e de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch na' naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən'.

Beyaque to beṇə' mbižə' šla'a ne'enə'

⁹Na' catə' Jeso'osən' beze'e latjən', na' gwyo'e to lo'o yo'odao' chechon'. ¹⁰Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' bambižə' šla'a ne'enə', nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —¿Ede lsens par yeyoncho beṇə' xinj lao ža dezcanzən'?

Gwse'ene' ca' nič əžel de'en yesə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr Jeso'osən'.

¹¹Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šə' nitə' xilə' dao' chele na' əxopə' tob lo'o yech zitjw lao ža dezcanzən', ¿acabi le'e yebejteleb lo'o yechən' lao žanə'? ¹²Na' lechguale zaquə'əch to beṇə' cle

ca to xilə' dao'. Na' əchnia' le'e de lsens gaquə'lencho beṇə' lao ža dezcanzən'.

¹³Nach Jeso'osən' gože' be'enə' mbižə' ne'inə': —Bli na'onə'.

Nach catə' bli na' be'enə' le'e beyacten can' naquə' de'en yešla'a.

¹⁴Na' beṇə' fariseo ca', catə' besa'aque' yo'oda'onə' bosoxi'e naclə' so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

**To de'en bzoj de'e profet
Isaiazən' che Jeso'osən'**

¹⁵Gocbe'i Jeso'osən' can' bosoxia' beṇə' fariseo ca', na' gwze'e gwyeje' ga yoblə. Beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' nach Jeso'osən' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene. ¹⁶Na' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' de que Dioz nan' bsele'ene' par gaquə'lene' nasyon chega'aque'enə'. ¹⁷Bene' ca' par nič goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che nan:

¹⁸Bengan' naque' xmosa', ben' gwleja' par gone' can' chazlažə'anə'.

Chacchgüeida' che', na' cheba chezaquə'əlažə'a len le'.

Na' nada' əse'la'a Spirit chia'anə' sotezə' son len le'.

Na' beṇə' zjənaquə' beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə' beṇə' Izrael chixjue'ine' lega'aque' naquən' cheyalə' so'one'.

¹⁹Bito gaquə'yože' beṇə', nič gosye'e, na' nič əṇe' zižjo lao lqueyən' par əse'ene beṇə' bin' ne'.

²⁰Gwnežjue' fuers balor che beṇə' ca' chsa'acbe'i cui bi fuers balor chega'aque' de par so'one' de'e güen,

na' yezi'ixene' che beṇə' ca'
chsa'aque' cui no yezi'ixen
che'ga'aque'.

Yoguə' de'e can' gone' par nich
əžin ža so'on beṇə'chən' can'
chazlaže'enə'.

²¹ Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael
len beṇə' cui zjənaquə beṇə'
Izrael yesə'əbeze' gaquəlene'
lega'aque'.

**Gosə'əne' de que Jeso'osən'
bebeje' de'e xio' ca' len
yelə' guac che Beelsebo**

²² Na' zo to beṇə' Ichol, na' nacte'
beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e
xio'onə' lo'o yichjla'ažda'ogü'e'enə'
na' js'o'ene' lao Jeso'osən'. Na'
Jeso'osən' bebeje' de'e xio'onə' yo'o
yaz yichjla'aždao' be'ene' na' le'e
bele'iteine' na' gocte beṇe'. ²³ Na'
yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can'
goquə lechguəle besyə'əbanene'.
Nach gwse' ljuēžjga'aque':
—¿Enaquəlizə be'enga ben'
chbezcho yidə lao dia che de'e Rei
Dabin'?

²⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo
ca' dižə' quinga gwse'e bałə beṇə'
ca': —Bitobi yelə' guac napə benga.
Con chebeje' de'e xio' ca' len yelə'
guac che Beelsebo de'en chnabia'
de'e xio' ca'.

²⁵ Gocbe'i Jeso'osən' can' gwso'on
beṇə' fariseo ca' xbabən', nach gožə'
lega'aque': —Šə beṇə' ža' to ṇasyon
əsa'aque' choplə na' yesə'ədile'
entr lega'aque', əgwžiyai' ṇasyon
che'ga'aque' na'anə' šə ca'. Na'
leczə ca' šə beṇə' nitə' to syoda
əsa'aque' choplə na' yesə'ədile'
entr lega'aque', leczə cuiayi' syoda
che'ga'aque' na'anə' šə ca'. Na' šə

to family əsa'aque' choplə na'
yesə'ədile' entr lega'acze' leczə
yeni family che'ga'aque' na'anə' šə
ca'. ²⁶ Le'egatezə ca' šə Satanasən'
yebej cuinei lo'o yichjla'aždao'
beṇə' leczə cuiayi' yelə' chnabia'
chei na'anə' chedə' chdiļəlen cuinei
žalə' ca'. ²⁷ Le'e nale de que nada'
chebeja' de'e xio' ca' yo'o yaz
yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac
che Beelsebon'. Žalə' naquən can'
nalənə', leczə zejen de que beṇə'
ljuēžjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca'
zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'
len yelə' guac chei žalə' ca'. Beṇə'
ljuēžjle ca' se'e le'e de que clelən'
nale chia' nada' can' chebeja'annə'.
²⁸ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca'
len yelə' guac che Spirit che Diozən',
chlo'in de que babžin ža chene'e
Diozən' gü'e'ele latjə nabi'e le'e.

²⁹ Nezecho notono no gaquə šo' liž
to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze'
ca' sin cui əgwcheje' xan yo'onə' to
do. Con šə əgwcheje'ene' gaaquə
cuane' šinlaze' ca'.

³⁰ Šə cui chonle txen len nada',
chonle contr nada'. Na' šə cui
chonle ca se'ejle' beṇə' chia' zeje
dižə' de que chonle par nich cui
yoso'ozenague' chia'anə'.

³¹ De'e na'anə' əchnia' le'e,
bitə'ətezə de'e mal de'en chonle,
na' bitə'ətezə dižə' mal de'e
cho'ele, Diozən' yezi'ixene' chele
šə yedinjelen, pero notə'ətezle šə
gü'e'ele dižə' contr Spirit che Diozən'
cuat yezi'ixen Diozən' chele. ³² Na'
notə'ətezle šə gü'e'ele dižə' contr
nada', la'anə'əczə Diozən' bsele'e
nada' golja' beṇə'ch, gozi'ixencze'
chele šə yedinjele can' nale, pero
šə gü'e'ele dižə' contr Spirit che

Diozən', cuat yezi'lixen Diozən'
chele na'a na' batə'ətezə.

**Segon can' naquə frot de'e chbia to
yaguən' nezecho nac naquə yaguən'**

³³Nezecho de que to yag frot
naquən yag güen o cui naquən
yag güen segon nac naquə frot
cheinə'. Ca'aczən' nacbia' šə naquən'
nacle. ³⁴Lechguale beṇə' mal
nacle. Bitoczə gaquə güe'ele dižə'
güen chedə' nacle beṇə' la'aždao'
mal. Yoguə'əte dižə' de'e chchoj
cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho
na'anə' za'an. ³⁵To beṇə' la'aždao'
xi'ilažə' cho'e dižə' güen, chedə' la'
can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'e
nan' cho'e dižə'. Na' to beṇə'
la'aždao' mal cho'e dižə' mal la'
can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'.
³⁶Na' əchnia' le'e, catə'ən əžin ža
gon Diozən' castigw zejlicane che
yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən',
cana' yoguə'əloḷ beṇə' yesə'ədie'
cuent che yoguə' dižə' de'en
bagwso'e de'e bitobi zjəzaquə'ən.
³⁷Na' segon dižə' de'en cho'e le
Diozən' choglaogüe'en chele šə
naple dolə' o šə cui napple dolə'.

**Beṇə' mal ca' chəsə'əṇabe'
gon Jeso'osən' to miḷagr**

³⁸Nach baḷə beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'i lei de'en bzoj de'e
Moizezən', na' beṇə' fariseo
ca' gwse'e Jeso'osən': —Maestr,
che'enetə' gono' to miḷagr par niçh
ənezeto' šə de'e liczə Dioz nan'
bsele'e le'.

³⁹Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Le'e mbanle na'a, naquəchguale
beṇə' yichjla'aždao' mal, na' bito
chzenagle che Diozən'. Na' chṇable

gona' to miḷagr par niçh ənezele
šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero
bito gona' can' chṇablenə'. De'en
gon Diozən' len nada' par niçh
ənezele de que le'enə' bsele'e nada',
gwxaquə'əleben ca de'en bene' len
de'e profet Jonasən'. ⁴⁰Antslə ze'e
šeje' Niniben' Diozən' bene' par niçh
to beḷ ya'a xen gwdebob le', na' šonə
ža šonə yel gwyo'e lo'o le'ebən' catə'
beyebəb le' mbancze'. Na' ca naquə
nada', gata' na' əgaša'a, na' te šonə
ža šonə yel yebana' ladjo beṇə' guat
ca' par niçh ənezele de que Diozən'
bsele'e nada' golja' beṇəch. ⁴¹Na'
catə' əžin ža gon Diozən' castigw che
yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', ža
na' yesyə'əban de'e beṇə' Ninibe
ca' na' lao Diozən' yesə'əcuiše' le'e
mbanle na'a, chedə' besyə'ədiṇjene'
xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasən'
gwdixjue'ine' lega'aque' can' na
Diozən'. Le'e gonšc xbab de que nada'
zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle
ca' de'e Jonasən', na' bito chzenagle
chia'. ⁴²Na' leczə žan' gon Diozən'
castigw che yoguə' beṇə' chso'on
de'e malən', de'e no'olən' gwnabia'
beṇə' ca' gwnitə' galən' chla'
bgüižən' cuiten lichalə yebane' len
yeziquə'əchlə beṇə' guat ca' na' lao
Diozən' əgwcuise' le'e mbanle na'a.
Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan'
naquə zita'əchgua na' bide' nga par
bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei
Salomonṇə' len le'. Na' nada' zoa' nga
naquə'əcha' beṇə' blaoch cle ca de'e
Salomonṇə', na' bito chzenagle chia'.

**De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə
lo'o yichjla'aždao' beṇə'**

⁴³Na' šə to de'e xio' de'en yo'o
yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən

nach lažə'an nil na'alə yeyiljən
ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə
želən, nach ənan: ⁴⁴“De'e yobləczə
žjəyežə'a yichjla'aždao' be'lenə' gan'
gwyo'o gwyaza' antslə.” Na' yeyejən
de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in
de que bacheyone' xbab güen na'
bazochə' binloch na' caguə nochlə
yo'o yaz yichjla'aždaogüe'lenə'
de'len əgwžon yeyo'on de'e yoblə,
nach yeyo'on. ⁴⁵Nach žjəyetobən
yegažə de'e xio' ca' de'len zjənaquə
maləch ca len na' txennə' so'on
lo'o yichjla'aždao' be'lenə'. Na' šə
bagwso'onən ca', bachaquəch mal
che be'lenə' clezə can' goc che'
antslə. Can' goquə len benga leczə
ca'anə' gaquə che le'e mbanle na'a
de'len nactecle beņə' la'aždao' mal.

**Xna' Jeso'osən' na' biše'e
ca' besə'əžine' gan' zoe'**

⁴⁶Necho'ete Jeso'osən' dižə' chsed
chlo'ine' beņə' zan quinga, catə'
bžin xne'lenə' len biše'e ca'. Na'
zitə'alə gosə'əbeze' gosə'ənabe'
so'elene' le' dižə'. ⁴⁷Entr beņə'
ca' nitə' choso'ozenague' xtižə'
Jeso'osən', toe' gože' Jeso'osən':
—Babla' xna'onə' len bišo'o ca' na'
nite'e na'ate chse'lenene' əso'elene'
le' dižə'.

⁴⁸Nach Jeso'osən' gože' ben'
gwna ca': —Nitə' beņə' yoblə beņə'
zjənaquə' ca xna'anə' na' ca biša'a.

⁴⁹Nach bli na' Jeso'osən' blo'e
disipl che' ca' na' gože' be'lenə':
—Beņə' quinga bazjənaquə' ca
xna'a, na' zjənaquə' ca biša'a.

⁵⁰Can' naquən len notə'ətezə beņə'
chso'one' can' chazlažə' Xa' Diozən'
ben' zo yoban', zjənaquə' ca xna'a
na' ca biša'a na' ca zana'.

Jempl che beņə' gozən'

13 Na' lao ža na'atezə gwza'
Jeso'osən' yo'onə' jəchi'e
cho'a nisda'onə'. ²Nach tant beņə'
zan juisy besə'ədobə gan' chi'lenə'
xte benən byen gwyo'e gwchi'e
to lo'o barcon'. Na' yoguə' beņə'
ca' besə'ədobən' gosə'ənite'e lao
yoxən'. ³Nach Jeso'osən' bsed
blo'ine' lega'aque' len zan jempl.
Na' be'elene' lega'aque' to jemplən',
bsaquə'əlebene' xtižə' Diozən' ca
trigon'. Nach gwne': —To beņə'
gwze'e zde' güen trigw. ⁴Na' lao
chose' trigon' baļən jəsə'əchazən
cho'a nez, na' bia žia xile'e bia
čaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵Na'
yebaļən' jəsə'əchazən ga naquə
lao yej, na' bitotec bi yo žia lao
yējən', de'e na'anə' le'e bla'acten.
⁶Pero na' catə' beža'achgua
besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten,
la' bitobi loi gwso'on. ⁷Na' yebaļən
besə'əgo'onən lao yo ga nchixə
xsa yešə' na' bla'aquən txen len
xsa yešə'anə', na' besə'əlolə' yag
yešə' ca' lega'aquən'. ⁸Na' yebaļən
besə'əgo'onən lao yo šao' na'
bla'aquən'. Baļən gosə'əbian
to gueyoa güejə, na' yebaļən
gosə'əbian gyon guejə, na' yebaļən
gosə'əbian šichoa güejə. ⁹Le'e žia
nagle de'e chene, legwzenag.

**Beņə' ca' cui gwse'ejle'e che Jeso'osən'
bsed blo'ine' lega'aque' len jemplən'**

¹⁰Nach gosə'əbiguə' displ che
Jeso'osən' laogüe'lenə' na' gwse'ene':
—čBixchen' chsed chlo'ido' beņə'
quinga len jempl?

¹¹Na' Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Diozən' chone' par nič le'e nezele

de'en cui no gwneze antslə de que
le' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe'
latjə. Pero beṇə' cui chse'ejle'e
xtiža'anə' bito chac se'ejni'ine'
de que nabi'e beṇə' soe' latjə.

¹²Notə'ətezə beṇə' choso'ozenague'
ca de'en bachzejni'i Diozən'
lega'aque', Diozən' gwzejni'ichene'
lega'aque' par niçh šanch de'en
se'ejni'ine'. Pero na' notə'ətezə
beṇə' cui choso'ozenague' che
Diozən' ca de'en chsed chlo'ine'
lega'aque', Diozən' yeque'e de'en
chse'ejni'ine'enə' la'anə'əczə
latə'əlaszə de'en bagwse'ejni'ine'.
¹³De'e na'anə' chsed chlo'ida'
beṇə' quinga len jemplən' chedə'
chesə'əle'ine' de'en chona' pero
bito chsa'acbe'ine' bi zejen, na'
la'anə'əczə chse'enene' xtiža'anə',
bito chse'ejni'ine'en. ¹⁴Len beṇə'
quinga bachac complir can' bzoj
de'e profet Isaiazən', gan' nan:

De'e li yenele, pero cabi šejni'ile
bi zeje de'en yenele.

Na' de'e li le'ile, pero cabi
gache'ile bi zejen de'en le'ilen'.

¹⁵Beṇə' Izrael quinga cuiczə bi
rson chsa'aze', bach nažjoczə
yichjla'ažda'oga'aque' na'anə'.
Chse'enene' pero bito
chse'ejni'ine' bin' zeje de'en
chse'enene'.

Na' chesə'əle'ine' pero cabi
chsa'acbe'ine' bi zeje de'en
chəsə'əle'ine'enə' chedə'
bazjənaque' beṇə' la'aždao'
žod.

Žalə' bito zjənaque' beṇə'
la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi
zejen de'en chse'enene'enə',
na' sa'acbe'ine' bi zeje de'en
chesə'əle'ine'enə'.

Gosyə'ədinjljei

xtolə'əga'aque'enə', na'
gwso'elje' latjə yocobə Diozən'
yichjla'ažda'oga'aque'enə'
žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə'
chsa'acbe'ine'en.

¹⁶Pero na' le'e ža, lechguale
mbalaz zole chedə' chle'ile de'e ca'
chona' na' chache'ile bi zejen, na'
chzenagle xtiža'anə' na' chejni'ilen.
¹⁷De'e li əchnia' le'e, zan de'e profet
na' zan de'e beṇə' ca' yeziquə'əchlə
beṇə' bosə'ozenag che Diozən'
cana' gwse'enene' yesə'əle'ine'
de'en chle'ile, pero bitoch golə'
yesə'əle'ine'en. Na' gwse'enene'
əsə'enene' de'en chenele pero bito
golə' se'enene'en.

Jeso'osən' gwne' bi zeje jempl
che beṇə' güen trigon'

¹⁸Na' le'e legwzenag, quingan'
zeje jempl che beṇə' güen trigon'.
¹⁹Xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben
ca de'en byažən'. Nitə' beṇə'
chse'enene' dižə' can' chon Diozən'
chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e'
latjə, pero bito chse'ejni'ine'en,
na' chžin gwxiye'enə' chonən
par niçh cuich choso'ozenague'
che xtižə' Diozən'. De'e na'anə'
gwxaquə'əlebəga'aque' ca
trigon' de'en jesə'əchaz cho'a
nezən'. ²⁰⁻²¹Na' nitə' beṇə'
chse'ene xtižə' Diozən' na' šložga
chesyə'əbeine' chso'one'en
chega'aque'. Na' catə' choso'ochi'
choso'osaquə' beṇə' lega'aque' par
niçh cui se'ejle'e xtižə' Diozən',
le'e chesyə'əbejyichjtie' cuich
choso'ozenague' chei. Na' de'en
chso'one'en gwxaquə'əleben
ca de'en chac che trigon'

de'en besə'əgo'onən lao yej.
²²Le'egatezə ca' naquən len beṇə'
 ca' chse'ene xtižə' Diozən', pero
 na' lao mbanga'aque' yežlyo
 nga, chesyə'əlaḷ chesyə'əžejene'
 chso'on xmendadga'aque' por ni
 che chse'enene' yesə'əni'e. Pero
 yoguə' de'en chso'one' chxoayaguən
 lega'aque', chonən par niḥ
 cui cha'oxen xtižə' Diozən' lo'o
 yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca de'en
 chso'one'enə' gwxaquə'əleben
 ca de'en chac che trigon' de'en
 besə'əgo'onən lao yo gan' nchixə
 xsa yešə'. ²³Pero yebaḷə beṇə'
 chse'enene' xtižə' Diozən' na'
 chse'ejni'ine'en na' choso'ozenague'
 chei. Na' de'en choso'ozenague' che
 xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca
 trigon' de'en besə'əgo'onən lao yo
 šao'. Baḷən gosə'əbian to gueyoa
 güejə, na' yebaḷən gosə'əbian gyon
 güejə, na' yebaḷən gosə'əbian šichoa
 güejə.

Jempl che trigon' na' bgüeyxtil

²⁴Gwde na' Jeso'osən' gozo'elene'
 beṇə' ca' yeto jempl, goze'e
 lega'aque': —Yelə' gwnabia' che
 Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben
 ca de'e nga goquə. To beṇə' jeze'
 trigw binnə' yoba che'enə'. ²⁵Na'
 do še'elə catə' cui no gwsa'acbe'i
 gwyej to beṇə' contr che' jeze'
 xsa bgüeyxtil gan' banazə xan'
 yežlyon' trigon', na' beyož goze'
 bgüeyxtilən' beze'e. ²⁶Na' tši'izə
 bla'acquən, na' trigon' gwzoloa
 chbian. Na' catə' ja'ac xmos xan
 trigon', gwsa'acbe'ine' nchixə trigon'
 len bgüeyxtil. ²⁷Nach jəya'aque'
 gan' zo xanga'aque'enə' par
 jəsyə'əyeže'ene': “Señor, čacaguə

trigw binnə' gozo' yoba chio'onə'?
 čBixchen' nchixən len bgüeyxtilən'?”
²⁸Nach xanga'aque'enə' gože'
 lega'aque': “To beṇə' contr chia'anə'
 jen ca'.” Nach xmose' ca' gwse'ene':
 “čEche'endo' əlažə'əto' bgüeyxtilən'?”
²⁹Nach xanga'aque'enə' gože'
 lega'aque': “Bito əlažə'əlen. La' nxož
 əlažə'əlente trigon'. ³⁰Ljoyennə'
 par na'a. Guaquə yesə'əcha'on
 txen, pero na' chona' mendad
 cata' bagolə yetoble cwsešən',
 cana' zgua'atec yebele bgüeyxtilən'
 na' gonlen bnoj par əse'eyən.
 Nach te na' žjəyetoble trigon'
 əgwcu'a'aša'olen.”

Jempl che xsa moztas

³¹Gwde na' gozo'elene' beṇə'
 ca' yeto jempl, gože': —Yelə'
 gwnabia' che Dioz ben' zo yoban'
 gwxaquə'əleben ca to xsa moztas
 de'en gozə to beṇə' yežlyo che'enə'.
³²Xsa moztasən' naquən le'ebeyožə
 de'e dao' rizə' lao bitə'əchlə semiy.
 Pero na' catə' chla'an, chcha'ochən
 ca bichlə yixə' cuan na' chaquən
 yag cha'o dao'. Na' xte bia ca' zjəzo
 xile'e chjse'en ližda'oga'acquəb lao
 xoze'e ca'.

Jempl che xna' cuazin'

³³Nach gozoe' yeto jempl, gozne':
 —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben'
 zo yoban' gwxaquə'əleben ca xna'
 cuazin' de'en gwlec no'olən' len to
 rob yezj par niḥ becha'o doxenən.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' porzə len jempl

³⁴Yoguə' de'e quinga bsed blo'i
 Jeso'osən' beṇə' ca' besə'əžag gan'
 zo'enə'. Bsed blo'ine' lega'aque'

porzə len jempl, bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque'. ³⁵Ca' ben Jeso'osən' par niç goc complir can' bzoj de'e profetan' che', gan' nan:

Egwsed əgwlo'iga'acda'ane'
porzə len jempl,
na' əgwzejni'iga'acda'ane' de'en
cui no gwneze antslə de'en
bgašə' dezd catə'an gwxe
yežlyon'.

**Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl
che trigon' na' bgüeyxtilən'**

³⁶Na' catə' beyož bsed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' zjəža' gan' zo'enə', bese'e lega'aque', na' beza' le' len disipl che' ca'. Na' catə' besyə'əžine' yo'o gan' nite'ena' besyə'əyo'e lo'ina'. Nach gosə'əbiguə' disipl che' ca' cuite'ena' gwse'ene': —Bzejni'išguei neto' bi zejen jempl che xsa bgüeyxtilən'.

³⁷Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Quingan' zejen: Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəç na' gwxaquə'əlebeda' ca ben' gozə trigw biṇṇə'. ³⁸Na' doxen yežlyo nga gwxaquə'əleben ca yoba gan' goze' trigw biṇṇə', na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca trigw biṇṇə'. Na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' de'e gwxiye'ena' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca xsa bgüeyxtilən'. ³⁹Gwxiye'ena' gwxaquə'əleben ca beṇə' contrən' gozə xsa bgüeyxtilən' gan' banyaž trigw biṇṇə'. Na' žan' gaquə juisyən' gwxaquə'əleben ca tyempən' yosyo'otobe' trigon'. Na' anglən' zjənaque' ca beṇə' ca' yosyo'otobə cwsešən'.

⁴⁰Na' can' gac che bgüeyxtilən' yosyo'otobe'en šeyən', can' gaquə che beṇə' ca' chnabia' de'e gwxiye'ena' lega'aque' catə' əžin ža gaquə juisyən'. ⁴¹Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəç na' catə' əžin žan', nada' əseļa'a angl çhia' ca' par yosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chesə'əgo'oyele'e beṇə' yoblə so'one' de'e malən', na' yosyo'otobte' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Na' angl ca' yesyə'əbeje' lega'aque' niç cuich nite'e txen len beṇə' ca' bagwso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ⁴²Nach yosə'əsele'e lega'aque' lao yi' gabił gan' se'eye' zejlicane. Na' lao yesə'əžaglaogüe'ena' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyeje leyga'aque'ena'. ⁴³Na' cana'ach Xancho Diozən' gone' par niç beṇə' ca' chso'on de'e güennə' nite'e len le' na' əsa'aque' ca yełə' chey che'eni' che bgüižən' catə' yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Le'e žia nagle de'en chene, legwzenag.

**Jempl che mech xen de'en
ngašə' to lao yežlyo**

⁴⁴Yełə' chnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jəyedi'e mech xen de'e ngašə' to lao yežlyo. Nach bocuaše'en de'e yoblə. Na' de'e tant bebeine' de'en jəyedi'e mechən' nach jəyete'e yoguə'əloł bi de'e de che' par niç gwxi'e yežlyon' gan' ngašə' mechən'. Ca mbalazən' gwzo be'ena' can' mbalazən' nitə' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

**Jempl che to perla de'en
lechguale zaque'e**

⁴⁵Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to comersyant beṇə' cha'o chsi' na' cheyote'e perlas de'en lechguale naquən xoche. ⁴⁶Na' bželene' to perla de'e lechguale zaquə'an. Na' leczə beyote'e yoguə'əloṭte de'en de che' na' gwxi'e perlan'. Ca'aczn' gwxaquə'əlebe beṇə' ca' chsa'acbe'i de que de'e žialao əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl che yixjw bel

⁴⁷Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Nitə' balə beṇə' gwxcn bel ca' na' bosozalə'e yixjw bel chega'aque'enə' lo'o nisda'onə' na' gwxcnən yoguə' cłas bel ya'a ca'. ⁴⁸Nach catə' bagwža' bia zannə' lo'o yixjon', besyə'əbeje' yixjon' yobižlə, na' gosə'əbi'e bia ca' zjənaquə güen par əsa'ogü'e, na' gosə'əgü'e'eb lo'o žomə ca'. Na' bia ca' cui zjənaquə güen, gosozcho'one'eb. ⁴⁹⁻⁵⁰Ca'aczn' gaquə che yoguə' beṇə' catə'an əžin ža gaquə juisyən'. Angl ca' yesə'əbeje' beṇə' mal ca' na' yosə'əzalə'e lega'aque' lo'o yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə' tant yesə'əžaglaogü'e.

⁵¹Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —žEzyejni'ile yoguə' de'e ca' bablo'ida' le'e?

Nach gwse'ene': —Zyeyjni'ito'on Xantə'.

⁵²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Notə'ətezle šə chac chsed chlo'ile Xtižə' Diozən' de'en byoj cana', na' šə leczə chzenagle can' chsed chlo'ida' de que cheyalə' gü'e'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e, nachən' guac əgwsed əgwlo'ile beṇə' chopten. Na' gwxaquə'əlebele ca to xan yo'o beṇə' napə yoguə' de'en chyažj chchine family che'enə'.

Jeso'osən' beyeje' Nasaretən'

⁵³Nach catə' beyož be'elen Jeso'osən' disipl che' ca' jempl ca', beze'e latjən' len disipl che' ca'. ⁵⁴Na' beyeje' Nasaretən' gan' gwcha'ogü'e. Na' jəyosed jəyelo'ine' beṇə' ca' lo'o yo'odao' chega'aque'enə'. Na' lechguale besyə'əbanene' len xtiže'enə', na' gwse'e ljuēžjga'aque': —žNacxa goquən' nezene' de'e ca' de'en naquə de'e sin'? na' žnacxa chac chone' miłagr ca' chone'? ⁵⁵Nombi'achone', la' naque' xi'in carpinterən'. Na' xne'enə' naque' no'olən' le' Maria. Nombi'acho beṇə' biše'e Jacobən', Jwsen', Simonṇə' na' Jodasən'. ⁵⁶Na' leczə beṇə' zane' ca' nitə' lažcho nga. žNacxa chaquən' cho'e dižə' ca' ža, na' chacte choe' miłagr?

⁵⁷Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž chega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. Nach gože' lega'aque': —La'anə'əczə beṇə' zan chse'ejle'e che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' chso'e lega'aque' yelə' bala'an, beṇə' gwlaž chega'aque' ca' na' family chega'aque' ca' bito chse'ejle'e chega'aque'.

⁵⁸Na' Jeso'osən' bene' con to
 çopzə miłagr Nasaretən' çhedə'
 bito gwse'ejle'e çhe'.

Quingan' goquə got Juan
 ben' bçhoa beṇə' nis

14 Na' ca nan' Erodən' ben'
 naquə gobernador çhe
 Galilean', benene' dižə' ca naquə
 yoguə'əloł de'e güen de'en chon
 Jeso'osən'. ²Nach gože' xmose' ca':
 —Bengan' de'e Juannə' ben' bçhoa
 beṇə' nis. Babebane' ladjo beṇə'
 guat ca' na' de'e na'anə' chac chone'
 miłagr ca'.

³⁻⁴Quingan' goquə gwso'ote'
 Juannə': Erodən' beque'e Erodiasən'
 ca xo'ole', len Erodiasən' naque'
 xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə'
 gože' Erodən': “Malən' beno'
 beca'lo no'ol çhe beṇə' bišo'on
 par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož
 Juannə' Erodən' ca' de'e na'anə'
 Erodən' bene' mendad gosə'əzene'
 Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližya na'
 bosə'əçheje' ni'ane'e ca' gden.

⁵Erodən' gone'ene' gote' Juannə',
 pero bitobi benene' le' çhedə'
 bžebe' bi so'on beṇə' ca' gwse'ejle'e
 çhe Juannə' de que cho'e xtižə'
 Diozən'. ⁶Pero na' catə' gwso'one'
 lni ža la Erodən', bi'i no'ol çhe
 Erodiasən' bya'abo' lao beṇə' ca'
 gwnitə' lninə'. Na' lechguale bebei
 Erodən' can' bembə'onə'. ⁷Na'
 tant beyazlažə' Erodən' can' bya'a
 no'ol güegon', bzoe' jorament de
 que əgwnežjue'ebə' bitə'əteza
 ənabebo' le'. ⁸Na' por consejw çhe
 xna'abo'onə' gožbo' Erodən': —Ben
 nada' na'atec na'a yichj Juannə' ben'
 chçhoa beṇə' nis žian to lao plat.

⁹Na' gwzo Erodən' trist catə'
 beyož gož no'ol güegon' le' ca', pero
 na' ca naquə babzoe' jorament
 len lebo' lao beṇə' ca' zjənaquə
 combidən', benšaze' mendad gaquə
 can' gwṇabe no'ol güegon' le'. ¹⁰Ca'
 goquən' bene' mendad jəsə'əçhogue'
 yen Juannə' lo'lo ližya gan' yo'enə'.
¹¹Na' bosə'ožie' yichj de'e Juannə'
 to lao plat par jso'en lao bi'i no'olən'
 na' bnežjwbo'on xna'abo'onə'.

¹²Nach disipl çhe de'e Juannə'
 jəsyə'əxi'e cuerp çhe'ena' na'
 jəsə'əcuasə'en. Gwde na' ja'aque'
 gan' zo Jeso'osən' na' jse'eže'ene'
 can' bagoquən'.

Jeso'osən' bguaogüe'
 gueyə' mil beṇə'

¹³Na' catə' bene Jeso'osən' can'
 goquə çhe de'e Juannə', beze'e
 latjən' len disipl çhe' ca' na'
 besyə'əyo'e to lo'lo barcw par
 jəya'aque' latjə dažən' de'en de
 yešla'alə nisdə'onə'. Na' beṇə'
 ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əzə
 nisdə'onə' gwse'ene' rson
 galən' bazjəda Jeso'osən'. Na'
 gwsa'aque' lažga'aque'enə' ja'aque'
 yobižlə jəsə'əšague' Jeso'osən'
 yešla'alə nisdə'onə'. ¹⁴Na' catə'
 bžin Jeso'osən' cho'a nisdə'onə',
 ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə'
 bežilaže'e lega'aque'. Na' beyone'
 yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene'. ¹⁵Na'
 catə' bachal, gosə'əbiguə' disipl
 çhe' ca' laogüe'ena', na' gwse'ene':
 —Zocho to latjə ga cui no nla', na'
 bagwde or par gaocho xgüe. Bselə'
 beṇə' quinga yež ca' de'en zjəchi'
 galə'əzə par nich žjəsə'ədilje' de'e
 se'ej əsa'ogüe'.

¹⁶Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito cheyałə' žjəya'aque'. Le'e güe'lega'aque' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁷Nach gwse'ene': —Chopga bel ya'a chechon' de na' gueyə'əga yetxtil.

¹⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəxi'in ni.

¹⁹Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beñə' zan ca' lao yixye daquə'əna'. Na' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' bel ya'a ca' chopə. Na' bgüie' yobalə be'e yełə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzojxe'en nach bnežjue'en disipl che' ca' par gosə'əyise' che che beñə' ca'.

²⁰Na' yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə', bosyo'otobe'en, na' goquən šizīn žomə. ²¹Na' beñə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə ca do gueyə' mil beñə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidəo'.

Jeso'osən' gwze'e tlaο nisdə'onə'

²²Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüe' yesyə'əlague'e yešlā'alə nisdə'onə' žlac bega'an le' bzeine' beñə' zan ca' dižə'. ²³Na' beyož bzei Jeso'osən' beñə' ca' dižə', gwloe' to lao ya'a par jene' orasyon toze'. Dezđ golte gwzo tozə Jeso'osən' lao ya'anə'. ²⁴Na' ca naquə barcon' gan' zesyə'əyo'o disipl che' ca', bazdan gwcholte nisdə'onə', nžiguə'əxaxj nisən' len chedə' chas chatə' nisdə'onə' por ni che chechj be'enə' clelə. ²⁵Na' do šbal beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tlaο nisdə'onə' par gwyeje' galən' zja'ac disipl che' ca'. ²⁶Na' catə' besə'əle'i disipl che'

ca' le' zde' lao nisdə'onə', lechguale besə'əžebe' xte gwso'osye'e gosə'əne': —iTo beñə' guat chle'icho chda tlaο nisən'!

²⁷Na' le'e bolgüižte Jeso'osən' lega'aque', gože': —Leyebei. Nada'anə'. Bito žeble.

²⁸Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', šə le le'enə', gwna nada' sa'a tlaο nisdə'onə' yida' gan' zo'onə'.

²⁹Nach gož Jeso'osən' le': —Da Bed.

Na' le'e bchojte Bedən' lo'o barcon' na' gwzolao gwze'e tlaο nisdə'onə' par zde' gan' zo Jeso'osən'. ³⁰Pero na' catə' gocbe'line' ca fuertən' chechj be'enə', bžebe' na' gwzolao chyše'le lo'o nisən'. Nach bisye'e gože' Jeso'osən': —Xana', bosla nada', bachetja' xan nisən'.

³¹Na' le'e blite na' Jeso'osən' bexe'ene'. Nach gože' Bedən': —Bixchen' gocžejlažo'o? Gwyejle'ech chia'.

³²Na' catə' beyo'o Jeso'osən' len Bedən' lo'o barcon', le'e gwlezte be'enə'. ³³Na' beñə' ca' ža' lo'o barcon' gwso'elaogüe'e Jeso'osən', gwse'ene': —De'e liczə len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' beyone' beñə' chsa'acšene beñə' nitə' Genesaret

³⁴Nach gwza'ach barcon' xte bžinən cho'a nisdə'onə' to latjə de'en nzi' Genesaret. Na' besyə'əchoje' lo'o barcon'.

³⁵Na' beñə' ža' do Genesaretən' besyə'əyombi'e Jeso'osən', na' bosə'əsele'e rson yoguə' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə de que Jeso'osən' babžine' lažga'aque'enə'.

Na' beṇə' ca' ža' yež ca' gosə'əche'e
yoguə' beṇə' chsa'acšene lao
Jeso'osən'. ³⁶Nach gosə'əṇabene'
Jeso'osən' šə güene'ene' yesə'əgane'
lox xadoṇ che'enə'. Na' yoguə' beṇə'
ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

**Dižə' de'en chchoj cho'achon'
chonən manch la'ažda'ochon'**

15 Na' baḷə beṇə' fariseo ca'
na' beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'i lei de'en bzoj de'e
Moizezən' gwsa'aque' Jerosalennə'
na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən',
na' gwse'ene': ²—İBixchen' disipl
chio' ca' bito chesə'ənaogüe'
costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen
de'e xaxta'ocho ca' chio'o? İBixchen'
cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e
sa'ogüe' can' chonto'?

³Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Ca naquə le'e ža, İbixchen'
chbejyichjle cui chonle can' non
Diozən' mendad goncho na' con
naozechle costombr chelen'?

⁴Diozən' none' mendad can' goncho,
gwne': “Le'e gwnežjo yelə' bala'an
xaxna'ale”, na' “Notə'atezle šə chžia
chnitə'əle xaxna'ale cheyalə' gatlē.”

⁵Pero le'e nale de que šə beṇə' əne'
de que babnežjue' Diozən' mech
o bien de'en cheyalə' əgwnežjue'
xaxne'enə' par gaquəlene' lega'aque',
na' bitoch bi cheyalə' əgwnežjue'
xaxne'e. ⁶Na' de'en chonle ca',
bachonle lei che Diozən' ca to de'e
cui bi bi zaque'e niç ca' naozechle
costombr chelen'. ⁷Le'e nacle beṇə'
goxoayag. Chonle cayanə'ən bzoj
de'e profet Isaiəzən' chele, gan' nan:

⁸Beṇə' Izrael ca' chesə'əne'
de que nada' Diozən'
chso'elaogüe'e,

pero caguə do lažə'əga'aque'en
chso'elaogüe'e nada'.

⁹Bitobi zejen de'en
chso'elaogüe'e nada'
chedə' la' choso'osed
choso'olo'ine' beṇə' costombr
de'en gwsa'aljlažə' beṇəchən'.

¹⁰Nach Jeso'osən' bozoḷgüiže'
beṇə' zan ca' zjənzəguən' par niç
gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože'
lega'aque': —Legwzenag de'e nga
əṇia' le'e niç šejni'ilen'. ¹¹Bito
nacho de que de'en che'ej chaochon'
chonən manch la'ažda'ochon'.
Echnia' le'e, dižə' de'en chchoj
cho'alen', lennə' chonən manch
la'ažda'olen'.

¹²Nach gosə'əbiguə' disipl che
Jeso'osən' laogüe'enə' gwse'ene':
—İEbito gocbe'ido' de que beṇə'
fariseo ca' lechguale besə'əže'e catə'
gwse'ene' xtiž'onə'?

¹³Na' Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Gwžin ža catə' Xa' Diozən' ben'
zo yoban' gwžiyai'e yoguə'əḷoḷ
beṇə' cui choso'ozenag che'.
Egwžiyai'e lega'aque' can' choncho
catə' chlāžə'əcho yixə' ca' chla'ac
ḷo'o yel. ¹⁴Ljosə'əye beṇə' fariseo
ca'. Zjənaquəga'aque' ca to beṇə'
lçhol beṇə' chene'ene' cue'e nez
yeto beṇə' lçhol. Chso'onczə
yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague'
che Diozən' na' choso'osedene' beṇə'
de'en cui naquə de'e li. Nezecho
de que beṇə' lçholən' bito gaquə
cue'e nez yeto beṇə' lçhol la' txennə'
žjəsə'əbixə' to ḷo'o yech.

¹⁵Nach Bedən' gože' Jeso'osən':
—Bzejni'išguei neto' bi zejen
de'en gwnao' de que de'en che'ej
chaochon' bito chonən manch
la'ažda'ochon'.

16 Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —¿Ełeczə lenle bito chejni'ile de'e quinga bagwnia' le'e? 17 ¿Ecabi nezele de que yoguə' de'en che'ej chaochon' chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden? 18 Pero əchnia' le'e, yoguə' dižə' de'en cho'echon' chəsə'əchojən yichjla'ažda'ochon', na' šə cho'echo dižə' malən', len chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. 19 Na' lo'o yichjla'aždao' beṇəch na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan so'ote' beṇə', na' nan yoso'ogə'o xtoga'aque', na' nan yesə'əbejyichj no'ol chega'aque' o ben' chega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə na' nan yesə'əbanga'aque' bi de che beṇə', na' nan so'onlažə'əga'aque', na' nan yoso'ožia yoso'onitele ljuežj beṇəchga'aque'. 20 Xbab mal ca' zjənac ca' chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. Na' bito əṇacho de que de'en cui chona'acho zan las antslə ze'e gaocho chonən manch yichjla'ažda'ochon'.

**To no'olə cui naque' beṇə' Izrael
chonlilaže'e Jeso'osən'**

21 Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. 22 Na' to no'olə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael, gwze'e gan' mbane Tiro na' Sidon par jəšague' Jeso'osən'. Na' gwṇe' zižjo gože' Jeso'osən': —Xana', le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əšguei neto'. To bi'i no'olə chia' yo'o yaz to de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' lechguale chžaglaobo'.

23 Pero Jeso'osən' bito boži'e xtižə' no'olən'. Nach disipl che

Jeso'osən' gosə'əbigue'e cuite'enə' na' gwsa'ata'əyoine' le' gwse'ene': —Bosa'ašga no'olən' la' con naogüe' chio'o na' chatə'əyoine' le' zižjo par gaquəleno'one'.

24 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' gaquəlena' ṇasyon Izrael na'azən', la' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca xilə' dao' bia zjənaquəžeje.

25 Nach no'olən' bgüigue'e bzo xibe' lao Jeso'osən', na' gože'ene': —Xana' go'onšguei goclen neto'.

26 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'incho na' əgwnežjwchon gao xicoda'ochə.

27 Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —Leiczədo' Xana'. Pero xicocho ca' guaquə əsa'ob pedas de'e chesə'əxopə lao yon'.

28 Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, lechguale chonlilažo'o nada'. Guaquəlencza' le' can' che'endo'.

Na' lao or na' beyaque xi'in no'olən'.

**Jeso'osən' beyone' beṇə'
zan beṇə' chsa'acsene**

29 Gwde na' Jeso'osən' na' disipl che' ca' besa'aque' latjən' na' gwso'e nezən' de'en zda tcho'a nisdəo' Galilean'. Nach gwse'epe' to lao ya'a na' jesə'əchi'e lao ya'anə'.

30 Na' besə'əžin beṇə' zan lao ya'a gan' zo Jeso'osən' len disipl che' ca'. Zjənche'e no beṇə' coj, na' no beṇə' lchol, na' no beṇə' mod, na' no beṇə' nchog ṇi'ana'aga'aque', na' zjəlen beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' na boso'onite'e lega'aque'

lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beyone' yogue'e. ³¹Na' lechgualē besyə'əbane beṇə' ca' catə' besə'əle'ine' can' ben Jeso'osən' beyone' beṇə' ca'. Besyə'əbanene' can' besyə'əṇe beṇə' mod ca', na' besyə'əyaque beṇə' ca' zjə'nchog no ṇi'ana'aga'aque'enə', na' besyə'əda beṇə' coj ca', na' besyə'əle'i beṇə' l̄choj ca'. Nach yoguə'əloj beṇə' ca' gwso'elaogü'e Diozən'.

Jeso'osən' bguaogü'e tap mil beṇə'

³²Gwde na' Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Lechgualē cheyaš'əda' beṇə' quinga. Bagoc šonə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e sa'ogü'e. Na' bito che'lenda' yosa'aga'aca'ane' sin cui sa'ogü'e par niçh cui yesyə'əçholene' tnezən'.

³³Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono n̄la'. ¿Gaxa əželecho de'e əsa'o yoguə' beṇə' zan quinga?

³⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Balə yetxtil chechon' de'?

Nach gwse'ene': —Gažga yetxtil dao' zjəde na' to çhoppa bej ya'a dao'.

³⁵Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'. ³⁶Na' gwxi'e yetxtil dao' ca' gažə na' len bej ya'a dao' ca', nach be'e yelə' choçxwlen che Diozən'. Gwde na' bzoçje'en bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che yoguə' beṇə' ca'.

³⁷Na' yogue'e gwsa'ogü'e xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyə'otobə disipl ca' len, na' goquən gažə žomə.

³⁸Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən'

naquə tap mil beṇə' byo, bito cuent no'olə na' bito cuent bidao'. ³⁹Nach Jeso'osən' bose'e beṇə' ca'. Gwde na' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Magdala.

Gosə'əṇabe' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban'

16 Na' goquən' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən'. Na' gosə'əṇabe' gone' to miłagr de'en yesə'əle'ine' le'e yoban' de'en gwsa'aque' cui gaquə gone'. ²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chle'ile n̄latjəcha le'e yoban' š'e'lə nach nale: “Goža'a gwxe' chedə' n̄latjəcha.” ³Na' šə chi' bejw catə'n che'eni' nach nale: “Guaquə zag, la' chil'ichgua bejw.” Beṇə' goxoayag le'e. Nezele šə guaquə zag o šə guaquə zeyə' catə'n chle'ile nac naquə le'e yoban', pero cabi chache'ile bi zeje de'e ca' chon Diozən' tyemp nga zocho n̄a'a. ⁴Le'e mbanle n̄a'a lechgualē beṇə' la'aždao' mal nacle, na' bagwlejiçhje Diozən'. De'e na'anə' chṇable gona' to de'e le'ile le'e yoban' par niçh ənezele šə Diozən' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par niçh ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e Jonasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Na' beyož gwna Jeso'osən' ca', beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

⁵Na' catə' besə'əžine' yeš'la'alə nisdəo' Galilean', disipl che' ca'

gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. ⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'.

⁷Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuježga'aque': —Gwne' ca' chedə' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

⁸Na' Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en chso'one', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əle? ¿Ecabi ne'e šejle'ele de que napa' yełə' guac par gúaogua' le'e? ⁹¿Ebito chejni'ile bi zeje miłagr ca' chona'? na' ¿əbagonlažə'əle can' bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetxtil dao'? ¿Ena' leczə bito za'alazə'əle do bałə žomə pedas yetxtil ca' betoble de'en besyə'əga'an? ¹⁰Na' ¿chexa tapa mil beṇə' byo ca' bguaogua' len gažə yetxtil dao'? ¿Eza'alazə'əle bałə žomə pedas yetxtil can' betoble gwde besyə'ədaogüe'enə'? ¹¹¿Bixchen' con benle xbab che yetxtilən' catə'an gwnia' le'e gapple cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'?

¹²Nach disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' caguə bi'e dižə'an ca' che xna' cuazin' de'en chəsə'əchine' par checha'o yetxtilən' sino bi'e dižə'an ca' par nič cui yoso'ozenague' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca'.

**Bedən' gwne' che Jeso'osən'
de que Diozən' bsele'ene' par
gaquəlene' nasyon Izraelən'**

¹³Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' gan' mbane to syoda

de'en nzi' Sesarea de Filipino. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Pero ¿bi chesə'əna beṇə'? ¿non' naca' nada'?

¹⁴Nach gwse'ene': —Bałe' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə' nis. Na' yebałe' chesə'əne' de que naco' Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebałe' chesə'əne' de que naco' de'e profet Jeremias, o de que naco' yeto' beṇə' be' xtižə' Diozən' cana'ate.

¹⁵Nach gože' lega'aque': —Chexa le'e, ¿bi nale non' naca' nada'?

¹⁶Simon Bedən' gože'ene': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', na' naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

¹⁷Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon xi'in Jonas, mbalaz zo' de'en gwnao' de'e ca'. Notono beṇəch bzejni'i le' de'e ca', tozə Xa' Diozən' ben' zo yoban', le'enə' babzejni'ine'en le'. ¹⁸Na' nada' ənia' de que len' lio' Bed na' zejen dižə' yej. Na' can' nao' chejli'o chia' gwxaquə'əleben ca to yej gual de'e gaquə gwchincho par lan yo'o. Na' nada' yetoba' beṇə' zan beṇə' se'ejle'e de que naca' Xi'in Dioz can' chejli'o chia' par nič ca' əsa'aque' tozə yoso'ocoda' ljuježe' so'elaogüe'e nada'. Na' bitobi gaquə so'on de'e xio' ca' par nič əžin ža catə' cuich no so'elao' nada'. ¹⁹Na' gona' lao na'o zgua'atec le' go'o xtižə'anə' len beṇə' zan par nič əso'e latjə nabia' Diozən' lega'aque', Dioz ben' zo yoban'. Na' leczə gaquən lao na'o yo'o beṇə' ca' yoso'ocoda' ljuježe' so'ela'ogüe'e nada' bin' naquə güen

so'one' na' ye'ega'aco'one' bi de'e ca' cui naquə güen so'one'. Na' Diozən' əgwzejni'ine' le' naquən' ye'ega'aco'one' par niç ca' yedilən len de'en na Diozən'.

²⁰Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que le' na'anə' naque' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

**Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl
che' ca' de que so'ot beṇə' le'**

²¹Na' ža na' Jeso'osən' gwzolaogüe' bsd blo'ine' disipl che' ca' de que cheyalə' šeje' Jerosalennə' na' gague' lao na' beṇə' golə blao che nasyon Izrael chechon', na' lao na' bχoz əblao checho ca', na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' gwne' de que yoguə' beṇə' ca' de'e zan de'e yosə'əchi' yosə'əsaque'e le' na' əso'ote' le'. Pero na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ²²Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' latə' dao' ca'alə na' gože'ene': —Xana', Diozən' gaquəlene' le'. Bitoczə gač chio' de'e quinga nao' nga.

²³Pero na' Jeso'osən' gwyechje' bgüie' Bedən' na' gože' gwxiye'enə' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchi'izə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Bito che'endo' gona' can' non Diozən' mendad gona'. Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

²⁴Gwde na' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Notə'ətezle šə che'enele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle

chia' cheyalə' əchoj yichjle de'en chene'ele gon cuinle par niç gonle con can' chene'e Diozən' na' bitobi gaquele che de'en chi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz con gonlilažə'əle nada'.

²⁵Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par niç cui chi' saque'e o par niç cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', be'enan' əbane' zejlicane. ²⁶Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane, la' bitə'ətezə de'e gatə' che', bito gaquəlenən le' par niç cui cui'ayi'e zejlicane. ²⁷Diozən' bsele'e nada', golja' beṇəč, na' catə' yida' yežlyo nga de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' chi'a angl chia' ca', cana'ach gona' par niç to to beṇəčən' nite'e mbalaz o yesə'əzi'e castigw segon de'e gwso'on to toga'aque'. ²⁸Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč. Na' de'e li chnia' le'e, balle cabinə' gatle catə'an le'ile nada' yida' de'e yoblə par yedəlo'a yelə' gwnabia' chia'anə'.

**Jeso'osən' goque' ca to
de'e chey che'eni'**

17 Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwche'e Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacobən', ja'aque' to lao ya'a sibə. ²Na' lao nite'e lao ya'anə' beža' can' goquə Jeso'osən', beža'ateczə cho'alaogüe'enə' na' gwyey gwyeni'in ca'aczən' chac bgüižən', na' xalane'enə' beyaquən šyiš xilə' ca'aczə be'eni'. ³Na' goquən

lao nite'ena' concza besa'ale'ine'
de'e Moizezan' len profet Liazan'
ben' gwzo cana', na' chso'elene'
Jeso'osan' diža'. ⁴Nach Bedan'
gože'ene': —Xanto', güenchgua
zochona nga na'a. ¿Egüe'endo' gonto'
šonā ranš? ton par le', na' ton par
Moizezan' na' yeton par Liazan'.

⁵Ne'e cho'ete' diža'anā' catā'aczla
to bejw de'en chactit bcuaš'an
lega'aque', na' lo'o bejon'
gwse'enene' gwna Diozan': —Benga
Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei.
Cheba chezaquā'alaža'a len le'. Che
le'ena' le'e gwzenag.

⁶Na' catā' gwse'ene' disipl ca'
diža' ca' lechgualē besa'əžebe', xte
jesa'əchaze' goscho'alā' lao yon'.

⁷Nach bgüiguā' Jeso'osan' bxoā
ne'ena' yichjga'aque'ena', na' gože':
—Leyeyas. Bito žeble.

⁸Na' catā' besyā'əgüie'ena',
notono no nochlā besa'ale'ine' sino
tozā Jeso'osan'.

⁹Na' gwde na' lao chesyā'əyetje'
ya'anā', gož Jeso'osan' lega'aque':
—Ni tole cui güe'ele diža' che de'en
bable'ile xte catā'əch bagwso'ot
beñā' nada' na' yebana' ladjo beñā'
guat ca', nada' naca' ben' bselā'
Diozan' golja' beñāch.

¹⁰Nach disipl che' ca' gwse'ene':
—Beñā' ca' choso'osed choso'olo'i
lein' choso'osedene' neto' de que
zgua'atec profet Liaz ben' gwzo
cana' cheyalā' yide' lao yežlyo
nga de'e yoblā antslā ze'e yidā
ben' əselā' Diozan' par gaquālene'
nasyon chechon'. ¿Bixchen'
chəsə'əne' ca' ža?

¹¹Nach Jeso'osan' gože' lega'aque':
—De'e liczā chəsə'əne' de que
zgua'atec yidā profet Liazan' de'e

yoblā ben' gwzo cana' par yeyone'
yoguā'əloł de'e cheyalā' yeyac.

¹²Pero na'a chnia' le'e de que
babidā ben' bedāyen can' ben
profet Liazan', na' beñā' Izrael
gwlaž checho ca' bito gwsa'acbe'ine'
de que le' naque' ben' naquān
yidā. Na' gwsa'onene' le' con can'
gwse'enene' na' gwsa'ote'ene'. Na'
ca'aczan' so'one' len nada', Diozan'
bsele'e nada' golja' beñāch.

¹³Nach gwsa'acbe'i disipl che' ca'
de que Jeso'osan' cho'e diža' che
de'e Juanñā' ben' bchoa beñā' nis.

Jeso'osan' beyone' to bi'i chaz šon

¹⁴Na' catā' besa'əžine' gan'
zjānžag beñā' zan, to beñā'
bšague' Jeso'osan' na' bzo xibe'
laogüe'ena'. Na' gože'ene': ¹⁵—
Xana' beyašā'alažā'əšgüei xi'ina'
nga. Chazbo' šon na' lechgualē
chžaglaobo' len len. Na' zan las
bajchazbo' lao yi' na' leczā ca' zan
las babxopbo' lo'o nis. ¹⁶Bajoa'abo'
lao disipl chio' ca', pero bito
gwsa'aque' yesyā'əyone'ebo'.

¹⁷Nach Jeso'osan' gože' beñā'
ca' ža'anā': —Le'e chonle clelā
na' naljele. ¿Bixchexaczxan' cui
chejle'ele chia'? Bachac sša zoa'
napa' yelā' chxenlažā' len le'e.
¿Batxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onā': —Doa'
bi'i chio'on ni.

¹⁸Nach Jeso'osan' gwdilē' de'e
xi'onā' yo'o yaz yichjla'aždao'
bida'onā' par ničh bechojān
yichjla'ažda'obo'onā'. Na' lao or na'
beyaquebo'.

¹⁹Na' gwde goc de'e ca',
gosə'əbiguā' disipl che Jeso'osan'
gan' zoe' toze', na' gwse'ene':

—¿Bixchexacxan' cui goquə yebejto' de'e xio'onə' yichjla'aždao' bida'onə'?

²⁰Jeso'osən' gože' lega'aque':

—Bito goquə yebejlen chedə' bito gwyejle'ele de que Diozən' gaquəlene' le'e. Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' riza'. Na' de'e li chnia' le'e la'ana'əczə šə de'en chonjilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuina' gonjilažə'əchgualene' guac ye'ele ya'a nga: “Gwde gwzo de'e na'ate”, na' gaquə can' chonle mendadən'. Bito bi bi de de'e cui gaquə gonle con šə chejle'ele de que Diozən' chaclene' le'e. ²¹Na' par nich yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'inə', cheyałə' co'o gwchejle cui ye'ej gaole na' gontezə gonle orasyon.

**De'e yoblə gwduxjue'e Jeso'osən'
de que so'ot beṇə' le'**

²²Na' lao zjezda' Jeso'osən' len disipl che' ca' do gan' mbane Galilean', Jeso'osən' boszenene' lega'aque' de'en ze'e gac che', gwne': —Diozən' bsele'ele nada' golja' beṇəch, na' gaca' lao na' beṇə' ²³na' so'ote' nada'. Pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene' xtiže'enə', lechguale gwnite'e trist.

**Jeso'osən' gwduxjue'
impuest che yo'odao'**

²⁴Na' catə' besya'əžine' Capernaunə', bałə beṇə' ca'

chəsə'əchixjue' impuest de'en chəsə'əyixjw to to beṇə' byo Izrael ca' par gast che yo'odao' əblaonə' ja'aque' lao Bedən'. Na' gwse'ene': —Ca naquə maestr chelenə', čəgwiyixjue' impuest che yo'odao'ona'?

²⁵Nach gož Bedən' lega'aque': —Gwyixjue'en.

Gwde na' Jeso'osən' len disipl che ca' gwso'e lo'o yo'onə'. Nach Jeso'osən' le'e gožte' Bedən': —¿Bi xbab chonə', Bed? Ca naquə rei ca' nita' yežlyo nga chesə'anabi'e na' chso'one' byen chesə'əyixjw beṇə' che impuest. ¿Non' chəsə'əchixjue'en ža? čəfamily chega'aque' o šə beṇə' yoblə?

²⁶Nach Bedən' gože'ene': — Chəsə'əchixjue' beṇə' yoblə.

Nach Jeso'osən' gože' Bedən': — Beṇə' zjənaquə family chega'aque' ca' bitobi chəsə'əyixjue'. Na' ca naquə chio'o ža, naccho xi'liṇ Rei ben' zo yoban' na' bito cheyałə' chixjwcho impuest che yo'odao'ona'.

²⁷Pero na' par nich notono no so'on xbab de que choncho contr yo'odao' əblaonə', chixjwcho impuestən'. Gwyej cho'a nisda'ona', na' gwzalo'o yixjw beł chio'ona', na' beł nech bian' seno' lo'o cho'ab na' əželdo' to mech. Na' yeyoxə'on žjətixjo' impuest chechon'. Gwdiləczən par chixjwcho impuest che chəpcho.

**Gwsa'acyožə disipl che' ca'
noe' naquəch blaoch**

18 Na' ca orən' gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' cuite'enə', na' gwse'ene': —Entr neto' čnoto' gaquəchto' blaə catə'ən

Diozən' ben' zo yoban' gone' par nich solao nabi'o?

²Na' Jeso'osən' goxe' to bidao' na' bzeche'ebo' laoga'aque'enə'. ³Na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, notə'ətezle šə bito əgwša' xbab chelen' par əgwzəxjw yichjle lao Diozən' can' chon bidao' nga chzəxjw yichjbo' lao xaxna'abo', bito gaquə sole len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par nich solao nabi'a. ⁴Na' notə'ətezle šə babeyacle ca bidao' nga laogüe de'en chzəxjw yichjle lao Diozən', banacle beṇə' blao len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par nich solao nabi'a. ⁵Na' notə'ətezle šə chonle güen len notə'ətezə bidao' ca bi'i nga laogüe de'en chaquele chia', chonczle güen len nada'.

Nxož əxorəcho goncho de'e mal

⁶Probchguazə ben' chon par nich əxorə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'anə'əczə ben' əxorə bitotec bi zaque'e len beṇəchən'. Nca'alə xneze žalə' əgwchej yene'enə' to yej yišə na' žjəxope' lo'o nisdə'onə' na' gate', cle ca soe' əxope' beṇə' gone' de'e malən'. ⁷Probchguazə le'e de'e zan de'e zjəde yežlyo nga de'e chso'on par nich gonle de'e mal. Bito nacho de que bitobi de de'e so'on par nich əxorə le'e bachonlilažə'əle nada'. Pero probchguazə beṇə' chon ca əxorə beṇə' yoblə gone' de'e malən'.

⁸Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chonle len ni'ana'alən' chonən par nich əxople gonle de'e malən' güenchlə žalə' əchog ni'ana'ale ca' na' cho'onlen cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə

xneze nacle beṇə' na' chog o beṇə' coj yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlīcane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. ⁹Na' šə de'en chle'ile len jelaole chonən par nich əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlennə' na' cho'onlen, chedə' nca'alə xneze nacle beṇə' lchoj yežinle yoban' gan' zo Diozən' na' əbanle zejlīcane, cle ca' cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'.

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹⁰Le'e gon xbab che beṇə' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəchən', par nich cui gonle len notə'əteze' ca beṇə' cui bi bi zjəzaque'e. Chnia' le'e, angl ca' chapə chye' lega'aque' nitə'ətezə nite'e lao Xa' Diozən' yoban' gan' zo'enə'. ¹¹Na' ca naca' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch par nich zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nži'ilažə'a lega'aque'. Bsele'e nada' par gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilažə'e nada'.

¹²Na' chnia' le'e, šə nita' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, čacabi yocua'anle bia ca' taplalj tgualj do lao ya'a gan' zjəža'ab na' žjəyediljle bian' goquəžejenə' xte ca yeželeleb? ¹³Na' əchnia' le'e, catə' yeželeleb, yebeichele de'en beželobən' clezə can' chebeile len bia ca' taplalj tgualj cui gwsa'acžeje. ¹⁴Ca'acə naquən len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəchən'. Xacho Dioz ben' zo yoban' bito chene'ene' cuiayi' ni toga'aque'.

Cheyalə' yezi'ixencho che beṇə' bišə'əcho beṇə' chso'onlilažə' Diozən'

15 Šə to beṇə' bišə'əle beṇə' bachonlilažə' Diozən' chone' de'e malən' contr to le'e, tozle šejle žje'elenlene' dižə' can' naquə de'en chone'enə' par nič yedinjene'en, na' šə čhaze' rson che dižə' de'en žje'elenlene' yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. 16 Pero na' šə bito čhaze' rson ca dižə' de'en žje'elenlene', güench əche'ele yeto o yəchopə beṇə' bišə'əle par nič əsa'aque' testigw de que dižə' šao' bagotə'ayoile ben' yoša' xbab che'enə'. 17 Na' šə bitoczə gwzenague' chele, le'e güe' dižə' ca naquə de'en chone' lao yoguə'əle ncodə' ljuəžjle cho'ela'ole Diozən'. Na' šə ni que gwzenagcze' chele, cuich gonlene' cuent entr le'e ncodə' ljuəžjle cho'ela'ole Diozən'. Pero legon cuent de que naque' txen beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' naque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən' can' chonle xbab che beṇə' gočhixjw ca'.

18 De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə de'e əgwxiə' le'e ncodə' ljuəžjle cho'ela'ole Diozən' par əṇale naquən güen so'on beṇə' ca' əsa'ac txen len le'e, leczə can' əṇa Diozən' ben' zo yoban'. Na' bitə'ətezə de'e əgwxiəle əṇale cui naquən güen so'one', leczə can' əṇa Diozən' ben' zo yoban'.

19 Na' leczə ca' chnia' le'e, šə čhople gwxiəle bin' əṇable lao orasyonə', le'e nitə'əle yežlyo nga, Xacho Diozən' ben' zo yoban' goncze' de'en əṇablenə'. 20 Na' gan' nžag čhopə šonle cho'ela'ole nada', zocza' txen len le'e.

21 Nach Bedən' bgüigue'e gože' Jeso'osən': —Xana', šə beṇə' ljuəžja' chone' de'e mal len nada' tapteli, čbał las cheyalə' yezi'ixena' che'? İəzelao do gaž las?

22 Nach Jeso'osən' gože'ene': — Bito nia' de que cheyalə' yezi'ixenle che' zelao do gaž las. Pero de'en chnia' le'e, bito gonle cuent do bał las yezi'ixenle che beṇə' ljuəžjlen', con le'e yezi'ixentezə che' yoguə' laste.

Jempl che mosən' ben' cui bezi'ixen che de'en čhalə' ljuəžje'

23 Na'a ža, yełə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to rei ben' chsa'alə' xmoše' ca' xmeche'enə'. Na' gone'ene' gone' cuent len lega'aque'. 24 Na' catə' gwzolaogüe' bezi'e cuent che to toga'aque', zgua'atec bžin to xmoše' ben' čhalə' zan millon pes. 25 Na' mosən' bito bi xmeche' gotə' par yonežjue'en rein'. De'e na'anə' bene' mendad ta'oga'aque' len xo'olen', na' len xi'inga'aque' ca' na' len doxen de'e zjədeine' par nič gaquə yosyo'onežjue' de'en chsa'alə'e che rein'. 26 Nach mosən' bzo xibe' lao rein' gotə'əyoine' le', gože'ene': “Xana', gwdařəšga yełə' chxenlažə' len nada', na' yeyona' de'en čala'a čhio'onə'.” 27 Nach rein' beyaše'ene' le' na' bezi'ixene' che doxen de'en čale'enə' na' bsane' le'. 28 Pero na' catə' bechoje' liž rein', le'e bežagte' yeto mos beṇə' čhalə' che' to čhop pes. Nach le'e bnizte' yene'enə' gože'ene': “Yeyoṇo' de'en čalo'o čhia'an na'atec na'a.” 29 Nach mos ljuəžjen' bzo xibe' laogüe'enə',

gože'ene': "Gwdapəšga yelə' chxenlažə' chia' na' yeyona' doxen de'en chala'a chio'onə'." ³⁰ Pero na' mos nechən' bito bzenague' che mos ljuežje'ena', le'e gwyejte' jene' mendad gosə'yixjue'ene' ližya xte ca gatə' de'en yonežjue' che'ena'. ³¹ Na' mos ca' yela' catə' besə'əle'ine' can' ben mos nechən', lechguale gwnite'e trist. Na' ja'aque' lao rein' jse'eže'ene' yoguə'əloj can' goquə. ³² Nach rein' goxe' mos nechən' laogüe'ene' de'e yoblə, na' gože'ene': "Le' naco' to mos malchgua. Nada' bezi'ixena' che doxen de'en chalo'o chia'anə' la' gotə'əyoido' nada' yezi'ixena' chio'. ³³ ¿Bixchen' cui beyašə'əlažə'o mos ljuežjo' ben' chale'e chio'onə' can' beyašə'əlažə'a le'?" ³⁴ Na' de'e tant bža'a rein' bene'ene' lao na' beṇə' ca' par gosə'yixjue'ene' ližya gan' əzaglaogüe' xte catə'əch bade de'en chale'e che rein'.

³⁵ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Can' gon Xa' Diozən' ben' zo yoban' gone' castigw che notə'ətezle cui chezi'ixenle che ljuežje' do yichj do lažə'əle bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e.

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə

19 Na' Jeso'osən' catə' beyož gwne' de'e ca', beze'e Galilean' na' gwlague'e yao Jordannə' par beyeje' gan' mbane Jodean'. ² Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene', na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

³ Na' beṇə' fariseo ca' ja'aque' gan' zo'enə' chedə' gwse'ene'ne' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e

yesə'əchine' contr le', nach gwse'ene': —¿Ede lsens par to beṇə' nšagna' yele'e xo'ole' šə bitə'ətezə de'en chone' cui cho'olažə' be'en che'ena'?

⁴ Nach gože' lega'aque': —Bablabczle can' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇə' nech ca' beṇə' byo na' no'olə. ⁵ Na' gwna Diozən': "Beṇə' byona' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə." ⁶ Bitoch əsa'aque' chopə beṇə', sino que əsa'aque' tozə beṇə'. De'e na'anə' notono zaquə' yole'e lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə cuerp.

⁷ Nach gwse'ene': —Šə ca' ža, ¿bixchexan' ben de'e Moizezən' mendad catə' to beṇə' yele'e no'olə che'ena', cheyalə' chas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'ena'?

⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moizezən' be'e latjə yela'a no'ol chelen' chedə' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod. Pero catə' Diozən' bene' beṇə' nech ca', bito nacho gwyzazlaže'e yesyə'əla'aga'aque'. ⁹ Echnia' le'e, notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'ena' par yeque'e no'olə yoblə, len nezene' de que no'ol che'ena' bito naque' to no'olə go'o xtoi, tozəczə ca malən' chon be'ena' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'. Na' notə'ətezə beṇə' yošagna'alene' to no'olə beṇə' bela'a ben' chei le', leczə tozəczə ca malən' gone' len de'en chon be'ena' chgo'o xtoe'.

¹⁰ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Šə can' naquən che beṇə' byon' na' no'olən' naplən cuent cui no no gwšagna'.

¹¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': — Caguə yoguə' beṇə' chse'ejni'ine' de'le ngan' sino beṇə' ca' babzejni'i Diozən' lega'aque' bi zejen. ¹² Nitə' beṇə' cui nan yosə'əšagne'e chedə' gwsa'alje' zjənaque' beṇə' güiž, na' leczə nitə' beṇə' cui yosə'əšagne'e laogüe de'en bazjənon beṇə' lega'aque' güiž. Na' leczə ca' nitə' beṇə' cui chesə'əšagne'e par niç əso'elažə'əche' so'one' ca əsa'anch beṇə' ca' əso'e latjə ṇabia' Dioz ben' zo yoban' lega'aque'. Le'e gwzenag che de'en bagwni'anə' šə baben Diozən' par niç chejni'ilen.

**Jeso'osən' bene' orasyon
par bidao' ca'**

¹³ Na' ja'ac beṇə' əjsə'e bidao' lao Jeso'osən' par niç əxoə ne'lenə' yichjga'acbo'onə' na' gone' orasyon par lega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjənche' bidao'. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e beṇə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' ca bidao' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'lenə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

¹⁵ Na' catə' beyož gwxoə na' Jeso'osən' yichjga'acbo'onə', bene' orasyon par lega'acbo', nach gwyeje' ga yoblə.

**Beṇə' güego' ben' goquə beṇə'
gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'**

¹⁶ Na' goquən' to beṇə' güego' bžine' gan' zo Jeso'osən', na' gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'e güennə'

cheyalə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁷ Jeso'osən' boži'e xtiže'lenə', gože'ene': —İBixchen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. Pero na' šə che'endo' gatə' yelə' mban zejlicane chio'onə', cheyalə' gono' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

¹⁸ Nach be'lenə' gože' Jeso'osən': —İNoxan' de'e ca' nan ža?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Cui gotle beṇə', cui co'o xtole na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə, cui cuanle, bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle. ¹⁹ Le'e əgwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale, na' legaque che sa'aljuežjle can' chaquele che cuinle.

²⁰ Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Yoguə'əlol de'e quinga chzenaga' chei dezd xcuidə'ətia'. İBixa de'en chaquəch fałt gona' ža?

²¹ Jeso'osən' gože'ene': —Šə de'e liczə che'endo' gaco' cayanə'n chene'e Diozən', jəyeyetə' bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə' nach da len nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož benene' can' gož Jeso'osən' le', beza'achoe' trist chedə' la' to beṇə' gwni'achguan'.

²³ Gwde na' gož Jeso'osən' disipl che' ca': —De'e li chnia' le'e, zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə ṇabia' Diozən' le'.

²⁴ Na' leczə chnia' le'e, zdebəchlə naquən che to beṇə' gwni'anə' güe'e latjə ṇabia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁵Na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' can' gwne'enə', nach gosə'əne': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁶Jeso'osən' bgiüie' lega'aque' nach gože': —Ni to beñach cui gaquə yebej cuine' xni'a de'e malən', pero Diozən' chaque'. Le' chac chone' bitə'ətezə.

²⁷Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Neto' bagwlejiychjto' family cheto' ca' na' len yoguə'əloj de'en deito' par chzenagto' chio'. ¿Bi de'e güen gaquə cheto' laogüe de'en bagwlejiychjto' family cheto' ca' na' len de'en deito'?

²⁸Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e Diozən' bsele'e nada' golja' benach na' catə' yocobe' yežlyon', nada' cui'a gan' chey che'eni' na' nabi'a, na' yoguə' le'e chonjilažə'əle nada' cue'ele cuita'anə' na' nabi'ale txen len nada'. Na' le'e šižinle nabi'ale family ca' šižin, beñə' ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Izraelən'. ²⁹Na' notə'ətezle šə de'en chzenagle chia' bagwlejiychjle ližle, o bišə'əle, o zanle, o xaxna'ale, o xo'olle, o xi'inle, o yežlyo chele, Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche clezə ca de'e ca' na' beñə' ca' gwlejiychjle. Na' leczə gon Diozən' par nič əbanle zejlicane. ³⁰Na' beñə' zan beñə' zjənaquə blao n'a'a gwžin ža catə' cuich əsa'aque' beñə' blao. Na' beñə' zan beñə' cui zjənaquə blao n'a'a, gwžin ža catə' əsa'aque' beñə' blao.

Jempl che beñə' güen žin ca'

20 Nach bossed boslo'i Jeso'osən' lega'aque', gwne': —Yełə' gwnabia' che Diozən'

ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beñə' napə to güert gan' ža'achgua yag obas. Na' gwze'e liž'en to zil tempran gwyeje' gan' chac ya'anə', jtilje' mos par so'one' žin lo'o güert che'enə' žanə'. ²Na' catə' beyož gosə'əxenlažə' mos ca' de que to denario chixjue' to toga'aque' con ca chac mosən' tža žin, nach bsele'e lega'aque' lo'o güert gan' so'one' žinnə'. ³Nach do cheda ga gozeje' gan' chac ya'anə', na' ble'ine' nitə'əch beñə' cui bi žin de so'one'. ⁴Na' gože' lega'aque': “Ležja'ac lo'o güert chia'anə' ležjen žin na' chixjwcz'a' le'e.” Nach ja'ac beñə' ca'. ⁵Na' gozeje' de'e yoblə gan' chac ya'anə' do gobiž, nach yeto do cheda šonə, na' bezle'ine' nitə' beñə' cui bi žin de so'one'. Nach bozsele'e lega'aque' par so'one' žin lo'o güert che'enə'. ⁶Na' ca do cheda gueyə' še'elə gozeje' de'e yoblə. Na' bezle'iczene' beñə' zeznite'e cui bi žin de so'one', nach goze'e lega'aque': “¿Bixchen' cui ja'acle güen žin?” ⁷Nach gwse'ene': “Notono no gwna neto' güen žin.” Nach goze'e lega'aque': “Le'e žja'ac le'e gon žin lo'o güert chia'anə'. Na' chixjwcz'a' le'e.” Nach ja'ac beñə' ca'. ⁸Na' catə' bžin or yosa'a xan güertən' xmose' ca', nach gože' mos əblao che'enə': “Beyax beñə' güen žin ca' par chixjwga'aco'one', solaoteco' chixjo' beñə' ca' bla'ac bzebe, na' yeyožlo' len beñə' ca' bla'ac nechte.” Nach ben mos əblaon' can' ben xane'enə' mendad. ⁹Gwdixjue' zgua'atec beñə' ca' gosə'əzolaogüe' gwso'one' žin cheda gueyə' še'elə tgüejə denario to toga'aque'. ¹⁰Na' catə' gwduxjue' beñə' ca' gosə'əzolao

chso'on žinnə' temprante, gwsa'aque beṇə' ca' de que chixjoche' lega'aque' de'e scha'och laogüe de'en gosə'əzolaogüe' chso'one' žinnə' temprante. Pero tozəczə can' gwɔdxjue' yoguə'əlołtega'aque'. ¹¹Na' catə' beyož gosə'əzi' laxjw beṇə' ca' gosə'əzolao žinnə' temprante, gwsa'ade'e xan žinnə' dižə'. ¹²Na' de'e tant chesə'əloque' toe' gože' xan žinnə': "Bedo žanə' bžaglaochguato' lao de'e zeyə'ən bento' žin chio'onə'. Na' tozəczə can' gwɔdxjo' neto' len beṇə' ca' bla'ac bzebe, len yetor güejgan' gwsə'one' žinnə'." ¹³Pero na' xan žinnə' gože' be'enə': "Migw chia', bitobi de'e mal chona' contr le'e. ¿Ecaguə tratən' bencho de que to denario chixjua' to tole? ¹⁴Laxjon' bagwxio', guaquə yeyejo'. Bagwɔdxjua' beṇə' ca' con can' go'onda' la'anə'əczə bla'aque' bzebe. ¹⁵¿Bixchen' chacxi'ido' nada' ni che de'en naca' beṇə' güen? Lao na'an naquən gona' con can' che'enda' len de'en deida'." ¹⁶Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' bosə'əzenag jemplən': —Can' naquən, nitə' beṇə' bito zjənaque' beṇə' blao na'a pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjənaque' beṇə' blao na'a, pero lecəzə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao. Diozən' chaxe' yoguə'əloł beṇə' par se'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' lega'acze' chque'e ca xi'ine'.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

¹⁷Jeso'osən' na' zan disipl che' ca' zja'aque' par Jerosalennə'. Na' lao zjəngüie'e nezən' Jeso'osən' gwleje' partlə disipl che' ca' šižinnə'

na' gože' lega'aque': ¹⁸—Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' bəxoz əblao ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' yesə'əchoglaogüe'en chia' de que so'ote' nada'. ¹⁹Na' lecəzə so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwlaž checho par so'one' nada' borl, na' yesə'əyine' nada' yid sot, nach tenə' yosə'əde'e nada' le'e yag corozən', pero na' yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Xna' Jacobən' na' Juannə' gwṇabe' yesə'əbe' xi'ine' ca' cuit Jeso'osən' gan' ṇabi'enə'

²⁰Na' ja'ac xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' na' len xna'aga'aque'lenə' lao Jeso'osən'. Na' xna'aga'aque'lenə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Chṇabda' le' to goclen.

²¹Nach Jeso'osən' gože'ene': —¿Bi goclennə' che'endo' gona'?

Nach xna'aga'aque'lenə' gože'ene': —Che'enda' gono' par ničh xi'ina' quinga yesə'əbi'e šla'a güejə cuito'on catə' əžin ža ṇabi'o nasyon chechonə'.

²²Jeso'osən' gože' Jacobən' len Juannə': —Bito chache'ile bi de'en chṇabele nada'. ¿Eguaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'? ¿Egwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

²³Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə čhi'i saquə'əle can' čhi'i saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə', pero

bito naquən par əni'a' nada' non'
cue' cuitan' catə'an əžin ža nabi'a.
Tozə Xa' Diosən' bagwleje' beṇə' ca'
yesə'əbe' cuita'anə'.

²⁴Nach disipl ca' yeši catə'
gwse'ene' can' gosə'əna disipl ca'
çopə besə'əže'e lega'aque'. ²⁵Nach
Jeso'osən' goxe' yogue'e par niç
gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože'
lega'aque': —Nezecho nitə' beṇə'
gwnabia' na' beṇə' blao çe to to
nasyon, na' la fuers chesə'anabi'e
beṇə' nitə' xni'aga'aque'. ²⁶Pero
caguə can' cheyalə' gonle. Šə
no le'e chene'ele gacle beṇə'
blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle
gaquəlenle ljuežjle. ²⁷Na' šə no le'e
chene'ele gacle xen entr ljuežjle,
cheyalə' gon cuinle ca xmos beṇə'
ca' yela'. ²⁸Diosən' bsele'e nada'
golja' beṇəçh, na' caguə bida' par
niç beṇəçhən' sa'aclene' nada',
sino que bida' par gaquəlena'
beṇəçhən', na' par əgwnežjo cuina'
çhixjua' xtolə' yoguə'əloj beṇəçhən'
catə'an so'ote' nada'.

**Jeso'osən' bene' par niç çopə
beṇə' lçhol besə'əle'ine'**

²⁹Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'
Jeso'osən' len disipl çe' ca' catə'an
besa'aque' syoda Jericon'. ³⁰Na'
çopə beṇə' lçhol zjəchi' cho'a
nezən' galən' zjəyeda Jeso'osən'.
Catə' gosə'ənezene' de que
Jeso'osən' chedie' laoga'aque'enə'
nach gosə'əne' zižjo, gwse'e
Jeso'osən': —Xanto', len' naco'
xi'in dia çe de'e Rei Dabin'.
Beyašə'əlažə'əšgwei neto'.

³¹Nach beṇə' ca' chesyə'əde
laoga'aque'enə' gosə'ədile'
lega'aque' par niç nite'e žizə. Pero

nachle gosə'əne' zižjochlə gosə'əne':
—Xanto', len' naco' xi'in dia çe
de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšgwei
neto'.

³²Jeso'osən' gwleze' gan'
nite'enə', nach goxe' lega'aque' par
gosə'əbigue'e laogüe'enə'. Nach
gože' lega'aque': —İBin' chene'ele
gona' len le'e?

³³Nach gwse'ene': —Xanto'
benšga par niç yele'ito'.

³⁴Jeso'osən' beyašə'əlaže'e
lega'aque' na' gwdane'
jlaoga'aque'enə', nach le'e
besyə'əle'iteine', na' jəsə'ənaogüe'
Jeso'osən'.

**Gwso'elaogüe'e Jeso'osən'
catə' beyo'e Jerosalennə'**

21 Na' lao zja'ac Jeso'osən' len
disipl çe' ca' Jerosalennə'
besə'əžine' Betfage, gan' zo
ya'a de'en nzi' Olibos gałə'əzə
Jerosalennə'. Na' Jeso'osən' gwleje'
çopə disipl çe' ca', ²na' gože'
lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao'
de'en chi' de'e na' na' žjəti'ile
to borr bia no'olə da'ab yag na'
nçhe'ete to xi'in da'ob. Na' gwsežle
xna'abən' na' əche'eleb nga len
xi'in da'obən'. ³Na' šə bi ye'e beṇə'
le'e, na' ye'elene': “Xanto' nan'
chyažjene' lega'aque'.” Na' le'e
desyə'əsantecze'eb len le'e.

⁴Goc ca' par niç goc complir can'
bzoj de'e profet Zequerian' ben' be'
xtižə' Diosən' cana' gwne':

⁵Gož beṇə' ca' nitə' Jerosalennə':
“Le'e ggüiaš baza' Rei çhelen'.
Žie' cožə' borr da'onə' ca to
beṇə' cui naquə beṇə' blao.”

⁶Na' ja'ac disipl ca' yež dao'
de'en gož Jeso'osən' lega'aque' ca',

na' gwso'one' can' ben Jeso'osən'
mendad. ⁷Na' besyə'əche'e borran'
len xi'inəbən' lao Jeso'osən',
na' besə'əxoə no xaga'aque'
cožə'əga'acquəbən', nach gwžia
Jeso'osən' bia da'onə' par gwyeje'
Jerosalennə'. ⁸Na' lao nez gan'
zde'enə' beṇə' zan gwso'ela'ogüe'e
Jeso'osən' bosə'ošiljue' no
xaga'aque'enə' par niçh blej borran'
len na' leczə gosə'əchogue' no
xozə' yag de'e nitə' tcho'a nezən' na'
bosə'anite'en lao nezən'. ⁹Na' beṇə'
zan gosə'əbialao lao Jeso'osən'
na' leczə beṇə' zan jəsə'ənao le'.
Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban
che' gosə'əne': —iLechgualē beṇə'
güen be'enga, naque' xi'in dia che
de'e Rei Dabin'!iSošga Rei chechon'
mbalaz ben' baza' nga bselə'
Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'oche'
txen len beṇə' ca' nitə' gan' zo
Diozən'.

¹⁰Na' catə' bžin Jeso'osən'
Jerosalennə' yoguə' beṇə' ca'
ža' syodan' besyə'əbanene', na'
gosə'əne: —¿Noxa bengə bla' nga?

¹¹Na' beṇə' ca' nžag Jeso'osən'
catə'an bežine' lao' syoda
Jerosalennə' bosyo'oži'e
xtižə'əga'aque'enə' gwse'e: —Bengə
Jeso'os beṇə' za' Nasaret gan'
mbane Galilean' na' cho'e xtižə'
Diozən'.

**Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca'
chso'on ya'a yo'odao' əblao
che beṇə' Izrael ca'**

¹²Na' gwyej Jeso'osən' yo'odao'
əblao che chio'o beṇə' Izrael na'
bebeje' yoguə' beṇə' ca' chso'on
ya'a chy'onə'. Nach gwlo'oni'ane'e
mes che beṇə' ca' choso'oša' mech,

na' leczə ca' bene' len yag siy
che beṇə' ca' chso'otə' ngolbexə.

¹³Gwde beyož bene' ca' gože'
lega'aque': —Nyojczən can' gwna
Diozən' gwne': “Che'enda' yesə'əna
beṇə' de que liža'an naquən to latjə
gan' so'on beṇə' orasyon”, pero na'
le'e babenlen ca to latjə gan' ža'
beṇə' bguan.

¹⁴Na' beṇə' lçhol ca' na' len beṇə'
coj ca' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'
žlac gwzoe' lo'o yo'odao'onə'. Nach
beyone' lega'aque'. ¹⁵Pero na' bçoz
əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'i lei de'en bzoj de'e
Moisezən' lechgualē besə'əže'e
catə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en
ben Jeso'osən'. Na' leczə besə'əže'e
catə' gwse'enene' can' gwso'elao'
bi'i xcuidə' ca' Jeso'osən' yo'odao'
əblaonə', de'en gosə'ənabo':
“iLechgualē beṇə' güen be'enga,
naque' xi'in dia che de'e Rei
Dabin'!” ¹⁶Nach gwse'e Jeso'osən':
—¿Ezendo' bin' gosə'əna bi'i xcuidə'
ca'?

Jeso'osən' boži'en gože' lega'aque':
—Zenda'. ¿Ecabi za'alažə'əle can'
nyoj Xtižə' Diozən' de'en gož de'e
Rei Dabin' Diozən', nan:

Le' babeno' par niçh bi'i
xcuidə' na' bi'i cho'a nižə'
ca' chso'ela'obo' le' can'
chazlažə'o?

¹⁷Nach bechoje' gan' nitə' beṇə'
ca', na' beze'e syodan'. Na' že' na'
jəyega'ane' Betania len disipl che'
ca'.

**Ben Jeso'osən' par niçh
bgüiž yag yixgüion'**

¹⁸Na' zil beteyo besa'aque'
Betanian' jəsyə'aque' Jerosalennə'

de'e yoblə. Na' lao zesya'əngüie' nezən' gwdon Jeso'osən'. ¹⁹Na' ble'ine' to yag yixgüio zon cho'a nezən' na' gweyeje' jägüie' šə žian yixgüion'. Pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia. Nach gože'en: — Caneque cuich bi bi yixgüion' cuio'.

Na' lao or na' le'e bgüižten. ²⁰Catə' besə'əle'i disipl che' ca' can' goquən', besya'əbanene', nach gwse'ene':

—¿Bixchen' le'e bgüižte yaguən'?

²¹Na' Jeso'osən' gože' lega'aque':

—De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' na' bito chac chop lažə'əle, guaquə gonle can' babena' par ničh bgüiž yaguən'. Na' leczə ca' guaquə gonle par ničh ya'a nga žjəyazon lo'o nisdə'onə'. ²²Na' šə chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho, bitə'ətezə de'en ənabechone' lao orasyonnə', gonczə'en chio'o.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²³Nach, Jeso'osən' gozeje' yo'odao' əblaona' de'e yoblə par jəsəd jəlo'ine' beṇə' ca'. Na' bałə beṇə' fariseo ca' na' yebałə beṇə' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əbigue'e cuit Jeso'osən'. Nach gwse'e Jeso'osən': —¿Nac goquən' gwxi'o yelə' gwnabia'anə' na' non' ben le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

²⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə de to de'e ṇabda' le'e. Šə gwnale nada' de'en ṇabda' le'e nach əṇia' le'e non' beṇ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. ²⁵Lenašc nada': ¿non' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis? ¿EDioz nan' bselə'ene' o šə beṇə' yoblən'?

Nach boso'oxi'e gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bselə'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, na' ye'e chio'o: “¿Bixchexan' bito gweyejle'ele che'?” ²⁶Na' šə ye'echone' de que to gwłazzen' bide', cuili biczən' so'one beṇə' quingan' chio'o, chedə' chse'ejle'e de que Diozən' bselə'e de'e Juannə' par be'e xtižə'ena'.

²⁷Nach gwse'e Jeso'osən': —Bito ṇezetə' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əṇia' non' beṇ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

Jempl che chopə xi'in beṇə'

²⁸Le'e gon xbab bi zeje jempl nga: Gwzo to beṇə' gwnitə' chopə xi'inə'. Na' gože' tobo': “Xi'inə' neža che'enda' šejo' güen žin gan' ža' yag obas čhia' ca'.” ²⁹Nach xi'inə'ena' gožbo' le': “Bito ša'a.” Pero gwdełə beyombo' xbab, nach gweyejbo'. ³⁰Nach gozeje' gan' zo xi'inə'len yeto, na' ježe'ebo' can' gože' bi'i bišə'əbo'onə'. Na' le'e gožte bi'in le': “Guaquəczə, na' ša'a.” Pero bito gweyejbo'. ³¹Le'e našc nada': ¿nobo' bi'i ca' chopə boso'ozenagbo' che xaga'acbo'onə'?

Nach gwse'ene': —Bi'i nech na'.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leiczelen'. Na' de'e li chnia' le'e beṇə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' yobach yoso'ozenague' che Diozən' cle ca le'e na' yobəch əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'. ³²Ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bide' laolen' na' gwđixjue'ine' le'e naquən' cheyałə' gonle par ničh yebei Diozən' le'e. Pero

bito gwyejle'ele che'. Letga beṇə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' gwse'ejle'e che'. Na' catə' gocbe'ile de que beṇə' ca' bagwse'ejle'e che', bito bedinjle xtolə'əle ca' par šejle'ele che de'e Juannə'.

Jempl che mos mal ca'

³³Le'e gwzenag yeto jempl nga. Gwzo to beṇə' na' lao to pedas yežlyo chen' goze' zlezə yag obas na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' bososi'e obasən' par bechoj xisein'. Na' leczə bene' to campnary gan' yesə'əcua'a beṇə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beṇə' par bosogüia bosoye'en, na' gwde na' gwze'e jəzoe' ga yoblə.

³⁴Catə' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bsele'e to chopə xmose' gan' ža' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' par žjəsyə'əxi'e to tlcw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e.

³⁵Pero na' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' bito bosə'əgüialaogüe' mos che' ca'. Gosə'əyine' toe', na' yetoe' bosoišize'ene' yej, nach yetoe' gwso'ote'. ³⁶Nach bosselə' xan yag obasən' mos zanch clezə ca beṇə' ca' bsele'e nech, pero leczə can' gwso'onene' beṇə' nech ca' leczə can' gwso'onene' lega'aque'.

³⁷Nach xan yag obasən' bsele'e cuinczə xi'ine'enə', goquene' əsa'ape'ene' respet na' yosyo'onežjue'ene' cwsešən'. ³⁸Pero na' beṇə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə', nach gosə'əne' entr lega'acze': "Be'engan' xi'in xan yag obasən', na' le'enə' yega'anlen biennə'. Leda gotchone' par nič yega'anlencho yežlyo che

xe'enə'." ³⁹Nach bosoi'əize'ene', besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'.

⁴⁰Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beṇə' ca' ža'anə': —čNac chactgüeile gon xan güertən' len beṇə' ca' bocua'anlene' güert che'enə' catə' yežin cuine'?

⁴¹Nach gwse'ene': —Gote' lega'aque' yełə' beṇə' mal chega'aque'enə', na' yegüe'e güertən' lao na' beṇə' yoblə. Yegüe'en lao na' beṇə' so'on complir yosyo'onežjue'ene' to tlcw cwseš che'enə' catə' əžin ža par yesyə'ətobe'en.

⁴²Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca'aczən'. Na' əcabiṇə' šejni'ile bi zejen de'en nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues
güen yo'o ca',
lenṇə' banaquən yej squin.
Xancho Diozən' babzoe' yejən'
gan' cheyalə' son
na' de'e zaquə' yebanecho can'
bene'enə'.

⁴³De'e na'anə' chnia' le'e de que Diozən' cuejyichje' cuich nabi'e nasyon chelena' na' cueje' beṇə' yoblə beṇə' yoso'ozenag che' par nabi'e lega'aque'. ⁴⁴Na' ca naquə yejən' ža, yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxorə lao yejən' na' cue'ežožje'. Na' yoguə' no cuinə' šejle' chia' catə' babžin žan' gaquə' juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxorə yej laogüe'enə' na' əgwšə'žjən le'.

⁴⁵Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' fariseo ca', catə' gwse'enene' jempl ca' de'en be' Jeso'osən', gwsa'acbe'ine' de que be'e jempl ca'

por ni che de'en cui chse'ejle'e che'.
⁴⁶Nach gwse'lenene' yesə'əzene'ene'
 pero bitobi gwso'onene' le'.
 Besə'əzebe' šə bi so'one beṇə' ca'
 nžague'enə' lega'aque', chedə'
 yogue'e gwse'ejle'e de que Diozən'
 bsele'e Jeso'osən' par cho'e
 xtiže'enə'.

Jempl che to yelə' gošagna'

22 Na' de'e yoblə bsd blo'i
 Jeso'osən' beṇə' ca' len
 jemplən', gozne': ²—Yelə' gwnabial'
 che Diozən' gwxaquə'əleben ca de'e
 nga goquən'. Zo to rei, beṇə' ben
 gast cata' bšagna' xi'ine'enə'. ³Na'
 bene' combid beṇə' zan əžja'aque'
 liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' catə'
 bžin or par solao lnin', rein' bsele'e
 xmose' ca' par jəsə'əxi'e beṇə' ca'
 babene' combidən'. Pero notono
 no gwse'ene əžja'ac lao yelə'
 gošagna' che xi'ine'enə'. ⁴Nach gože'
 yexonj xmose' ca': "Le'e žjež beṇə'
 ca' zžənaquə combidən' de que
 babsi'ini'a de'en gaochonə'. Babeta'
 xco'onə' ca' na' xme'edaogua'a ca'
 bia ca' chsa'anə', na' yoguə' de'e
 ca' yelə' babsi'ini'a par gaocho.
 Na' ye'ega'aclene' sa'aque' gaocho
 de'en babsi'ini'anə'." Nach ja'ac
 mos ca' jse'eže' lega'aque' ca'. ⁵Pero
 beṇə' ca' bito gwso'one' cas. Toe'
 gwyeje' jəgüie' yežlyo che'enə', na'
 yetoe' gwyeje' jene' negosy. ⁶Na'
 yebalə' bosə'əñize' mos ca' bsele'
 rein' na' gosə'əzi'ichize'e lega'aque'
 na' gwso'ote' balə'. ⁷Na' lechgualə
 bž'a'a rein', na' bsele'e soldad che'
 ca' jse'ete' lega'aque' na' bosə'əzeye'
 syoda chega'aque'enə'. ⁸Nach
 rein' gože' xmose' ca': "Babsi'ini'a
 de'en gaocho lao lnin', pero ca

naquə beṇə' ca' bena' combidən'
 nacbia' bito zžəzaque'e par la'aque'
 liža' nga əsa'ogüe'. ⁹Le'e žja'ac
 yež ca' yelə' na' le'e žjəta yoguə'
 lquey ca' na' gonle combid yoguə'
 beṇə' chaš par da'aque' sa'ogüe'."
¹⁰Na' mos ca' ja'aque' yoguə' nez
 ca' na' jəsə'ətobe' con yoguə' beṇə'
 besə'əžague', no beṇə' naquə beṇə'
 güen na' no beṇə' naquə beṇə' mal,
 par ničh beža' liž rein' xte cuich bi
 latjə gotə'.

¹¹Pero na' catə' gwyo'o rein'
 jəgüie' beṇə' ca' bazjənžaguən',
 na' entr lega'aque' ble'ine' to
 beṇə' cui nyaze' lachə' de'en
 chnežjo rein' de'en chsa'aze' lao
 lninə'. ¹²Nach gož rein' le': "Migw
 chia' ĩnac goquən' gwyo'o nga? la'
 bito nyazo' lachə' de'en cheyalə'
 chazo'." Na' be'enə' bito bželene'
 bi ye'e rein'. ¹³Nach rein' bene'
 mendad yoso'ochej xmose' ca'
 ni'ana' be'ena' na' yesyə'əbeje'ene'
 fuerlə, gan' lechgualə naquə žchol,
 gan' cuežyaše'e na' gan' gaoyejə
 leye' zejlicane. ¹⁴Can' naquan,
 Diozən' chaxe' yoguə' beṇə' par
 əse'ejle'e che', pero balgue'en
 choso'ozenague' che', na' chque'e
 lega'aque' ca' xi'ine'.

**Gosə'əñabene' Jeso'osən' šə
 naquən güen yesə'əyixjue'
 impuest che gobiern**

¹⁵Nach beṇə' fariseo ca'
 besə'əžague' par bosə'əxi'e naclə
 so'one' par ničh yesə'əcuaeje'
 Jeso'osən' dižə' de'en yesə'əchine'
 par əsa'ogüe' xya che'. ¹⁶Na' beṇə'
 fariseo ca' bosə'osele'e balə beṇə'
 zžənaquə cuent len lega'aque' lao
 Jeso'osən' na leczə bosə'osele'e balə

beṇə' chso'on txeṇ len Erodən' par jse'eže'ene': —Maestr, ɳezeto' de que cho'o dižə' li. ɳezeto' de'en chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. Na' ɳezeto' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə', la' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blao o šə bito naque'. ¹⁷De'e na'anə' zedenabeto' le' par ənao' neto' naquən' cheyaḷə' gonto'. ¿Enaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman', o šə bito cheyaḷə' chixjwto'on?

¹⁸Jeso'osən' gocbe'ine' caguə do lažə'əga'aque'ena' gwse'ene' ca', nach gože' lega'aque': —iNacle beṇə' goxoayag! ¿Bixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'en gwchinle contr nada'? ¹⁹Le'e gwlo'i nada' xmechlen' de'en chyixjwle che impuestən'.

Nach boso'olo'ine' le' to denario. ²⁰Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿No diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

²¹Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyaḷə' əgwnežjwlene'.

²²Nach beṇə' ca' catə' gwse'lenene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene'. Na' besa'aque' gan' zoe'ena'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²³Na' le'e ža na'atezəczə besə'əzžin baḷə beṇə' sadoseo beṇə' ca' cui chse'ejle' de que yesyə'əban beṇə' guat ca', na' de'e na'anə' jse'eže'ene': ²⁴—Maestr, de'e Moisezən' bzoje' de que šə to beṇə'

byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an no'olə che'ena' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'ena' bagotən' cheyaḷə' yeque'e no'olənə' par nič nitə' xi'in dia che de'e beṇə' biše'ena'. ²⁵Bəch bemb'ato' gažə bišə'əga'aque'. Na' beṇə' nechən' bšagne'e, na' gote', na' notono xi'ine' gwzo. Na' biše'e əgwchopən' beque'e no'olən'. ²⁶Na' leczə got beṇə' əgwchopən' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyone, nach beṇə' bišə'əga'aque' ca' yelə', xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at, na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. ²⁷Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. ²⁸Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ¿noe' entr beṇə' gažə ca' gaquə be'en che no'olən'? la' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁹Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chonle xbab šao' de'en nale ca', la' bito ɳezele can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən na' nic ɳezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'. ³⁰Catə'ən yesyə'əban beṇə' guat ca', bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui, na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebzen' əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. ³¹Na' ca naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ¿əbito za'alazə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən', nan: ³²“Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” Na' ɳezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə'

guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban.

³³Na' beṇə' zan ca' zjənžaguən' besyə'əbanene' catə' gwse'ene' dižə'ən de'en bsd blo'ine' lega'aque'.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

³⁴Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' de que Jeso'osən' bzožie' beṇə' sadoseo ca', nach jeza'aque' lao Jeso'osən'. ³⁵Na' to ben' chsd chlo'i lein' leczə gone'ene' cueje' Jeso'osən' dižə' de'e gwchine' contr le'. Na' gože'ene': ³⁶—Maestr, lao lei che Diozən' ĩnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

³⁷⁻³⁸Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch na' de'e blaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Cheyałə' gaguecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho.”

³⁹Na' de'e əgwchopen' lebbe nan len de'e nechen': “Cheyałə' gaguecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” ⁴⁰Chopə de'e ca' non Diozən' mendad goncho zjənoxə'ən doxen de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en boso'ozoj beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana'.

Cristən' naque' xi'iṇ dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹Na' lao ne'e zjənžag beṇə' fariseo ca' lao Jeso'osən', ⁴²gože' lega'aque': —ĭBin' chontgualē xbab che Cristən' ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'? ĭNo xi'iṇ dia chei gaque'?

Na' gwse'ene': —Gaque' xi'iṇ dia che de'e Rei Dabin'.

⁴³⁻⁴⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le'. Gwne' de que Cristən' naque' Xane'. Quinga bzoje':

Xancho Diozən' gože' Xana'an: “Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

Na' gona' par ničh nitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

⁴⁵Na' de'en gwna de'e Rei Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ĭcəabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'iṇ dia che' na'anə' ža?

⁴⁶Na' notoch no goquə yosyo'ožili xtiže'enə'. Na' dezd ža na' bitoch besyə'əyaxjene' bi yesə'əṇabene' Jeso'osən'.

Xtolə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

23 Nach Jeso'osən' gwzoloa be'e dižə' len disipl che' ca' na' len beṇə' zan ca' nitə' gan' zo'enə', gwne': ²—Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' bazjənłane' xlatjə de'e Moisezən' par choso'ozejni'ine' beṇə' lei che Diozən'. ³Na' de'e na'anə' le'e gwzenag chega'aque' catə' choso'ozene' le'e can' na lein', na' le'e gon can' nannə', pero bito gonle can' chso'on lega'aque', chedə' lega'aque' bito chso'one' de'en chəsə'əne' cheyałə' gonle. ⁴Lega'aque' chesə'əzanche' can' na lein', na' chso'one'en ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chse'enene' soa' beṇə' yoblə

len, na' bito chse'ene lega'aque' əso'en. ⁵Ca naquə beṇə' ca' yoguə' de'en chso'one'enə', chso'one'en parzə niḥ yesə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə', na' so'elaogü'e lega'aque'. Nchej na'aga'aque'enə' na' nchej lao xgaga'aque'enə' caj dao' gan' ža' part güejə Xtižə' Diozən' na' chso'one' caj dao' ca' de'e cha'odao'. Na' leczə chso'one' lox xadon̄ chega'aque'ena' de'e tonə. ⁶Chesyə'əbeine' chesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blaο ca' catə' chja'aque' gan' chac no lni, na' catə' chja'aque' yo'odao' chega'aque'. ⁷Chesyə'əbeine' catə' beṇə' ca' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' catə' chesə'ənopə'e na'aga'aque'en do lao lquey, na' chse'enenə' yoso'osi' beṇə' lega'aque' maestr.

⁸Pero əchnia' le'e, bito gonle byen ye'e beṇə' le'e “maestr” laogüe de'en chsed chlo'ile xtižə'anə', chedə' nadə'əzan' gwlej Diozən' par naca' maestr chele, nadan' bsele'e par gaquəlena' beṇə'chən'. Na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' chaque bišə'əljuežjle tole yetole. ⁹Na' leczə bito nale che notə'ətezə beṇə' de que naque' “Padrecito”. Tozə Dioz ben' zo yoba naque' Xacho. ¹⁰Na' bito gonle byen ye'e beṇə' le'e “Xana'”, chedə' leczə tozə nada' Cristən' gwlej Diozən' par naca' Xanle. ¹¹Šə no le'e nacle beṇə' blaοch, cheyalə' əgwzəxjw yichjle gaquəlenle ljuežjle. ¹²Notə'ətezle cho'elao' cuinle Diozən' gone' par niḥ gacbe'ile de que bitobi zaquə'əle. Na' notə'ətezle chonle xbab de que bitotec bi zaquə'əle, Diozən' gone' le'e yeļə' bala'an.

¹³Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə'

fariseo. Chxoayagle beṇə' par niḥ cui so'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque' na' leczə le'e bito cho'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e.

¹⁴Na' probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle no no'olə gozebə par niḥ no'ol ca' chso'one' le'e ližga'aque' na' len bichlə de'en de chega'aque'. Nach catə' chonle orasyon cho'echgualə dižə' par niḥ əxoayagle beṇə' əsa'aquene' nacle beṇə' güen. Goscha'och Diozən' castigw chelen' clezə ca che beṇə' ca' cuitec zjəneze' can' na lein'.

¹⁵Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Nacle beṇə' goxoayag. Chja'actezə chja'acle chjətjlje beṇə' zitə' beṇə' yesə'ənao de'en chsed chlo'ile. Na' catə' chželga'aquelenə' chzejni'iga'aquelenə' par niḥ əsa'aque' lechguale beṇə' maləch clezə ca le'e.

¹⁶iProbchguazə le'e! Nacle ca beṇə' lchə' beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgü'e nez beṇə' yoblə. Nale de que notə'ətezə beṇə' chzoe' joramentən' por yo'odao' əblaonə', bitobi zeje jorament che'enə'. Pero šə chzoe' joramentən' por oro de'en de lo'o yo'oda'onə', nachən' zejen de que cheyalə' gone' can' chone' lyebe. ¹⁷Le'e nacle ca beṇə' lchə' na' bitobi chejni'ile. Oron' bitotec bi zaquə'ən. Yo'oda'onə' gan' yo'o oron' lennə' zaquə'əchən, la' de'en yo'o oron' lo'inə' de'e na'anə' oron' naquən che Diozən'. ¹⁸Na' leczə nale de que šə to beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə'ən par chso'elaogü'e Diozən', bitobi zeje

jorament che'enə'. Pero na' šə chzoe' joramentən' por de'en xoa lao mes de yejən', cheyalə' gone' can' chone' lyebe. ¹⁹Le'e nacle ca beṇə' lchol na' bitobi chejni'ile. De'en choso'ozeye' par chso'elaogüe'le Diozən' bitotec bi zaquə'an. Mes gan' chxoa de'en chosə'ənežjue' Diozən' lennə' zaquə'əchən, la' de'en choso'oxoe' de'e ca' laogüen, de'e na'anə' chsa'aquən che Dioz.

²⁰Šə beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yejən' lenczə por de'en xoa laogüennə' chzoe'en. ²¹Na' šə beṇə' chzoe' joramentən' por yo'oda'onə', lenczə por Dioz nan' chzoe' joramentən' chedə' yo'oda'onə' naquə che Diozən' na' nan' zoe'.

²²Na' šə beṇə' chzoe' joramentən' por yoban', por Dioz nan' chzoe'en, chedə' la' nan' chi' Diozən' chnabi'e.

²³Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. iNacle beṇə' goxoayag! La'anə'əczə chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüej chele, che niz chele, na' che comin chele, bitobi zejen, chedə' bito chzenagle che de'e ca' zjənaquə de'e žialaoch de'en na lein'. Bito chonle de'en naquə güen lao Diozən'. Bito cheyašə'əlažə'əle sa'aljuežj beṇəchle. Bito chonle complir can' nale. De'e quinga zjənaquə de'e žialaoch gonle; pero bito cheyalə' cuejyichjle cui əgwnežjwle de'e ca' chnežjoczlene'.

²⁴Nacle ca beṇə' lchol beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgüe'le nez beṇə' yoblə. Gwxaquə'əlebele ca to beṇə' chebej bizə beb dao' nchixə yelə' guao che'enə', pero bito chache'ine' šə nchixə'əchlən to de'e xen de'e zaquə' yebeje'.

²⁵Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. iNacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chchin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nich chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen pero lechguale chzelažə'əle bi de'e de che beṇə' na' chebeichgüeile chca'alen.

²⁶Le'e beṇə' fariseo, nchol yichjla'ažda'olen'. Le'e yedinje xtolə'əle ca' par nich de'e liczə gacle beṇə' güen can' chene'ele so'on beṇə' xbab nacle.

²⁷Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' de'en bzoj de'e Moizezən', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. iNacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca to ba de'en zjənone' xochechgua laogüenə' pero lo'ilei ža' žit beṇə' guat na' chi'ichgua de'e zban.

²⁸Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' goxoayag na' beṇə' malchgua.

²⁹iProbchguazə le'e chsed chlo'ile lein! na' iprobchguazə le'e beṇə' fariseo! Nacle beṇə' goxoayag. Chonle monment lao ba che de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' chonle xochechgua lao ba che yeziquə'əchlə beṇə' gwso'on de'e güen. ³⁰Na' nale: "Žalə' chio'o bazoch ca tyemp che de'e xaxta'ocho ca', bito bencho txen len lega'aque' ca de'en gwso'one' gwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'." ³¹Pero na' yoguə'əlolte de'en chonle chlo'in de que tozəczə can' nacle len de'e

ḡaxta'ole ca' beṇə' ca' gwso'ot de'e profet ca'. ³²Šə de'e tant chebeile chonle de'e malən', le'e gwza'alao legon biquə'əchlə de'e mal de'en bito golə' so'on de'e ḡaxta'ole ca'.

³³Le'e nacle beṇə' goḡoayag na' naljele. ¿Echaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en gon Diozən' le'e ca de'en əsele'e le'e lao yi' gabilən'? ³⁴Na' de'en gona' nada' əse'la'a beṇə' so'e xtiža'anə' na' no beṇə' sin' laolenə', na' nochlə beṇə' yoso'osedene' le'e xtiža'anə'. Na' bale' gotle əgwda'aga'aclene' to le'e yag coroz, na' yebale' chinle do lo'o yo'odao' chele ca', na' yebale' yolagzejə yolagzidəga'aclene' gatə'ətezə yež žja'aque'. ³⁵Na' de'en gonle ca' gaple dolə' che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'on de'e güen, beṇə' ca' gwso'ot de'e ḡaxta'ole ca', gwzolaozən len de'e Abe'len' xi'in beṇə' nech ca' ben' naquə beṇə' güen lao Diozən' na' beyožən len de'e Zequeria xi'in de'e Berequias. Zequeria na'anə' ben' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən'. ³⁶Na' de'e li le'e mbanle na'a si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'ot de'e ḡaxta'ole ca'.

Begüine'e Jeso'osən' por ni che xto'ə' beṇə' Jerosalen ca'

³⁷iProb le'e beṇə' Jerosalen! Chotle beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' beṇə' ca' chselə' Diozən' par chso'elene' le'e xtiže'enə' chšižə'əga'aclene' yej. Zan las bago'onda' yotoba' le'e can' chon to jeid cheyež xi'inəb, pero bito be'ele latjə. ³⁸Na' na'a cuejyichj Diozən'

le'e. Bitoch gone' cas chele. ³⁹Na' əchnia' le'e, bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža ənale: “Cho'ela'oto' ben' za' nga, babselə' Xancho Diozən' le'.”

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'ochinje' yo'odao' əblaonə'

24 Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə' par šeje' ga yoblə gosə'əbiguə' disipl che' ca' gan' zo'enə' na' lao chəsə'əgüi'e yo'odao' əblaonə' gwso'e dižə' catec xoche naquən na' leczə ca' yo'o ca' zjənyechjən. ²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bable'ile catec xochen' naquə yoguə' de'e quinga. Na' de'e li chnia' le'e ca naquə de'en chle'ile na'a, gwžin ža yosyo'ochinj beṇə' doxenən, na' notoch no le'i lega'acquən.

De'en gaquə catə'ən bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

³Na' ja'aque' ya'a Olibosən' na' Jeso'osən' gwchi'e lao ya'anə' toze'. Na' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Xanto', ¿do batə'əquən' gaquə de'e nga nao' nga? Na' ¿nac gaquən' gache'ito' de que bazon baozə yido' de'e yoblə par šo'o fin che yežlyon'?

⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab par niçh notono əḡoayag le'e. ⁵Gwžin ža catə' zan beṇə' goḡoayag ša' lao yežlyo nga beṇə' se'ene'ene' yoso'olane' xlatja' nga. Na' yesə'əne': “Nada'an Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' le'e.” Na' beṇə' zan yesə'əḡoayague'. ⁶Na' yene'ele dižə' de que chac gwdi'ə, o de que guaquə gwdi'ə, pero na' bito žeble, chedə' zgua'atec

cheyalə' gaquə ca'. Na' bito le'e žinte žan' par šo'o fin che yežlyon'.
 7 Na' yesyə'ədilə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' gaquə bgua bgüin na' cue'e yižgüe', na' leczə xo'ochgua. 8 Na' te gaquə ca' ne'e yesə'əžaglaoch beṇə' ža' yežlyon'.

9 Nach beṇə' ca' ža' doxen yežlyo nga yesə'əgue'ine' le'e čhedə' chonliləžə'əle nada'. Na' so'one' le'e lao na' beṇə' contr ca', na' yesə'əsaquə'əzi'e le'e, nach so'ote' le'e. 10 Cana' ža, beṇə' zan beṇə' bachso'onliləžə' nada' yesə'əbejyichje' cuich so'onliləže'e nada'. Na' lega'acteze' yesə'əgue'ine' ljuežjga'aque' beṇə' ne'e chso'onliləžə' nada' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' contr ca'. 11 Na' beṇə' zan so'onliləže'e yesə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e na' yesə'əxoayague' beṇə' zan. 12 Na' laogüe de'en šanch beṇə' ca' so'on de'e malən', beṇə' zan juisy beṇə' bachso'onliləžə' nada' cuich əsa'aque'ne' che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onliləžə' nada'. 13 Pero na' notə'ətezle šə co'o gwčejlažə'əle len de'en čhi' saquə'əle par gonliləžə'əle nada' na' gwzenagle čhia' xte catə'əch əžin ža gatle, gožjəyezole len Diozən'. 14 Na' žja'ac beṇə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que nabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. Na' catə' bazjəneze beṇə' ža' yoguə' nasyonṇə' len, cana'achən' əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

15-16 Bablable can' bzoj de'e profet Daniel ben' be' xtižə' Diozən'

cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beṇə' mal so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'e chgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, canan' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. Le'e chlable de'en nga le'e šejni'in. 17 Na' šə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə', bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. 18 Na' leczə ca' beṇə' zda do yoba bito galə' yebile par žjəyexi'e xadoṇ che'enə' liže'. 19 Na' ca tyempən' lechguale zdebə gaquən len no'olə ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chesə'əguažə' bidao'. 20 Le'e gon orasyon par nich cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' čhi' de'e zag o lao ža dezcanz. 21 Catə' gaquə de'e ca' lechguale čhi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž čhecho ca'. Na' dezd catə'ən gwxe yežlyon' xte ža neža bito əṇacho bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' čhi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž čhecho ca', na' bito əžinlaze'e gaquə ca' len beṇə'chən' de'e yoblə. 22 Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' šša ni yeto beṇə' cuich zjəmban catə'ən yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni che de'en chaque Diozən' che beṇə' ca' chso'onliləžə' le', beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'ine', de'e na'anə' cui güe'e latjə yesə'əžaglaogüe' šša.

23 De'e na'anə' šə no əye'e le'e: "Bgüiaš nga zo Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə əye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'. 24 Zan beṇə' goxoayag

ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miłagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban par niçh yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' žalə' gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²⁵ Baṇezele can' gaquə la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə. ²⁶ De'e na'anə' šə əse'e le'e: “Zo Cristən' latjə dašən'”, bito gwzenagle čhega'aque' par əžja'acle. Na' šə əse'e le'e de que zo Cristən' lo'o yo'onə', bito šejle'ele čhega'aque'. ²⁷ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzə, leczə can' gaquə catə'an əžin ža yida' de'e yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' yida' to de repentzə na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁸ Ngale'en chonen che ben' ne': “Gan' de bia guat nan' chesə'əžag šod ca'.”

**Can' gaquə catə' yidə
Jesocristən' de'e yoblə**

²⁹ Na' cate yeyož čhi' saquə' beṇəchən' lao ža ca', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in, na' leczə ca' bio'onə'. Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən čhedə' Diozən' əgwsil'inse' yoguə' de'e ca'. ³⁰ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Yida' nsa'a yelə' guac xen čhia'anə' na' yelə' chey che'eni' čhia'anə'. Na' beṇə' ža' yoguə' nasyon che yežlyon' yesə'əbežyaše'e, beṇə' cui gwso'onlilažə' nada'. ³¹ Na' catə'an yida' to trompetən' cuežən žižjo,

na' əselə'a angl čhia' ca' doxenlə yežlyonə' par yesyə'ətobe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'ətezə zjənasə'lase'.

³² Nezele can' chac do nga len yag yixgüion', catə' baçh čholao chebia xlague'e, chacbe'ile de que baçh zon yela' yejon'. ³³ Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁴ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle lao tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əlol de'e ca'. ³⁵ Ca' naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon', yesə'əde čhei, pero ca' naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁶ Pero ca' naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon', notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezdə' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³⁷ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' can' goquə ca tyemp che de'e Noenə', leczə can' gaquə catə'an nada' yida' de'e yoblə. ³⁸ Beṇə' ca' gwnitə' ca tyemp che de'e Noen' gwžə'azeche' gwse'ej gwsa'ogüie' na' gwso'elaozechga'aque' boso'ošagne'e na' bosə'əšague' na' no xi'inga'aque'. Ne'e chso'onte' ca' catə'an bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon' len family che' ca'. ³⁹ Bito gwsa'acbe'ine' bin' gaquə xte catə'əchən' goc yejw sio' juisyən' na' bia' nisən' yoguə'əlolga'aque'. Ca'atezəczən' bito sa'acbe'i beṇə' bin' gaquə xte catə'əchən' yida' de'e yoblə. ⁴⁰ Quingan' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, čhopə beṇə' nite'e

do yoba, toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'. ⁴¹Na' chopə no'olə nite'e chso'ote', toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'.

⁴²De'e na'anə' le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə, chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' de'e yoblə, nada' naca' Xanle. ⁴³Le'e gon xbab che de'e nga, žalə' neze xan yo'onə' do bi or lao yelən' əžin beṇə' bguannə' liže'enə', la' gwṇaze' par nič bito güe'e latjə šo'o be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'enə'. ⁴⁴De'e na'anə' ža, le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə chedə' catə'an cui chonle xbab yida' ca nan' yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

**Mos ben' chon güen na' mos
ben' cui chon güen**

⁴⁵Notə'ətezle šə zotezə zole probnid dote tyemp, gwxaquə'əlebele ca to mos beṇə' naque' beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Na' gwxaquə'əlebele ca to mos ben' gwlo'o xane'enə' lao ne'e liže'enə' catə'an gwze'enə' par nič chnežjue' de'e chsa'o yoguə' mos che' ca' yelə' catə' chžin or chsa'ogüe'. ⁴⁶Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' can' non xanen' mendad, mbalaz socze' catə' yežin xane'enə'. ⁴⁷De'e li chnia' le'e, xane'en cue'e lao na' xmose'enə' yoguə'əlo' de'en deine'. ⁴⁸Pero šə mosən' naque' beṇə' mal na' gone' xbab əne': "Bagwžei xanan'". ⁴⁹Nach šə solaocle' chine' mos ca' yelə' na' ye'ej gaoxatteze' len no beṇə' güe'e zo, ⁵⁰nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nacbe'ine'. ⁵¹Na' por

ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Gaquə che' can' chac che notə'ətezə beṇə' goxoayag, chjəya'aque' gabilən' gan' chesə'əbežyašə' beṇə' na' chsa'oyejə leyga'aque'enə'.

**Jempl che ši no'ol güego'
ja'aque' to yelə' gošagna'**

25 Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca': —Yelə' gwṇabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Goc to yelə' gošagna' na' bazjəxi' beṇə' gošagna'anə' xo'ole'enə'. Na' nitə' ši no'ol güego' zjənaque' migw che beṇə' ca' chesə'əšagna'anə'. Na' zjənxobe' lintern chega'aque'en ja'aque' jəsə'əleze' catə' yesyə'əchoj beṇə' ca' liž no'olən' par nič əžja'aque' liž beṇə' byon' txen. ²Na' gueyə' no'ol ca' gwnite'e probnid, na' no'ol ca' yegueyə' bito gosə'anite'e probnid. ³Catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', zjənxobe' lintern chega'aque'enə' pero bito gwso'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yoso'ochine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁴Na' no'ol ca' gueyə' catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', gosə'əxobe' lintern chega'aque'enə' na' gosə'əbecyichje' gwso'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yosə'əchine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁵Na' gosə'əžei beṇə' gošagna' ca', na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əbeze' lega'aque' gosə'ətase' lao chesə'əbeze'enə'. ⁶Na' do chel, to beṇə' gwne' zižjo, gože' lega'aque': "Bachesyə'əchoj beṇə' gošagna' ca'. Le'e šo'o

žjəšagga'acchone!." ⁷Na' catə' gože' lega'aque' ca', yoguə' no'ol ca' gosə'əzeche' na' gosə'əque'e bao' de'en zo lao meš che lintern chega'aque'enə'. ⁸Na' no'ol ca' cui gosə'ənitə' probnid gwse'e no'ol ca' yegueyə': "¿Ebito gon latə' petroly chelen' neto'? la' bachebiž cheto'onə'." ⁹Nach no'ol ca' gwse'e lega'aque': "Bito gaquə gonlatə'əto' chele la' de'en de cheto' bito gaquen par yoguə'əcho. Le'e žja'ac le'e žjəxi' chelen' gan' chso'ote'ennə'." ¹⁰Nach no'ol ca' cui gosə'ənitə' probnidən' ja'aque' jəsə'əxi'e petrolyən'. Na' lao zja'aque' gwxi' petrolyən' besyə'əžin beṇə' ca' choso'ošagna' liž beṇə' byon'. Na' no'ol ca' gosə'ənitə' probnid gwso'e lo'o yo'onə' gan' chso'one' gastən' txen len beṇə' ca' chosə'əšagna'anə'. Nach mos ca' bosə'oseyju'e puertən'. ¹¹Na' catə' besə'əžin no'ol ca' jəsə'əxi' petrolyən' na' gosə'əṇe' cho'a puertən', gwse'e ben' zo cho'a puertən': "Señor, bsaljwšga puertən' par nič šo'oto'." ¹²Pero na' ben' zo cho'a puertən' gože' lega'aque': "De'e li chnia' le'e, bito saljua' par šo'ole la' bito nombi'a le'e."

¹³Nach goze' Jeso'osən' disipl che' ca': —Ca'aczən' cheyałə' sole probnid batə'əquən' yida', chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' yežlyo nga de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benəch.

Jempl che ben' bocua'anlene' xmoše' ca' mečan'

¹⁴Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'en nga. To beṇə' gwyeje' nasyon zitə'. Na' ze'e se'e goxe' mos che'

ca' na' gwlo'e lao na'aga'aque' xmeche'enə' par gwso'onene'en negosy.

¹⁵Toe' bocua'anlene' gueya' mil pes. Na' yetoe' bocua'anlene' čopa mil. Na' yetoe' bocua'anlene' tmil. Bnežjue'en lega'aque' segon can' chac so'on to toga'aque'. Beyož bene' ca' gwze'e. ¹⁶Ben' bocua'anlene' gueya' mil le'e gwzolaote chone' negosy len mechən' na' bene' gan yegueya' mil pes. ¹⁷Le'egatezə ca' ben ben' bocua'anlene' čopa mil. Le'e gwzolaote chone' negosyən' len mechən' na' bene' gan yəčopa mil. ¹⁸Na' ben' bnežjue' tmil gwyeje', jəcuəše'e xmech xane'enə' to lo'o yech de'e əgwche'ene' lo'o yon'.

¹⁹Goc sša gwza' xan mos quinga catə' bežine' nach bene' mendad ja'ac xmoše' ca' laogüe'enə' par bosyo'odie' cuent. ²⁰Na' mosən' ben' bocua'anlene' gueya' mil pes bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': "Xana', ni de de'e gueya' mil de'en beṇo' nada'. Na' babena' gan yegueya' mil." ²¹Na' xane'enə' gože'ene': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyałə' gono'. Beno' can' cheyałə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' na'a gona' lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič so' mbalaz len nada'." ²²Nach catə' bžin ben' bocua'anlene' čopa milən' gože'ene': "Xana', ni de de'e čopa mil pes de'en bocua'anleno' nada', na' babenən gan yəčopa mil." ²³Nach gož xane'en le': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyałə' gono'. Beno' can' cheyałə'

gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' na'a gona' lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nich so' mbalaz len nada'." ²⁴Nach catə' bezzin ben' bocua'anlene' tmil, nach gože' xane'enə': "Nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Nezdə' de que le' naco' to beṇə' znia. Chelapo' de'en gwsa'az beṇə' yoblə, na' chotobo' cwseš gan' gwsə'on beṇə' yoblə žin. ²⁵De'e na'anə' gwyə'a jāche'ena' to yech na' bcuaša'a xmecho'onə', chedə' bžeba' šə əgwnitla'an. Na' na'a bezi'lišgan'." ²⁶Nach xane'en gože' le': "iNaco' mos mal, na' naco' xagüed! Chacdo' de que chelapa' gan' gwsa'az beṇə' yoblə, na' chotoba' cwseš gan' gwsə'on beṇə' yoblə žin. ²⁷Na' šə chacdo' chona' ca', žbixchen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə žlac cui gwzoa'? na' na'a babelə'a yezi'an len yichjei žalə' ca'." ²⁸Nach gože' xmose' ca' yełə': "Yeca'ale mechən' de'en bocua'anlena' be'enə' na' əgwnežjwlen ben' banoxə' ši mil pes. ²⁹Can' naquən, ben' chon güen len de'en chnežjo xane'en le', xane'en gwnežjochcze' che', nich gatə' de'e scha'och che'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjo xane'en le', yeca'a xane'en de'e da'on bnežjue' le'. ³⁰Na' ca naquə mos mal nga le'e yebeje' fuerlə gan' lechgualə naquə žchə'ol na' cuežyaše'e na' gaoyejə leye'enə'."

Can' gaquə catə' Jeso'osən' gone' yełə' jostis che yoguə' nasyon

³¹Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' catə' yida' de'e yoblə nsa'a yełə' chey che'eni' chia'anə',

na' chi'a angl chia' ca' na' cui'a gan' chey che'eni' na' nabi'a. ³²Yoguə' beṇə' ban na' yoguə' beṇə' guat che yoguə' nasyon gona' mendad da'aque' laogua'anə'. Na' catə' banitə' yogue'e na' la'aga'aca'ane' can' chon to beṇə' goye xilə' catə' chbeje' partlə xilə' ca' na' partlə šib ca'. ³³Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən' de'en baboso'ozenague' chia' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' lichə. Pero beṇə' mal ca' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' yeglə. ³⁴Na' nada' naca' Rei yapa'a beṇə' ca' nitə' šla'a lichən': "Baben Xa' Diozən' par nich le'e zole mba. Le'e da nga par nich gona' ca nabi'ale txen len nada' can' banžia Diozən' bia' dezd gwxe yežlyon'. ³⁵Gona' ca nabi'ale chedə' catə' gwdona' le'e beṇle de'en gwdaogua'. Na' catə' bgüilda' nis, le'e beṇle de'e güe'ėja'. Na' catə' goca' ca beṇə' zita' le'e bebeile bgüialaole nada' ližlen'. ³⁶Na' catə' cui gotə' de'e chaza', le'e beṇle de'e gwyaza'. Na' catə' gocšenda' le'e bedə'tiple laža'a. Na' catə' gota' ližya, le'e bedəlanə'əle nada'." ³⁷Na' yoguə' beṇə' güen ca' əse'e nada': "Xianto' žbatən' ble'ito' le' gwdono' na' beṇto' de'e gwdaogo'? Na' žbatən' bgüildo' na' beṇto' de'e güe'ejo'? ³⁸Na' žbatən' goco' ca beṇə' zita' na' bebeito' bgüialaoto' le'? Na' žbatən' ble'ito' le' cui gotə' de'e chazo' na' beṇto' de'e gwyazo'? ³⁹Na' žbatən' gocšendo' o goto'lo ližya na' bedəlanə'əto' le'?" ⁴⁰Na' nada' naca' Rein' yapa'əga'aca'ane': "De'e li chnia' le'e, laogüe de'en beyəšə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada',

la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e
par len beṇaḥən', lencza' nada'an
beyašə'əlažə'əle."

⁴¹Nach beṇə' ca' nītə' yeglə, beṇə'
mal ca', yapə'əga'aca'ane': "Le'e
cui'izə' ca'alə. Banchoglaon chele
cuiayi'ile yelə' güen de'e mal chelen'.

Le'e žja'ac lo'lo yi' gabil' de'en cui
chyl, yi' de'en bxen Diozən' gan'
yesə'əzi' de'e gwxiye'enə' len angl
bzelaο chei ca' castigw zejlicane.

⁴²Le'e žja'ac gabilən' chedə' catə'
gwdona' bito beṇle de'en gaogua'.
Catə' bgüilda' bito beṇle de'e ye'ēja'.

⁴³Catə' goca' ca beṇə' zitə' bito
bebeile ggüialaole nada' ližle. Catə'
cui gotə' de'e chaza' bito beṇle
de'e chaza'. Catə' gocšenda' na'
catə' gotə'a ližya, bito bedəlanə'əle
nada'."

⁴⁴Nach lega'aque' yosyo'ožile
xtižə'a yesə'əne': "Xantə', žbatən'
gwdono'?, žbatən' bgüildo'? na'
žbatən' goco' beṇə' zitə'?, žbatən'
cui gotə' de'e chazo'?, žbatən'
gocšendo'? na' žbatən' goto'lo
ližya na' bito beyaše'eto' le'?"

⁴⁵Na' catə' yeyož əsi'e nada' ca',
yapə'əga'aca'ane': "Laogüe de'en
cui beyašə'əlažə'əle beṇə' ca'
zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por
ni che de'en chso'onjilaže'e nada',
la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e
par len beṇaḥən', lencza' nada'an
cui beyašə'əlažə'əle." ⁴⁶Nach beṇə'
mal ca' yesə'əzi'e castigw che
xtolə'əga'aque'enə' zejlicane. Pero
beṇə' güen ca' yesə'əzo'e len nada'
zejlicane.

**Boso'oxi'e can' so'one'
yesə'əzene' Jeso'osən'**

26 Catə' beyož be' Jeso'osən'
dižə'n ca', gože' disipl che'

ca': ²—Banezele de que yeḥopə
žazən' galə' Inj pascw chechon', na'
ca na' gaca' lao na' beṇə' contr chia'
ca' niḥ so'ote' nada' yosə'əde'e
nada' to le'e yag coroz, nadan' naca'
ben' bselə' Diozən' golja' beṇaḥ.

³Nach bχoz əblao ca' na' beṇə' ca'
choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj
de'e Moisezən' na' beṇə' golə blao
che chio'lo beṇə' Izrael besə'ədobe'
chy'o' che beṇə' gwnabia' che bχoz
ca', ben' le Caifas. ⁴Na' boso'oxi'e
naclən' so'one' par yesə'əzene'
Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'.

⁵Na' gosə'əne': —Bito gotchone'
ža Injənə', par niḥ cui yesə'ədopə
beṇə' ca' banitə' lao syodan' na'
yesə'ədiləlene' chio'lo.

**To no'olə bcuase' set
ziḫ yichj Jeso'osən'**

⁶Nach Jeso'osən' len disipl
che' ca' ja'aque' Betania, liž to
beṇə' le' Simon. Na' Simon nan'
güe'ine' yižgüe' de'en ne' lepr
antslə. ⁷Na' catə' besə'əžine' liž
Simonə' gwche' Jeso'osən' cho'a
mes che'enə'. Na' ca' chi'e catə'əczlə
bžin to no'olə noxe'e to lmet de yej
fin de'e yožə to set de'e lechguaje
zaque'e de'e chl'a' ziḫ. Na' no'olən'
bcuase' setən' yichj Jeso'osən'. ⁸Na'
disipl ca' catə' besə'əle'ine' can'
ben no'olən' besə'əže'e na' gwse'e
ljuežjga'aque': —žBixchen' con
benditjeine' setən'? ⁹Güenchlə žalə'
bete'en na' mech xennə' de'en le'ine'
chei əgwnežjue'en beṇə' yašə'.

¹⁰Na' catə' bene Jeso'osən'
xtižə'əga'aque'enə', nach gože'
lega'aque': —žBixchen' chnele che
no'olən'? Güenchgua babene' len
nada'. ¹¹Ca naquə beṇə' yašə' ca'

syempr nitə'acze' len le'e, pero
ca naca' nada' yešložgan' soa' len
le'e. ¹²De'en bcuasə no'olən' setən'
yichja'anə' bene' de'e non gone'ene'
nada' žan' so'ote' nada' na' əgaša'a,
can' choncho len cuerp che beṇə'
guatən'. ¹³De'e li chnia' le'e, catə'
čhixjue'ile dižə' güen dižə' cobə
čhia'anə' gasə' laljən doxenlə
yežlyo nga, na' leczə guasə' gwłaljə
dižə'an can' ben no'olən' nga len
nada', na' beṇə' zannə' so'one' xbab
ca güennə' bene'.

**Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən'
lao na' beṇə' contr ca'**

¹⁴Gwde de'e quinga, Jod
Iscariotən' ben' goquə txen len
disipl ca' šižin gwyeje' lao bχoz
əblao ca' ¹⁵par ježe' lega'aque':
—Ĵa'aquə'ətə' gonle nada' na' gona'
Jeso'osən' lao na'ale?

Nach bosə'oxia' beṇə' ca'
bosə'onežjue'ene' šichoa mech plət.
¹⁶Nach Jodən' lao orzə gwzolao
gwche'enaogüe' batə'əquən'
so latjə gone' Jeso'osən' lao
na'aga'aque'enə'.

**Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən'
blo'ine' lega'aque' naquən'
žjəsy'əzalaže'e ca de'en
əgwnežjo cuine' so'ot beṇə' le'**

¹⁷Na' ža nech ža ljin' catə'an
chsa'ogüe' yetxtil sin cui bi xne'i
nchixə, ja'ac disipl ca' gan' zo
Jeso'osən' na' gwse'ene': —Ĵa
che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho
xše' lni pascon'?

¹⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Le'e žja'ac lao syodan' liž to beṇə'
yežagle na' ye'elene': “Maestrən' ne'
de que bazon əžin ža so'ote'ene' na'

ližo' nga chene'ene' gaolento'one'
xše' lni pascon'.”

¹⁹Nach gwso'on disipl ca' can' ben
Jeso'osən' mendad, jesə'əsi'ini'le
de'en gwsa'olene' le' xše' lni
pascon'.

²⁰Na' catə' beyož gwχen,
Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin
gosə'əbi'e cho'a mesən' gwsa'ogüe'.

²¹Na' lao chsa'ogüe'enə' gož
Jeso'osən' lega'aque': —De'e li
əchnia' le'e, to le'e gonle nada' lao
na' beṇə' contr ca'.

²²Nach de'e juisy de'e
gwsa'aquene' catə' beyož gwne'
ca', nach to toe' gwse'e le': —Xana',
čənada'an gona' le' lao na' beṇə'
contr ca'?

²³Nach gože' lega'aque': —To
ben' babne' ne'enə' txen len nada'
lo'o platən', le'enə' gone' nada' lao
na' beṇə' ca'. ²⁴Banaquəczən so'ot
beṇə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən'
nan gaquə čhia', pero probchguaza
be'enə' gon nada' lao na' beṇə'
contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə
golje'enə'.

²⁵Nach Jodən', ben' bene'
Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca',
gože'ene': —Maestr, čənadan' gona'
le' lao na' beṇə' contr ca'?

Jeso'osən' gože'ene': —Nezczədo'
šə le'enə'.

²⁶Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi'
Jeso'osən' yetxtilən', be'e yelə'
choχwlen che Diozən'. Gwde na'
bzoχje'en nach be'en disipl che' ca',
gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lennə'
cuerp čhia'anə'.

²⁷Nach leczə bexə'e basən' gan'
yožə nis oban', na' lao noxe'en be'e
yelə' choχwlen che Diozən' nach
boznežjue'en lega'aque' goze'e:

—Yoguá'ale le'e ye'ej de'en yoža lo'o bas nga. ²⁸Lenñá' xchena'aná'. Na' xchena' na'aná' laljə par nich yezi'ixen Diozən' xtolə' beñə' zan, na' de'en laljənnə' solao gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beñəchən'. ²⁹Echnia' le'e n̄a'a zelao che'ēja' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho nis oban', lenñə' de'en socho mbalaz zejlicəne catə'ən socho txen gan' n̄abi'a len Xa' Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

³⁰Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwso'ole' to imno nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ³¹Na' lao zjəngüie' nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'ale cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə chia'. Gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Gota' beñə' goye xilə'ənə' na' xilə' che' ca' sa'asə'əlasəb.” ³²Pero na' catə' yosban Diozən' nada' ladjo beñə' guat ca', yobəchda' nada' yeya'a Galilean' cle ca le'e.

³³Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejyichja' le' la'anə'əczə šə yoguə' beñə' yeziquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

³⁴Jeso'osən' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

³⁵Nach Bedən' gože'ene': —La'anə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le', bito ənia' de que bito nombi'a le'.

Na' leczə ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³⁶Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, na' gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

³⁷Na' gwche'e Bedən', len chopə xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə'. Na' Jeso'osən' gwzolao gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁸Nach gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'ažda'ogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əna'azle len nada'.

³⁹Nach gwdie' gwyeje' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon' nach bene' orasyonñə' gwne': —Xa', čəguaquə te ca'azə de'en chi' saca'anə'?, pero bito che'enda' gaquə de'e n̄ia' nada', sino gaquə con can' ənao' le'.

⁴⁰Catə'əczlə bežine' gan' nitə' disipl ca' šonə' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —čEni to or bito bchejele əna'azle len nada'? ⁴¹Le'e n̄a', na' le'e gon orasyon nich cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nezda' chene'ele əna'azle len nada', pero cui chzoile.

⁴²Na' gosze'e gan' nite'enə' de'e yoblə, jezene' orasyonñə', gwne': —Xa', šə cui gaquə te ca'azə de'en chi' saca'anə', con can' che'endo' le' gaquə.

⁴³Na' bezžine' gan' nite'enə' de'e yoblə jeyezdi'icze' bachəsə'ətase' tant bachac šə tasga'aque'. ⁴⁴Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'enə' jene' orasyonñə' de'e əgwyon lase, na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁵Nach

bezzine' gan' nitə' disipl ca' šonə
nach gože' lega'aque': —¿Ene'e
chtasle? ¿Ene'e chonle dezcanz?
Diozən' bsele'e nada' golja' beṇaḥ
na' n'a'a baḥ bžin or chia' par gaca'
lao na' beṇə' mal ca' par so'ote'
nada'. ⁴⁶Le'e secha. Le'e šo'o. Baza'
ben' gon nada' lažə' na' beṇə' contr
ca'.

**Jodən' bdie' Jeso'osən'
lao na' soldad ca'**

⁴⁷Necho'ete Jeso'osən' dižə'
ca' catə' bžin Jodən' ben' naquə
cuent lao disipl ca' šižin. Na'
žague' zan beṇə' boso'oselə' bḫoz
əblao ca' na' beṇə' golə blao che
chio'o beṇə' Izrael. Na' zjənalə'e
spad na' zjənle'ne' no yag. ⁴⁸Na'
Jodən' babzejni'ine' lega'aque' can'
gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao
na'aga'aque'lenə', gože' lega'aque': —
Ben' gaogua' bxidən', le'lenə' senle.

⁴⁹Na' catə' bžine' gan' zo
Jeso'osən' le'e bgüiguə'əte'
cuite'lenə' na' gože'ene': —Padiox
Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bxidən'
pero caguə do laže'en bene' ca'.

⁵⁰Jeso'osən' gože'ene': —Migw
chia', ¿bixchen' za'o nga?

Beyož gwne' ca' le'e
gosə'əbiguə'əte beṇə' ca'
gwso'oxe'ene'.

⁵¹Na' to ben' naquə txen len
Jeso'osən' gwlej spad chen'
gwdine'en mos che beṇə' gwnabia'
che bḫoz ca', gwchogtechgüe' šla'a
nague'lenə'. ⁵²Nach Jeso'osən'
gože'ene': —Bego'o spad chio'onə'
lo'o liže, la' yoguə' beṇə' chso'ot
beṇə' len spad, lecə' len chsa'atene'.

⁵³¿Ebito nezdə' de que gaquə naba'

lao Xa'anə' par le'e selə'əte' mazlə
gyon šižina mil angl beṇə' əsa'aclen
nada'? ⁵⁴Šə le'e tiləlenle beṇə'
quina par yoslale nada', inacxa
gaquən gaquə complir can' nyoj
Xtižə' Diozən' nan can' cheyalə'
gaquən'?

⁵⁵Na' lao bazjənoxə'e Jeso'osən',
gože' lega'aque': —¿Eca to beṇə'
bguannə' chsaquə'əlebele nada'
za'acle len spad len yag zedexenle
nada'? Yoguə' ža gwchi'a len le'e
na' bsed blo'ida' beṇə' lo'o yo'odao'
əblaon' na' cui gwzenle nada'.

⁵⁶Pero laogüe de'en chac yoguə'
de'e quinga chac complir Xtižə'
Diozən' de'en boso'ozoj de'e profet
ca' beṇə' ca' gwso'e xtiže'ene' cana'.

Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguə'
disipl che' ca' gosə'əbejyichje'ene'.

**Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə'
golə beṇə' blao che Izraelən'**

⁵⁷Na' beṇə' ca' gosə'əzen
Jeso'osən' gosə'əche'ene' lao
Caifasən' ben' naquəch bḫoz
əblao che chio'o beṇə' Izrael gan'
bazjəndobə beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'i lei de'en bzoj de'e
Moisezən' na' len yeziquə'əchlə
beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia'
nasyon chechon'. ⁵⁸Nach Bedən'
jənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə'ələ
xte bžinte' liž bḫoz əblaonə', na'
gwyo'e chy'onə' na' jəchi'e len
beṇə' ca' zjənaquə xal'ag che
yo'odao' əblaonə', chedə' gone'ene'
le'ine' naquən' zelao gaquə len
Jeso'osən'.

⁵⁹Nach yoguə' bḫoz əblao ca' na'
yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca'
chəsə'anabia' nasyon Izrael chechon'
chəsə'yə'ilje' beṇə' so'e dižə' contr

Jeso'osən' parzə niç so'ote'ene' la'anə'əczə šə dižə' güenlažə'ənə'.
 60 Pero goc sša bito besyə'əželene' çopə beṇə' əso'e dižə' de'en yediḷe la'anə'əczə beṇə' zan gosə'ənitə' testigw fals contr le'. Gwde na' besə'əchoj yechopə testigw fals ca' na' bediḷe can' gosə'əne'. 61 Na' gosə'əne': —Benga gwne': “Nada' guaquə yochiṇja' yo'odao' əblao gan' cho'ela'ocho Diozən', na' lao šonə žazə yeyona'an.”

62 Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gože' Jeso'osən': —İbito bi de bi nao' ca naquə de'le nga chosə'əcuiš beṇə' quinga le'?

63 Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož bχoz əblaonə' le': —Echnia' le' gwna neto' na' bzo Dioz ben' zo zejlicane gague' testigw šə le len' Crist Xi'iṇ Diozən' ben' gwleje' par gaquəlene' nasyon chechon'.

64 Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bsele'le nada' golja' beṇəch. Na' əchnia' le'e, gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen, na' nabi'a txen len le', na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

65 Cate bene bχoz əblaonə' xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwchežə' xe'ene' la' par le' de'e mal juisyən' gwna Jeso'osən', nach gwne': —Babenecho na'a babžia bnite'e Diozən'. İNochxa testigon' chyažjecho? 66 Na' İnaquən' əṇale che'?

Nach beṇə' ca' bosyo'oži'en gwse'ene': —Babžia bnite'e Diozən' na' cheyalə' gate'.

67 Nach boso'oža' xene'e cho'alao Jeso'osən', na' gosə'əbaže'ene',

na' bale' gosə'əgape'e xague'ene'.
 68 Nach gwse'ene': —Šə len' naco' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', gwneya'ašč gwna neto', İnon' chgapə' le'?

Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'

69 Na' lao chac de'e quinga, chi' Bedən' chy'o'nə' catə' bžin to no'ol criad che Caifasən' gože'ene': —Lečzə leno' le' naco' txen len Jeso'os beṇə' Galilean'.

70 Na' lao yoguə' beṇə' ca' ža'anə', Bedən' bito gwchebe' šə naque' txen len Jeso'osən' na' gože' no'olən': —Bito nezdə' bi dižə'ən cho'o.

71 Gwde beyož gože' no'olən' ca' gwyeje' cha'ašilən', na' bezle'i yeto no'ol criadən' le', na' goze'e beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

72 De'e yoblə bito gwchebe' šə le' naque' txen len Jeso'osən' nach bzoe' joramentən' lao Diozən' gože' no'olən': —Bito nombi'a be'ene' nao' ca'.

73 Na' chacczə šlož, gosə'əbiguə' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e ličzə, chono' txen len beṇə' ca' chedə' ca nga chṇio' ngazə nacbia'.

74 Nach Bedən' gože' lega'aque': —Diozən' gone' nada' castigw šə chonlaža'an nia' bito nombi'a be'ene'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

Na' le'e gwchežte to lecw.
 75 Nach jəza'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le': —“Šon las gaquə cui chchebo' šə nombi'o nada' catə' cuež lecon'.” Nach beza' Bedən'

lechguale gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

27 Na' catə' gwyeni' beteyon', yoguə' b̄xoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'nabia' n̄asyon c̄hechon' besə'ədope' jont na' gosə'əchoglaogüe'en de que so'ote' Jeso'osən'. ²Nach boso'oc̄heje'ene' na' le'e gosə'əche'ete'ene' jse'ene'ene' lao na' Gobernador Ponsio Pilatən'.

Jodən' beyot cuine'

³Na' Jodən' ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca', catə' gocbe'ine' de que bagoso'ochoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən', beyejene' de'en bdie' le' lao na' b̄xoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca'. Nach gwyeye' laoga'aque'ene' par bonežjue' lega'aque' šichoa mech p̄latən'. ⁴Nach gože' lega'aque': —Malən' bena' bdia' lao na'alən' to beṇə' cui napə dolə'.

Na' gwse'ene': —Bitobi dolə' napə neto' de'en beno' ca', la' de'e nezzədo'on beno'.

⁵Nach Jodən' bozale'e mech ca' lo'o yo'odao' əblaonə', nach beze'e, na' jəyelo'o don' yene' par beyot cuine'.

⁶Beyož beza' Jodən', b̄xoz əblao ca' besyə'ətobe' mechən'. Na' gwse'e ljuežjga'aque': —Bito de lsens co'ochon lo'o caj gan' yo'o mech c̄he yo'oda'onə', c̄hedə' la' naquən mech de'en gwdixjwcho par niç gotcho be'enə'.

⁷Na' boso'oxi'e yesə'əzi'e to yežlyo de'en de c̄he to beṇə' güen

yesə' len mechən'. Na' gosə'əzi'en par to capsant gan' yesə'əcuəše'e beṇə' zita'. ⁸Na' yezlyonə' nzi'in “Capsant Chen” xte ža neža c̄hedə' gosə'əzi'en len mech de'en gosə'əyixjue' par gwsote' Jeso'osən'. ⁹Can' goquə par niç goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gan' nan: “Besyə'əzi'e šichoa mech p̄latən', de'en gwsa'aque bałə beṇə' Izrael zaquə' ben' besə'əgue'ine'ene'. ¹⁰Na' len mechən' gosə'əzi'e yežlyo c̄he to beṇə' güen yesə', can' gwna Xancho Diozən' nada' gaquə.”

Bosə'əcuiše' Jeso'osən' lao Pilatən'

¹¹Na' bžin Jeso'osən' gwzeche' lao gobernadorən', nach gobernadorən' gože'ene': —İElen' naco' Rei c̄he beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'.

¹²Na' bito bi gwna Jeso'osən' ca de'en boso'ocuiš b̄xoz əblao ca' le' na' beṇə' golə blao ca'. ¹³Nach Pilatən' gože'ene': —İEbito chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

¹⁴Pero Jeso'osən' ni to xtiže'ene' bito boži'e, xte bebanchgüeicze gobernadorən'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

¹⁵Na' de to costombr de que ža l̄ni pascw əgwsan gobernadorən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' lao' syoda ca'. ¹⁶Na' ližya na' de to pres beṇə' zechgua c̄hei naque' beṇə' mal na' le' Barrabas. ¹⁷Nach Pilatən' gože' beṇə' ca' zjəndobən': —İNoe'

benə' quinga chene'ele gwsana'?
 ¿EBarrabas na' o šə Jeso'os nga ben'
 chesə'əne' naquə Crist chele?

¹⁸Gone'ene' əgwsane' Jeso'osən'
 la' nezene' ni che de'e zjəziague'i
 bχoz əblao ca' Jeso'osən', de'e
 na'anə' bosolodie' le' lao ne'enə'.

¹⁹Ca' chi' Pilatən' gan' chone' yelə'
 jostisən', bžin to rson de'e bselə'
 no'ol che'enə' gože'ene': "Bitobi non
 ben' par bi castigon' əgwnežjo'one',
 zdaczə ben' licha. De'e zan de'e
 bžaglaochgua' bišyele len yel de'e
 gwneida' por ni che de'en chac che
 be'enə'."

²⁰Na' bχoz əblao ca' na' benə' gola
 blao ca' gosə'əgo'oyele'e benə' ca'
 ža'anə' par yesə'ənabe' əgwsane'
 Barrabasən' na' yesə'ənabe' gone'
 mendad so'ote' Jeso'osən'. ²¹Nach
 gobernadorən' gože' lega'aque' de'e
 yoblə: —¿Noe' benə' quinga chopə
 chene'ele gwsana'?

Nach gwse'ene': —Barrabas na'.

²²Pilatən' gože' lega'aque':
 —¿Bixa gona' len Jeso'os, ben'
 chesə'əne' naquə Crist chele?

Na' yogue'e gwse'ene': —Bde'e
 le'e yag corozən'.

²³Nach gož gobernadorən' lega'aque':
 —¿Bixa de'e mal babene'enə'?

Na' lega'aque' gwso'osye'e zižjoch
 gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

²⁴Gocbe'i Pilatən' cuiczə bi de gone'.
 Bachyalə'əch chso'one' scandl juisy.
 Nach bsele'e to benə' jəxi'e nis par
 bone'e lao benə' ca' ža'anə' na' gože'
 lega'aque': —Zdaczə bengə licha.
 Bitobi xbagə'a naquən ca de'en gate',
 chedə' de'en nezze le'enə' gate'.

²⁵Nach yoguə' benə' ca' gosə'əne':
 —Xbaguə' neto' na' xbaguə' xi'into'
 naquən che yelə' got che bengə.

²⁶Nach bsan Pilatən' Barrabasən'.
 Gwde na' bene' mendad gosə'əyin
 soldad ca' Jeso'osən', nach bene' le'
 lao na'aga'aque' par yosə'əde'ene'
 le'e yag corozən'.

²⁷Nach soldad che gobernadorən'
 gosə'əche'e Jeso'osən' lo'o yo'o che
 gobernadorən', nach bosyo'otobe'
 yoguə' soldad ljuežjga'aque' ca'.

²⁸Na' gosə'əyine' xala'an Jeso'osən'
 na' bosə'əguacue'ene' to lachə'
 color əxnə ca de'en chsa'az rei
 ca'. ²⁹Na' gwso'one' to coron de
 yešə' bosə'əžine'en yichje'enə', na'
 ne'e lican' bosə'əgoxe'ene' to ya.
 Na' bosə'əozo xibe' laogüe'enə' par
 gwso'one'ene' borl, nach gwse'ene':
 —iBiba Rei che benə' Izrael!

³⁰Nach bosə'əža' xene'e le', na'
 besyə'əque'e yanə' de'en noxe'enə'
 na' gosə'əyine'en yichje'enə'.

³¹Na' beyož gwso'one' le' borlən',
 besyə'əyine' lachə' color əxnə'nə'
 de'en bosə'əguacue'ene'enə', na'
 besyə'əguacue'ene' xaczə'. Nach
 gosə'əche'ene' par jəsə'əde'ene' le'e
 yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

³²Na' catə' besə'əchoje' syodan'
 besyə'əžague' to benə' Sirene le
 Simon na' la fuers bosə'əgüe'ene'
 coroz che Jeso'osən'.

³³Na' besə'əžine' to latjə gan' nzi'
 Golgota, zejen dižə' latjə che yichj
 benə' guat. ³⁴Na' bosə'ənežjue'
 Jeso'osən' bino corrient de'e nchixə
 to rmech zla' par ye'eje', pero le'
 con bnixe'en bito güe'eje'en.

³⁵Na' catə' beyož bosə'ode'ene'
 le'e yag corozən', soldad ca'
 gwso'one' xe'enə' rif par gotə'əbia'

noe' yechelən. Na' de'en gwso'one'
ca' goc can' bzoj de'e profetən' ben'
be' xtižā' Diozən' cana', gwne':

“Yosyo'olē'e xalana'anə' entr
lega'aque', so'one'en rif.” ³⁶Nach
gosə'əbi'e gwsa'ape'ene'. ³⁷Na'
yichj yag corozən' gan' de'enə'
boso'ozojē' de'en bcuiš le', na' nan:
“Bengan' Jeso'osən' Rei che beṇə'
Izrael ca'.”

³⁸Na' leczə cana' boso'ode'e čhopə
beṇə' bguan le'e yəčhopə yag coroz.
Toe' gwda' cuit Jeso'osən' liča na'
yetoē' cuiten' yeglə. ³⁹Na' beṇə' ca'
chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən'
chəsə'əlole yichje'enə' gwso'onene'
borl, ⁴⁰gwse'ene': —Len' gwnao'
yochinjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə
žazə yeyono'on, bosla cuino'. Šə len'
naco' Xi'in Diozən', beyetj le'e yag
corozən'.

⁴¹Na' len bχox əblao ca' na' len
beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei
de'en bzoj de'e Moisezən' na' len
beṇə' fariseo ca', na' len beṇə' golə
blao ca', yogue'e gwso'one'ene' borl,
na' gosə'əne': ⁴²—Yeziquə'əchlə
beṇə' bosle' na' cabi chac yosla
cuine'. Šə len' naque' Rei che chio'o
beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag
corozən' na'a na' šejle'echo che'.

⁴³Le' chonlilaže'e Diozən', la' gwne':
“Xi'in Dioz nada'.” Na' le'icho yosla
Diozən' le' na'a šə chaquene' che'.

⁴⁴Na' beṇə' bguan ca' zjəda' le'e
yag corozən' cuite'enə' čhopə la'a,
leczə gwso'one'ene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

⁴⁵Na' do gobiz goc žčhol doxen
yežlyon' bžinte cheda šonə. ⁴⁶Na'
do cheda šonə Jeso'osən' gwne'
zižjo gwne': —Eli, Eli, člama

sabactani? —zejen dižə': Dioz čhia',
čbixčhen' bagwlejšyichjo' nada'?

⁴⁷Na' catə' gwse'enene' xtiže'enə',
balə beṇə' nitə' galə'əzə gosə'əne':
—Chaxe' profet Liazən' ben' be'
xtižā' Diozən' cana'.

⁴⁸Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe'
jəxi'e to sponj na' bosgaže'en bino
corrient de'en cui bi nčixə, na'
bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en
cho'a Jeso'osən' par nič güe'ejē'en.
⁴⁹Na' yeba'le' gwse'e be'enə': —
Gwležə. Yešč šə yidə Liazən' par
yosle'ene'.

⁵⁰Nach bisya'a Jeso'osən' zižjo
na' be'e latjə bchoj grasy che'enə'
gote'. ⁵¹Na' lao orən' catə'an got
Jeso'osən', ca' naquə lachən' de'en
ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchežə
gwcholən gwza'azə yichjei bechojtə
che'elə. Na' lechgualə gwxo' xte
gwso'oxj yej ca'. ⁵²Na' leczə xte
besyə'əyaljo bloj ba ca'. Na' zan
de'e beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən'
besyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'.
⁵³Nach catə'an beban Jeso'osən'
ladjo beṇə' guat ca', besyə'əchoje'
lo'o ba čhega'aque' ca', na'
jəya'aque' Jerosalennə' gan' naquə
syoda che Diozən'. Na' jəsyə'əlo'e
laoga'aque' lao zan beṇə' lao'
syodan'.

⁵⁴Na' leczə lao orən' catə'an
got Jeso'osən', capitannə' len
soldad che' ca' nite'e chsa'ape'
Jeso'osən'. Na' besə'əžebchgüe' catə'
besə'əle'ine' can' gwxo' na' bichlə
de'e ca' goquə, na' gosə'əne': —De'e
liczə bengə naque' Xi'in Dioz.

⁵⁵Na' leczə nitə' zan no'olə
latjən' beṇə' gosə'əzecha zitə'ələ
na' besə'əle'ine' can' goquən'.
No'ol quinga gosə'ənaogüe'

Jeso'osən' catə' beze'e Galilean' par chsa'aclene' le' len bi de'e chyažjene'. ⁵⁶Na' len no'ol quinga gwzo Maria beṇə' Magdala, na' leczə len Maria ben' naquə xna' Jacob na' Jwse, na' leczə ca' xna' Jacob na' Juan xi'liṇ Sebedeon'.

Bosə'əcuəše'e Jeso'osən'

⁵⁷Na' zo to beṇə' gwni'a beṇə' Arimatea le' Jwse, leczə goque' disipl che Jeso'osən'. Na' catə' bachzolao cheṇjw že'enə' ⁵⁸Jwsen' gwyeye' lao Pilatən' jəyənabe' cuerp che Jeso'osən'. Nach Pilatən' bene' mendad bosyo'onežjue'ene' cuerp che Jeso'osən'. ⁵⁹Nach Jwsen' bego'o lao ne'e cuerp che'enə' na' blaže'ene' to lachə' de'e nyach. ⁶⁰Ca naquə Jwsen' bazo to bloj ba che' de'e cobə de'e gwche'ene' le'e yej, na' lo'o ba che' na' gwlo'e cuerp che Jeso'osən' na' blole' to yej xen de'e bseyjue'ene' cho'a ban'. Nach beze'e. ⁶¹Na' Maria beṇə' Magdalan', na' yeto Maria yoblə, jesə'əchi'e cho'a banə'.

Boso'ozoe' beṇə' chsa'ape' ba che Jeso'osən'

⁶²Na' beteyo, gwde žan' catə'ən choso'osi'ini'e de'en chse'ej chsa'ogüe' ža lni pascon', besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' fariseo ca' par ja'aque' gan' zo Pilatən'. ⁶³Na' gwse'ene': —Señor, bajəyезa'alažə'to' can' gwna de'e beṇə' goxoayaguən' can' nembane' gwne': “Yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.” ⁶⁴Bselə'əšga beṇə' žjəsə'ədape' cho'a banə' lao šonə ža, niḥ cui žja'ac disipl che' ca' še'elə žjəsyə'əleje' cuerp che'enə' na' əse'e

beṇə' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'anə'. La' šə əsa'aque beṇə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca', gonchən mal cle can' benən antslə catə'ən bχoayague' beṇə' par gwsa'aque' de que Diozən' bsele'ene'.

⁶⁵Nach Pilatən' gože' beṇə' ca': —Gonə' le'e soldad ca'. Le'e che'ega'aque' par əsa'ape'en ga zelao yesə'əzaque'ene'.

⁶⁶Nach ja'aque' len soldad ca' na' bosə'očiše'e sey le'e yejən', na' bosə'onite'e soldad ca' gwsa'ape' ban'.

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

28 Na' catə' gwde ža dezcanz chechon', bał dmigw Maria beṇə' Magdalan', na' Maria ben' yeto, ja'aque' jəsə'əgüie' cho'a banə'. ²Na' goquən' lechgualə gwxo' chedə' angl che Xanchon' betje' yoban', na' bžine' gwcue'e yej de'en nseyjw cho'a ban', na' gwchi'e lao yejən'. ³Na' anglən' lechgualə chactit cho'alaogüe'enə' caczə ga chep yes na' xala'ane'enə' naquən šyiš xilə' juisy caczə be'eyə'. ⁴Na' catə' besə'əle'i beṇə' gop ca' le', lechgualə besə'əžebe' xte gosə'əxize' na' gosə'əbixə' gwsa'ate' šlat. ⁵Pero na' anglən' gože' no'ol ca': —Bito žeble. Nada' nezdə' de que Jeso'osən' ben' bosə'ode'e le'e yag coroz nan' cheyiljle. ⁶Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca', can' gwnacze'. Na' le'e da le'e ggüia latjə ga nga bosə'əxoe' cuerp che'enə'. ⁷Ležjəya'acdo le'e žjəyedixjue'i disipl che' ca' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'.

Na' ye'ega'aclene' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' cle ca le'e na' Galilea na' le'ilene'. Can' ben Diozən' mendad detixjue'ida' le'e.

⁸Nach no'ol ca' besa'aque' cho'a banə' do chesə'əžebe' pero lechgualē chesyə'əbeine', zjəya'acdoe' zjəsyə'ədixjue'ine' disipl ca' dižə' cobən' de'en gož anglən' lega'aque'. ⁹Na' lao zjəya'aque' zjəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' can' goquən', besyə'əžague' Jeso'osən' tnez. Nach gože' lega'aque': —Dioxei.

Na' no'ol ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən', bosə'o'zo xibga'aque' laogüe'enə', na' gosə'əyele'e ni'enə' tant besyə'əbeine', na' gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e žjəyedixjue'i benə' ljuežjcho ca' de que cheya'ə' əžja'aque' Galilean' nič na' yesə'əle'ine' nada'.

**Benə' gop ca' jəsyə'ədixjue'ine'
bχoz ca' can' bagoc**

¹¹Na' catə' beza'ac no'ol ca' cho'a ban', balə soldad ca' benə' ca' gwsa'apə ba che Jeso'osən' ja'aque' syodan' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz əblao ca' can' bagoquən'. ¹²Nach besyə'ədobə bχoz əblao ca' len benə' golə blao che nasyon chechon' bosə'əxi'e naclə so'one' ca naquə de'en əgwse' soldad ca' lega'aque'. Na' beyož bosə'oxi'enə', bosə'onežjue' soldad ca' de'e sčha'o mech. ¹³Gwse'e lega'aque': —Šə no ənabe le'e bin' goquən', na' ye'ega'aclene' de que še'elə lao chtasle, disipl che' ca' besyə'əbeje'

cuerp che'enə' lo'o ban' na' besyə'əyo'en ga yoblə. ¹⁴Na' šə gubernadorən' yenene' dižə' quinga, neto' žjəyeye'exento'one' par nič cui əže'e le'e na' par nič cui gone' le'e castigw.

¹⁵Na' soldad ca' gosə'əzile' mechən' de'en bosə'ənežjue' lega'aque', nach gwso'one' con can' gwse' bχoz əblao ca' na' benə' golə blao ca' lega'aque'. Na' yoguə' can' gosə'əna soldad ca' gosə' gwla'ljən doxen gan' nitə' benə' Izrael gwlaž chechon'. Na' xte ža neža benə' gwlaž chechon' chse'ejle'e xtižə' soldad ca'.

**Jeso'osən' bene' mendad əso'e
xtiže'enə' yoguə' nasyon**

¹⁶Nach disipl che Jeso'osən' benə' ca' šnej ja'aque' Galilean' par jəsyə'əšague' Jeso'osən' to lao ya'a gan' bene' mendad yesyə'əžague'.

¹⁷Na' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən', gwso'elaogüe'ene'. Pero bia'acza to čhope' gwsa'aczejlaže'e šə le'enə'.

¹⁸Nach bgüiguə' Jeso'osən' gan' nite'enə' na' gože' lega'aque': —Baben Diozən' par nič chnabi'a doxen yoban' na' yežlyon'. ¹⁹De'e na'anə', le'e žja'ac le'e žjəsed le'e žjəlo'i benə' ca' ža' yoguə'ə'ol nasyon par nič əsa'aque' disipl čhia'. Na' le'e gwčhoaga'aque' nis par nič yesə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xacho Diozən', na' nada' Xi'ine', na' Spirit che'enə'. ²⁰Na' əgwse'd əgwlo'iga'aquelene' par nič so'one' yoguə'ə'ol de'en babena' mendad gonle. Nada' zocza' len le'e yoguə' ža xte ca te che yežlyon'.

De'e na'azən' chzoja'.